

ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom: utvrđuju temeljna načela međusobnih odnosa i ponašanja sudionika i drugih subjekata u cestovnom prometu i osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa: uređuju se pravila prometa na cestama; sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe; dužnosti u slučaju prometne nezgode; osposobljavanje kandidata za vozače, polaganje ispita za vozače i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima; vučna vozila, ure/aji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu.

Općine u skladu sa odredbama ovoga Zakona uz prethodnu suglasnost policijske uprave, uređuju promet na svom području tako da određuju:

- 1) ceste s prednošću prolaska,
- 2) dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
- 3) sustav tehničkog uređenja prometa,
- 4) ograničenja brzine kretanja vozila,
- 5) promet pješaka, biciklista, vozača mopeda i zaprežnih vozila, gonjenje i vođenje stoke,
- 6) parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
- 7) zone smirenog prometa,
- 8) blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
- 9) postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
- 10) pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih organizacija, igrališta, kino-dvorana i slično,
- 11) uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kada se promet uređuje na dijelu magistralne ili regionalne ceste, potrebna je i suglasnost Županijskog Ministarstva prometa, veza, trgovine, turizma i poduzetništva.

Članak 2.

Županijska tijela i tijela jedinica lokalne samouprave, pravne i fizičke osobe te sudionici u prometu dužni su, u postupanju prema odredbama ovoga Zakona, voditi računa o optimalnoj sigurnosti, razvijati solidarnost, humane i etičke odnose među ljudima, štiti zdravlje i život drugih osoba i brinuti se o zaštiti životnog okoliša.

Članak 3.

Nadzor i fizičko upravljanje prometom, nadzor vozila, vozača i drugih sudionika u prometu na cestama obavljaju ovlaštene službene osobe Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ovlaštene službene osobe).

Upravljanje prometom na raskrižjima i drugim mjestima te nadzor parkiranja vozila i odre/ene druge poslove nadzora vozila i vozača, mogu obavljati i pripadnici prometnih jedinica mladeži uz nadzor službene ovlaštene osobe.

Na području ili neposrednoj blizini osnovnih škola, osiguranje prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, mogu obavljati i pripadnici školskih prometnih jedinica.

Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 2. i 3. ovoga članka, pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica dužni su nositi propisanu odoru.

Tijela općine, dužna su, ukoliko se za to ukaže potreba, na prijedlog policijske uprave organizirati jedinice iz stavka 2. i 3. ovoga članka. Osposobljavanje jedinica te način i vrijeme njihove uporabe obavljaju, odnosno određuju policijske uprave.

Na području gdje se nalaze vojni objekti, pri kretanju vojnih jedinica i vozila promet vojnih vozila na cestama mogu regulirati pripadnici vojne policije u propisanoj odori.

Nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno obavljaju pravne osobe koje odredi tijelo općine.

Djelatnici pravnih osoba iz stavka 7. ovoga članka u obavljanju nadzora parkiranja vozila dužni su nositi propisanu odoru.

Odgajatelji ili nastavnik koji vodi djecu u organiziranoj povorci može propisanim znakom rukom zaustaviti promet vozila radi osiguranja prijelaza djece preko kolnika.

Članak 4.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu znače:

- 1) cesta - je svaka javna cesta i nerazvrstana cesta na kojoj se obavlja promet,
- 2) javna cesta - je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene zakonom i koju je nadležno tijelo proglasilo javnom cestom,
- 3) autocesta - je javna cesta posebno izgra/ena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dva fizički odvojena kolnička traka (zeleni pojas, zaštitnu ogradu i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dva prometna traka širine najmanje 3,25 m, a s obzirom na konfiguraciju terena - i po jedan trak za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim rampama, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom,
- 4) cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila - je javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje tri metra, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h, po kojoj se smiju kretati samo motorna vozila i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,
- 5) međunarodna cesta - je javna cesta koja je međunarodnim aktom svrstana u mrežu međunarodnih cesta,
- 6) magistralna cesta - je međunarodna cesta i javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje tri metra, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h a iznimno na planinskim terenima od najmanje 40 km/h i koja povezuje važnija gospodarska, kulturna ili upravna područja,
- 7) regionalna cesta - je javna cesta koja povezuje regionalna gospodarska, kulturna ili upravna područja,
- 8) lokalna cesta - je javna cesta koja povezuje naselja na području općine, ili koja je značajna za promet na području općine,
- 9) nerazvrstana cesta - je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju raznih korisnika (seoski, poljski i šumski putovi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.),
- 10) zemljana cesta - je cesta bez izgra/enog kolnika ili suvremenog kolničkog zaštora (asfalt, beton ili kocka), pa i kad na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik,
- 11) kolnik - je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila,
- 12) kolnička traka - je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s

- jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,
- 13) prometna traka - je obilježen ili neobilježen uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda vozila u jednom smjeru,
 - 14) prometna traka za spora vozila - je obilježen uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa,
 - 15) prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi - je obilježen uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda kao i u tunelima, galerijama i slično,
 - 16) prometna traka za ubrzanje - je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta s objekta pokraj ceste (benzinskih crpki, parkiralište, motela i sl.),
 - 17) prometna traka za usporavanje - je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti,
 - 18) biciklistička traka - je dio kolnika namijenjen za promet bicikla i mopeda koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom,
 - 19) biciklistička staza - je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala i mopeda koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom,
 - 20) nogostup - je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način,
 - 21) obilježen pješački prijelaz - je dio kolničke površine namijenjen za prelaženje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti,
 - 22) pješački otok - jest uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prometa,
 - 23) naselje - je prostor na kojem se redovi ili skupine zgrada nalaze s jedne ili s obje strane ceste, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene prometnim znakovima za obilježavanje naseljenih mjesta,
 - 24) zona smirenog prometa - je područje u naselju obilježeno propisanim prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka i u kojem je dječija igra svugdje dopuštena,
 - 25) raskrižje - je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta,
 - 26) stajalište tramvaja ili autobusa je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja, odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom,
 - 27) vozilo - je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim pokretnih štolaca bez motora za nemoćne osobe i dječijih prijevoznih sredstava,
 - 28) spečijalno vozilo je vozilo na motorni pogon ili priključno vozilo posebne i specifične namjene (prijevoz specijalnih tereta ili spečijalni prijevoz ljudi npr. u policiji, sudstvu, vatrogasnim jedinicama i sl.), koje prema osobinama i karakteristikama spada u jednu od kategorija ili vrsta vozila na motorni pogon (kombinirano, osobno vozilo, autobus itd.) ili priključnih vozila (laka prikolica, poluprikolica, itd.),
 - 29) radno vozilo - je vozilo na motorni pogon ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova i kojem je najveća dopuštena masa izjednačena s masom vozila (npr. dizalica i sl.), a prema osobinama i karakteristikama spada u jednu od kategorija ili vrsta vozila na motorni pogon ili priključnih vozila,
 - 30) vozilo na motorni pogon - je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama,
 - 31) motorno vozilo - je takvo vozilo na motorni pogon kojem je osnovna namjena prijevoz osoba i stvari na cestama ili vuča priključnih vozila namijenjenih za prijevoz osoba i stvari

- (tegljači), osim mopeda i traktora,
- 32) radni stroj - je vozilo na motorni pogon kojem je osnovna namjena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (kombajn, valjak, greder, kosilica, buldožer, motokultivator, viljuškar, kopač rovova i sl.),
 - 33) motokultivator - je jednoosovinski radni stroj koji se, bez priključnog vozila, može kretati samo uz pridržavanje vozača,
 - 34) traktor - je vozilo na motorni pogon konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenljiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila,
 - 35) traktorski priključak - je zamjenljivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor
 - 36) moped - je vozilo na motorni pogon s dva ili tri kotača čiji radni obujam motora nije veći od 50 cm³ i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 50 km na sat
 - 37) motocikl - je motorno vozilo s dva kotača, s bočnom prikolicom ili bez nje, i motorno vozilo na tri kotača, ako njegova masa nije veća od 400 kg
 - 38) osobni automobil - je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala i čija nosivost tereta ne prelazi 250 kg
 - 39) autobus - je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala
 - 40) trolejbus - je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vodič
 - 41) tramvaj je vozilo na tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno javnom prijevozu, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni vodič,
 - 42) teretni automobil - je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prijevoz stvari
 - 43) kombinirani automobil - je motorno vozilo namijenjeno za istovremeni prijevoz osoba i stvari čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg,
 - 44) bicikl - je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača
 - 45) priključno vozilo - je vozilo namijenjeno da ga vuče vozilo na motorni pogon, bilo da je konstruirano kao prikolica ili poluprikolica,
 - 46) prikolica je priključno vozilo konstruirano tako da ukupnu masu preko svojih osovine prenosi na kolnik,
 - 47) poluprikolica - je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da dio ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojeg prednjeg dijela kojim se oslanja na vučno vozilo,
 - 48) laka prikolica - je priključno vozilo čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,
 - 49) skup vozila - je vozilo na motorni pogon i priključna vozila koja u prometu na cestama sudjeluju kao cjelina
 - 50) zaprežno vozilo - je vozilo namijenjeno da ga vuče upregnuta životinja,
 - 51) nosivost - je dopuštena masa tereta do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila, s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova
 - 52) masa vozila - je masa praznog vozila s punim spremnikom goriva te obveznim priborom i opremom za vozilo
 - 53) ukupna masa - je masa vozila zajedno s masom tereta koja se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom - ako je ono pridodano vučnom vozilu,
 - 54) najveća dopuštena masa - je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću,
 - 55) osovinsko opterećenje - je dio ukupne mase vozila u vodoravnom položaju kojim njegova osovina opterećuje vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila
 - 56) sudionik u prometu - je osoba koja u prometu na cesti upravlja vozilom ili se nalazi u

- vozilu ili na vozilu, koja tjera, vodi ili jaše životinju koja se kreće po cesti te pješak ili osoba koja svoje radne poslove i zadatke obavlja na cesti,
- 57) vozač - je osoba koja na cesti upravlja vozilom,
 - 58) pješak - je osoba koja sudjeluje u prometu, a ne upravlja vozilom niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, osoba koja vlastitom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili vozilo na motorni pogon, dječije prijevozno sredstvo, bicikl ili pokretna kolica za nemoćne osobe, osoba u pokretnom štolcu za nemoćne osobe što ga pokreće vlastitom snagom ili snagom motora, ako se pritom kreće brzinom čovječijeg hoda, te osoba koja klizi klizaljka, skijama ili saonicama ili se vozi na koturaljkama, skateboardu i sl,
 - 59) zaustavljanje vozila - je svaki prekid kretanja vozila na cesti u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se regulira promet,
 - 60) parkiranje vozila - je prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se regulira promet,
 - 61) mimoilaženje - je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se po istom kolniku kreće iz suprotnog smjera,
 - 62) pretjecanje - je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće u istom smjeru,
 - 63) obilaženje je prolaženje vozilom pokraj zaustavljenog ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnom traku kojim se vozilo kreće,
 - 64) polukružno okretanje - je okretanje vozila za 180 stupnjeva iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni prometni tok,
 - 65) prestrojavanje - je zauzimanje takvog položaja s vozilom na prometnom traku ili na takvoj udaljenosti od raskrižja ili drugog mjesta na cesti, iz kojeg se na siguran način može izvesti naredna radnja s vozilom (skretanje, okretanje, zaustavljanje i sl.),
 - 66) propuštanje vozila - jest radnja koju su u određenim slučajevima sudionici dužni obaviti zaustavljanjem, smanjenjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvode, i to na način koji ne prisiljava druge sudionike da naglo mijenjaju smjer i brzinu kretanja
 - 67) kolona - je niz od najmanje tri vozila koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istim prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu se brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,
 - 68) smanjena vidljivost - poštoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja odnosno od najmanje 100 m u naselju,
 - 69) prometna nezgoda - je takav događaj na cesti u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba poginula ili ozlijeđena ili je izazvana materijalna šteta,
 - 70) vozačka dozvola - je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama ili vrstama vozila,
 - 71) inozemna vozačka dozvola - je vozačka dozvola i me/unarodna vozačka dozvola koju je izdalo nadležno tijelo strane države,
 - 72) prometna dozvola - je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje pravo označavanja određenog vozila određenim registarskim pločicama i vlasništvo tih pločica,
 - 73) knjižica vozila - je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje vlasništvo određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike te njegova tehnička ispravnost za sigurno sudjelovanje u prometu,
 - 74) dopuštenje licenca - je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta, osposobljenost i ovlaštenost za obavljanje određenih poslova,
 - 75) manja materijalna šteta u prometnoj nezgodi - je šteta nastala na objektima i na vozilima

na kojima nisu oštećeni vitalni dijelovi za upravljanje i zaustavljanje, a vozila se mogu samostalno kretati na cest.

II. CESTE

Članak 5.

Ceste, kao osnova po kojoj se odvija promet, moraju se projektirati, izgrađivati, opremiti, održavati i štititi tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima sigurnosti prometa. Javne ceste, njihovi pojedini dijelovi i objekti na njima, mogu se pustiti u promet tek nakon što se utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa udovoljavaju propisanim tehničkim normativima.

Članak 6.

Javne ceste moraju imati najmanje dvije prometne trake i dvije rubne trake ili rubnjake u ravnini kolnika.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, lokalna cesta može imati samo jednu prometnu traku, s tim da ovisno o preglednosti ceste, na udaljenosti od najviše 500 m, ima odgovarajuća proširenja.

Članak 7.

Javne ceste, osim lokalnih. cesta, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje deset tona.

Lokalne ceste, kao i nerazvrstane ceste koje odredi nadležno poduzeće, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje šest tona.

Članak 8.

Iznad cijele širine kolnika javne ceste mora biti slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 metara. Na moštovima, u tunelima, na galerijama i sličnim objektima na javnoj cesti, širina kolnika ne smije biti manja od širine kolnika javne ceste.

III. PROMETNA PRAVILA

1. Opće odredbe

Članak 9.

Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s propisima o prometnim pravilima, prometnim znakovima postavljenim na cesti, te znakovima i naredbama ovlaštenih osoba.

Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s prometnim znakovima postavljenim na cesti i kad time odstupaju od propisa o prometnim pravilima. Sudionici u prometu dužni su postupati prema značenju prometnih svjetala i kad se to značenje razlikuje od pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mjestu drugim prometnim znakom.

Sudionici u prometu dužni su postupati i prema zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlaštene osobe i kad time odstupaju od propisanih prometnih pravila ili značenju prometnih znakova postavljenih na cesti.

Članak 10.

Zabranjeno je ostavljati na kolniku i nogostupu oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila i ostavljati, nanositi ili bacati na kolnik ili nogostup otpatke ili predmete i stvari što mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili zagaditi okoliš.

Osoba koja postupi protivno zabrani iz stavka 1. ovoga članka, dužna je s kolnika i nogostupa ukloniti vozilo, otpatke, predmete i stvari koje je ostavila, nanijela ili bacila na kolnik ili nogostup.

Vozač je dužan s kolnika ukloniti i predmete i stvari koje s njegova vozila padnu na cestu i predmete koje je pri zaustavljanju vozila stavio na cestu.

Ako je u mogućnosti i ako time ne ometa sigurnost prometa, vozač je dužan s kolnika ukloniti i predmete na koje naiđe tijekom vožnje, a ako nije u mogućnosti - dužan je o tome obavijestiti nadležno tijelo, odnosno poduzeće koje se brine o održavanju ceste ili najbližu policijsku upravu.

Članak 11.

Javna cesta i njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik i nogostup ili njihovi dijelovi, ne smiju se zauzimati ili oštećivati osim u slučaju opasnosti, izvođenja radova ili u drugim prilikama propisanim zakonom.

Nadležno općinsko tijelo, uz pribavljeno mišljenje Policijske uprave može odobriti zauzimanje dijela nogostupa (ogradama, štolovima i štolicama, štandovima, kioscima i sl.) pod uvjetom da se time ne smanjuje preglednost i da je za nesmetan i siguran prolaz pješaka ostavljena površina nogostupa širine najmanje dva metra.

Članak 12

Vozač je dužan vozilo držati na takvoj udaljenosti od drugih vozila u prometu da, s obzirom na brzinu kretanja vozila i druge okolnosti prometa, ne izaziva opasnost i ne ometa druge vozače.

Članak 13.

Vozač je dužan obratiti pozornost na pješake koji se nalaze na kolniku ili stupaju na kolnik.

Kad prilazi obilježenom pješačkom prijelazu, vozač mora upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza..

Na dijelu ceste po kojem se kreću djeca ili su postavljeni prometni znakovi o sudjelovanju djece u prometu, vozač je dužan voziti s osobitim oprezom i takvom brzinom da može vozilo zaustaviti u slučaju potrebe.

Članak 14.

Slijepe osobe, kad samostalno sudjeluju u prometu, trebaju nositi bijeli štap kao znak raspoznavanja.

Vozač je dužan obratiti osobitu pozornost na slijepe osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 15.

Vozilo koje je prilagođeno da njime upravlja osoba čiji su ekstremiteti bitni za upravljanje vozilom oštećeni može, na zahtjev te osobe, biti obilježeno posebnim znakom.

Članak 16.

Vozač vozila koje se kreće pokraj vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenoga na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava osobe koje u to vozilo ulaze, odnosno iz njega izlaze.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka, kad radi ulaska u vozilo ili nakon izlaska iz vozila

moraju prijeći preko kolnika, dužne su to činiti na način propisan u članku 104., 105. i 106. ovoga Zakona.

Vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz stavka 1. ovoga članka kad osobe, ulazeći u to vozilo, odnosno izlazeći iz tog vozila, moraju prijeći preko prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

Vozač vozila koji se kreće iza vozila kojim se prevoze djeca i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti s dvije prometne trake, dužni su zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolniku, dok djeca ulaze ili izlaze iz vozila. Ako se vozilom organizirano prevoze djeca, vozilo mora biti obilježeno posebnim znakom, a za vrijeme ulaska i izlaska djece iz vozila, vozač mora uključiti sva četiri pokazivača smjera.

Članak 17.

Vozila ne smiju na prednjoj strani imati svjetlosne, svjetlosignalne ili reflektirajuće uređaje ili tvari koje daju svjetlo crvene boje, a na stražnjoj strani - uređaje ili tvari koje daju svjetlo bijele boje.

Odredba stavka 1. ovoga članka glede svjetla bijele boje ne odnosi se na svjetlo za osvjetljavanje ceste pri vožnji unatrag, pokretno svjetlo za istraživanje (reflektor), svjetlo za osvjetljavanje registarske pločice i registarsku pločicu, te na vozila Ministarstva unutarnjih poslova, hitne medicinske pomoći na cestama, vatrogasna vozila i vozila oružanih snaga.

2. Radnje vozilom u prometu

Članak 18.

Vozač koji namjerava na cesti ili drugoj prometnoj površini obaviti neku radnju vozilom (uključiti se u promet, prestrojiti, odnosno mijenjati prometnu traku, pretjecati, obilaziti, zaustavljati se, skretati udesno ili ulijevo, okretati se polukružno, voziti unatrag i sl.) ne smije početi takvu radnju ako time dovodi u opasnost druge sudionike u prometu ili imovinu.

Prije započinjanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, vozač je dužan uvjeriti se da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili imovinu, vodeći pritom računa o položaju vozila, te o smjeru i brzini kretanja.

Članak 19.

Prije obavljanja radnji vozilom iz članka 18. ovog Zakona, vozač je dužan druge sudionike u prometu jasno i pravodobno upozoriti o svojoj namjeri, dajući znak pomoću pokazivača smjera i štop svjetla ili - ako oni ne poštoje - odgovarajući znak rukom.

Ako znak iz stavka 1. ovoga članka, vozač daje pomoću pokazivača smjera, on ga mora davati za sve vrijeme obavljanja radnje vozilom, a nakon obavljene radnje - mora prestati davati znak.

Vozač nije dužan nakon pretjecanja drugog vozila dati znak da se namjerava vratiti na prometnu traku kojom se kretao prije pretjecanja.

3. Uključivanje u promet

Članak 20.

Vozač koji se vozilom uključuje u promet na cesti ili drugoj prometnoj površini (izlazak vozila iz garaže, dvorišta, parkirališta, stajališta, s površine na kojoj se ne obavlja promet vozila ili s drugih sličnih površina) dužan je propustiti sva vozila i pješake koji se kreću češtom, odnosno prometnom površinom na koju se uključuje.

Iznimno iz stavka 1. ovoga članka, za vrijeme vožnje u naselju, vozač je dužan

tramvaju ili autobusu javnoga gradskog prijevoza putnika ili posebno obilježenom autobusu kojim se organizirano prevoze djeca, ako je to moguće učiniti bez ugrožavanja ili znatnijeg ometanja prometa, omogućiti uključivanje u promet kad ta vozila izlaze sa stajališta koje se nalazi izvan kolnika, odnosno proširenja prometnog traka koji služi za stajalište.

4. Kretanje vozila

Članak 21.

Vozač se mora za kretanje svojeg vozila koristiti isključivo kolnikom, odnosno sredinom obilježene prometne trake, odnosno trakom ili stazom namijenjenom za promet one vrste vozila kojoj njegovo vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti.

Članak 22.

Vozilo se kreće desnom stranom kolnika, odnosno biciklističkom stazom ili trakom uz desni rub kolnika ili ceste u smjeru kretanja, a na traci ili stazi uređenoj i obilježenoj za dvosmjerni promet bicikala i mopeda - desnom stranom trake ili staze u smjeru kretanja.

Vozač se dužan kretati obilježenom prometnom trakom koja se proteže uz desni rub kolnika, a ako trake nisu obilježene, dužan je vozilo u kretanju držati što bliže desnom rubu kolnika i na tolikoj udaljenosti od njega da, s obzirom na brzinu kretanja vozila, uvjete prometa te na stanje i osobine ceste, ne ugrožava druge sudionike u prometu i ne izlaže sebe opasnosti.

Članak 23.

Iznimno, od odredbe članka 22. stavak 2. ovoga Zakona:

- 1) vozila koja se kreću sporije od tramvaja i drugih vozila koja se kreću cestom po tramvajskim tračnicama ugrađenim uz rub kolnika, moraju se kretati na takvoj udaljenosti od tramvajskih tračnica da ne ometaju kretanje tramvaja i drugih vozila koja se kreću dijelom kolnika s ugrađenim tračnicama,
- 2) na cesti u naselju s kolnikom na kojem za promet vozila u istom smjeru postoje najmanje dvije obilježene prometne trake, vozač se može za kretanje svog vozila koristiti i prometnom trakom koja se ne nalazi uz desni rub kolnika ako time ne ometa ostala vozila koja se kreću iza njegovog vozila

Odredbe stavka 1. točka 2, ovog članka ne odnose se na vozače teretnog vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg, vozača vozila koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu kretanja veću od 40 km na sat i na vozače vozila koje se ne smatra motornim vozilom, osim na dijelu ceste ispred raskrižja ili drugog mjesta na kojem vozilo skreće ulijevo.

Članak 24.

Na cesti s kolnikom za promet vozila u oba smjera na kojem postoje tri prometne trake, vozač se ne smije vozilom kretati prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u smjeru kretanja vozila.

Na cesti na kojoj su kolničke trake fizički odvojene jedna od druge, na cesti s kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri obilježene prometne trake kao i na cesti s kolnikom za promet vozila samo u jednom smjeru, vozač se ne smije vozilom kretati kolničkom trakom namjenjenom za promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru.

Članak 25.

Vozač koji se namjerava kretati vozilom unatrag to može učiniti samo na kratkom dijelu ceste i ako time ne ugrožava ili ne ometa druge sudionike u prometu.

Za vrijeme kretanja unatrag na vozilu moraju biti uključena sva četiri pokazivača

smjera.

Kada se vozač kreće vozilom unatrag, dužan je kretati se onom stranom kolnika kojom se do tada kretao vožnjom unaprijed.

5. Brzina

Članak 26.

Vozač je dužan brzinu kretanja vozila prilagoditi osobinama i stanju ceste, vidljivosti, preglednosti atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, guštoći prometa i drugim prometnim uvjetima, tako da vozilo može pravovremeno zaustaviti pred svakom zaprekom koju, u konkretnim uvjetima može predvidjeti, odnosno da može pravodobno postupiti po prometnom pravilu ili znaku. Vozač ne smije smanjiti brzinu kretanja vozila do te mjere da njegovo vozilo čini smetnju normalnom tijeku prometa.

Brzina kretanja vozila na cesti, uz normalne uvjete, ne smije se ograničiti prometnim znakovima ispod 40 km na sat.

Članak 27.

Vozač ne smije mijenjati način upravljanja vozilom naglim smanjenjem brzine kretanja vozila, osim u slučajevima neposredne opasnosti.

Vozač koji namjerava znatnije smanjiti brzinu kretanja vozila ili ga zaustaviti, dužan je to učiniti, osim u slučajevima neposredne opasnosti, na taj način kojim neće ugroziti ili u većoj mjeri ometati druge vozače koji se kreću iza njega, a te vozače u svojoj namjeri, uz obvezu iz članka 19. ovog Zakona, upozoriti i uključivanjem štop svjetala ili davanjem odgovarajućeg znaka rukom.

Vozač ne smije ni naglo povećati brzinu, odnosno kretati iz mjesta, osim u slučajevima opasnosti, postićući pritom gomju granicu dopuštenog broja okretaja motora ili na takav način da dolazi do proklizavanja kotača.

Članak 28.

Na cesti u naselju vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km na sat, odnosno većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom za cijelo naselje ili njegov dio.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovog članka, na cesti u naselju čiji prometno-tehnički i sigurnosni elementi to omogućavaju (npr. pješački podhodnici, regulacija na raskrižju s uređajima za davanje znakova s prometnim svjetlima i sl.) mora se prometnim znakom dopustiti kretanje vozila i brzinom većom od 50 km na sat, a najviše do 80 km na sat.

Članak 29.

Na cesti izvan naselja vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od:

- 1) 130 km na sat na autocestama;
- 2) 100 km na sat na cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila;
- 3) 80 km na sat na ostalim cestama.

Članak 30.

Na cestama se brzina kretanja ograničava za ova vozila:

- 1) na 90 km na sat - za teretna motorna vozila najveće dopuštene mase do 7.500 kg i autobuse,
- 2) na 80 km na sat - za autobuse s lakom prikolicom, za teretna motorna vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 7.500 kg i za motorna vozila koja vuku prikolicu za stanovanje (karavana, kamp-prikolica),

- 3) na 70 km na sat - za autobuse kojima se organizira prijevoz djece, za zglobne autobuse bez mjesta za stajanje, za teretna motorna vozila s priključnim vozilom i za vozila koja prevoze opasne tvari,
- 4) na 50 km na sat - za autobuse s priključnim vozilom za prijevoz osoba, autobuse koji osim ugrađenih sjedala imaju i određena mjesta za stajanje i teretna vozila koja u tovarnom sanduku skupno prevoze osobe,
- 5) na 40 km na sat - za vozilo koje vuče drugo neispravno vozilo,
- 6) na 30 km na sat - za traktore, te bicikle i mopede kada se kreću biciklističkom stazom ili trakom,
- 7) na 20 km na sat - za turistički vlak.

Kod upravljanja vozilom iz stavka 1. ovoga članka, vozači su se dužni držati brzina propisanih u stavku 1. ovog članka i na cesti na kojoj je ovim Zakonom ili postavljenim prometnim znakom dopuštena veća brzina.

6. Skretanje

Članak 31.

Vozač vozila koje skreće udesno dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom prometnom trakom koja se prostire uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom na cesti nije drugačije određeno.

Vozač vozila koje skreće ulijevo dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom lijevom prometnom trakom koja se prostire uz središnju crtu i uz zamišljeni ili obilježeni luk koji spaja dvije središnje crte bočnih kolnika, odnosno prometnom trakom koja se prostire uz lijevi rub ceste s jednosmjernim prometom, osim ako prometnim znakom na cesti nije drugačije određeno.

7. Prednost prolaska

Članak 32.

Na raskrižju ili u susretu s drugim vozilom vozač je dužan propustiti vozilo koje nailazi s njegove desne strane.

Vozač vozila koji skreće ulijevo dužan je propustiti vozilo koje, dolazeći iz suprotno smjera, zadržava smjer svog kretanja ili skreće udesno, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drugačije određeno.

Iznimno, od odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka, vozilo koje se kreće po tračnicama ima prednost prolaska na raskrižju ili u susretu s drugim vozilom, bez obzira na to s koje mu strane ono nailazi, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drugačije određeno.

Vozač koji ulazi vozilom na cestu koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska dužan je propustiti sva vozila koja se kreću tom cestom.

Vozač je dužan propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju ulazi i kad ta cesta nije prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, ako vozilom ulazi sa ceste bez suvremenog kolničkog zastora na cesti sa suvremenim kolničkim zastorom.

Vozač koji pri skretanju vozila presijeca biciklističku stazu ili traku dužan je propustiti vozila koja se kreću po biciklističkoj stazi ili traci.

8. Promet na raskrižju

Članak 33.

Vozač koji se približava raskrižju mora voziti s povećanim oprezom koji odgovara prometnim uvjetima na raskrižju.

Vozač je dužan na dovoljnoj udaljenosti pred raskrižjem vozilom zauzeti položaj na

onoj prometnoj traci kojom mora proći kroz raskrižje.

U raskrižju je zabranjeno prelaziti iz jedne u drugu prometnu traku.

Članak 34.

Na raskrižju i na drugom mjestu na kojem se upravlja prometnim uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima (semaforima ili drugim uređajima), prometna svjetla za sudionike u prometu znače:

- 1) crveno svjetlo - zabranu prolaska,
- 2) zeleno svjetlo - slobodan prolazak.
- 3) žuto svjetlo - zabranu prolaska, osim za vozila koja se, u trenutku kad se žuto svjetlo pojavi, nalazi na tolikoj udaljenosti od prometnog svjetla da se ne mogu na siguran način zaustaviti, a da ne prijeđu taj znak kao i za pješake koji su već počeli prelaziti kolnik.

Žuto svjetlo upaljeno istovremeno s crvenim svjetlom služi za upozorenje sudionika u prometu na skori prestanak zabrane prolaska i na pojavu zelenog svjetla. Žuto treptavo svjetlo obvezuje sve sudionike u prometu da se kreću uz povećani oprez.

Zeleno treptavo svjetlo služi za upozorenje sudionika na skori prestanak slobodnog prolaska i na pojavu žutog svjetla, odnosno crvenog svjetla.

Članak 35.

Ako je uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima za upravljanje prometom na raskrižju dodano jedno dopunsko svjetlo ili više dopunskih svjetala u obliku zelene svijetleće strelice, za vrijeme dok je takvo svjetlo upaljeno, vozač može vozilom proći prometno svjetlo i krenuti u smjeru označenom zelenom svijetlećom strelicom i za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo, pri čemu mora propustiti vozila koja se kreću po cesti na koju ulazi i pješake koji prelaze preko kolnika.

Ako zeleno svjetlo na uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima ima oblik strelice, vozač se vozilom smije kretati samo u smjeru koji pokazuje ta strelica.

Članak 36.

Vozač koji je vozilom ušao u raskrižje na kojem se upravlja prometnim uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima, može napustiti raskrižje ne čekajući da prometnim svjetlom promet bude dopušten (otvoren) u smjeru koji im namjerava produžiti kretanje, uz uvjet da propusti sve sudionike koji se kreću smjerom u kojem je promet dopušten.

Članak 37

Vozač ne smije vozilom ući u raskrižje iako mu je prolazak prometnim svjetlom dopušten, ako je gustoća prometa takva da se on s vozilom očito mora zaustaviti u raskrižju ili na obilježenom pješačkom prijelazu i na taj način pri promjeni prometnog svjetla ometati ili onemogućiti promet vozila koja dolaze s bočnih kolnika ili promet pješaka.

9. Mimoilaženje

Članak 38.

Pri mimoilaženju vozač je dužan sa svoje lijeve strane ostaviti dovoljan razmak između svojeg vozila i vozila s kojim se mimoilazi, a prema potrebi, i svoje vozilo pomaknuti ka desnom rubu kolnika.

Ako zbog neke zapreke na cesti ili zbog drugih sudionika u prometu vozač ne može postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, dužan je usporiti kretanje svojeg vozila i prema potrebi, zaustaviti ga da bi propustio vozilo iz suprotnog smjera.

Kad na raskrižju vozila dolaze iz suprotnih smjerova i kreću ulijevo, vozač mimoilazi vozilo iz suprotnog smjera na taj način što ga propušta sa svoje desne strane.

Ako je zbog nedovoljne širine ceste ili zbog neke zapreke na cesti mimoilaženje onemogućeno, vozač kojem je to, s obzirom na osobine ceste i okolnosti prometa, lakše i sigurnije izvesti, dužan je prvi se zaustaviti i, prema potrebi, kretanjem unatrag ili na drugi način pomaknuti svoje vozilo i zauzeti na cesti položaj kojim se omogućuje mimoilaženje.

Članak 39.

Na dijelu ceste s velikim uzdužnim nagibom (planinski i dr.) na kojem se vozila ne mogu mimoići ili je to veoma otežano, vozač vozila koje se kreće niz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu ako primijeti da mu drugo vozilo ide u susret uz nagib.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, na cesti iz toga stavka, vozač koji se kreće uz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo ako ispred sebe ima prikladno mjesto za zaustavljanje koje omogućuje sigurno mimoilaženje i ako bi, u slučaju da tako ne postupi, mimoilaženje zahtijevalo kretanje unatrag jednog od vozila.

Članak 40.

Na cesti iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona kad se jedno od vozila koja se mimoilaze mora kretati unatrag, kretat će se unatrag: svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo; teretno motorno vozilo koje se susrelo s autobusom, vozilo koje se susrelo s vozilom više kategorije, a ako se mimoilaze vozila iste kategorije - vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uvjete i položaj vozila na cesti, lakše i sigurnije da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib.

10. Pretjecanje i obilaženje

Članak 41.

Pretjecati i obilaziti vozač smije samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i ako na cesti ima dovoljno prostora za sigurno izvođenje tih radnji.

Vozač ne smije pretjecati i obilaziti kad time, s obzirom na karakteristike ceste i poštojeće okolnosti na cesti i u prometu ili s obzirom na tehnička svojstva vozila kojim upravlja, ugrožava druge sudionike u prometu.

Članak 42.

Pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane. Pretjecati se mora s desne strane ako je vozilo na kolniku zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo.

Vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenima na sredini kolnika ili vozilo koje se prema ovom Zakonu ne smije kretati uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom nije drugačije određeno, ne smije se pretjecati s lijeve strane. To vozilo može pretjecati s desne strane ako između njega i desnog ruba kolnika postoji prometna traka.

Članak 43.

Ako se na sredini kolnika nalazi pješački otok, ili obilježeni ili na drugi način označeni prostor za parkiranje vozila, ili neka druga površina koja nije namijenjena za promet vozila, ili neki objekt ili uređaj, vozila ih moraju obilaziti s desne strane.

Ako se površine, objekti ili uređaji iz stavka 1. ovoga članka nalaze na sredini ceste s jednosmjernim prometom, a postavljenim prometnim znakom nije drugačije određeno, oni se

mogu obilaziti s objiju strana.

Članak 44.

Vozač kojemu je dan znak za pretjecanje s njegove lijeve strane dužan je pomaknuti svoje vozilo k desnom rubu kolnika.

Vozač ne smije povećavati brzinu kretanja svojega vozila dok ga drugo vozilo pretječe.

Ako zbog nedovoljne širine kolnika ili njegova stanja nije moguće pretjecati bez ugrožavanja sigurnosti prometa, vozač vozila koje se kreće sporije nego vozila koja se kreću neposredno iza njega dužan je pomaknuti svoje vozilo što više udesno, a ako to nije dovoljno, čim mu to bude moguće, zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu da bi propustio brža vozila.

Članak 45.

Vozač ne smije vozilom početi pretjecati ili obilaziti:

- 1) kolonu vozila,
- 2) ako je vozač koji se kreće iza njega počeo pretjecati,
- 3) ako je vozač koji je ispred njega na istoj prometnoj traci dao znak da namjerava preteći vozilo koje je ispred njegova vozila, ili običi drugu zapreku na cesti,
- 4) ako prometna traka kojom namjerava pretjecati nije slobodna, na dovoljnoj udaljenosti tako da bi, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila za vrijeme pretjecanja i brzine kretanja vozila drugih sudionika u prometu koje namjerava preteći, pretjecanjem ugrozio sigurnost prometa ili omeo promet iz suprotnog smjera,
- 5) ako nakon pretjecanja ili obilaženja ne bi ponovo mogao zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja ili obilaženja, i to bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, osim kad se za pretjecanje ili obilaženje koristi prometnom trakom koja je zabranjena za promet vozilima iz suprotnog smjera,
- 6) prometnom trakom što je namijenjena zaustavljanju vozila u nuždi;

Vozač koji pretječe ili obilazi dužan je svoje vozilo držati na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi, tako da ga ne ometa niti ugrožava u prometu.

Članak 46.

Nakon pretjecanja ili obilaženja vozač je dužan čim to bude moguće učiniti bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, vozilom ponovno zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja, odnosno obilaženja.

Članak 47.

Na kolniku na kojem se promet obavlja u dva smjera vozač ne smije vozilom pretjecati drugo vozilo ispred vrha prijevoja ceste ili u zavoju kad je preglednost ceste nedovoljna, osim ako na tim mjestima postoji više prometnih traka obilježenih uzdužnim oznakama na kolniku i namijenjenih isključivo za kretanje vozila u smjeru kretanja njegova vozila.

Članak 48.

Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo, osim bicikla, mopeda i motocikla bez bočne prikolice, neposredno ispred raskrižja ili na raskrižju koje nije s kružnim tokom prometa, ili neposredno ispred prijelaza ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini bez branika ili polubranika i na tom prijelazu.

Neposredno ispred raskrižja i na raskrižju vozač smije pretjecati: vozilo koje skreće ulijevno, a pretječe se s desne strane (članak 42. stavak 2.), vozilo koje skreće udesno, ali tako

da pritom svojim vozilom ne prelazi na dio kolnika namijenjen za promet vozila iz suprotnog smjera; vozilo koje se kreće ceštom koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, kad se prometom na raskrižju upravlja prometnim svjetlima ili znacima što ih daje ovlaštena osoba.

Članak 49.

Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo koje se približava obilježenom pješačkom prijelazu, ili koje prelazi pješački prijelaz, ili obilaziti vozilo koje je stalo radi propuštanja pješaka na tom prijelazu.

Članak 50.

Na cesti na kojoj poštoje najmanje dvije prometne trake namijenjene za promet vozila u istom smjeru i na kojima su kolone vozila, vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom). Vozač može napustiti traku na kojoj se nalazi samo radi skretanja ulijevo ili udesno ili radi zaustavljanja, odnosno parkiranja vozila.

Na cestama i uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka, brže kretanje vozila na jednoj traci od kretanja na drugoj traci ne smatra se pretjecanjem, osim u slučaju iz članka 49. ovoga Zakona.

Ne smatra se pretjecanjem ni prolaženjem s desne strane vozila koje se prema odredbi članka 23. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona ne kreće prometnom trakom uz desni rub kolnika, osim u slučaju iz članka 49. ovoga Zakona.

11. Zvučni i svjetlosni znaci upozorenja

Članak 51.

Vozač je dužan upotrijebiti zvučni znak upozorenja kad god to zahtijevaju razlozi sigurnosti prometa, a osobito:

- 1) na cesti izvan naselja radi upozorenja drugog sudionika u prometu da ga želi preteći ili obići, ako bi, kad taj znak ne bi bio dan, poštojala opasnost od prometne nezgode,
- 2) ako se pokraj kolnika nalaze djeca koja ne obraćaju pozornost na kretanje vozila,
- 3) na cesti izvan naselja, prije ulaska u nepregledan i uzak zavoj ili prije dolaska na prijevoju, na kojima je teško mimoći se.

Vozač je dužan zvučni znak upozorenja svesti na nužnu mjeru.

Članak 52.

Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću) u slučajevima iz članka 51. stavak 1. ovoga Zakona, vozač u pravilu, umjesto zvučnog znaka upozorenja upotrebljava svjetlosni znak upozorenja. Taj znak može upotrijebiti i u naselju prije pretjecanja drugog vozila.

Svjetlosni znak upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svjetala, ili uzastopnim paljenjem kratkih svjetala za osvjetljivanje ceste, ili naizmjeničnim paljenjem, u kratkim razmacima, drugih i kratkih svjetala, vodeći računa da se time ne zasljepljuju vozači koji dolaze iz suprotnog smjera.

12. Zaustavljanje i parkiranje

Članak 53.

Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka.

Na cesti, na mjestu, odnosno na prostoru namijenjenom za zaustavljanje i parkiranje vozila, te na posebno uređenoj prometnoj površini namijenjenoj za kretanje pješaka, ne smiju

se ostaviti vozila koja se ne upotrebljavaju u prometu zbog dotrajalosti (neregistriranosti i sl.) ili priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake i kamp-prikolice i sl.), a ni drugi predmeti kojima se ometa tok prometa ili ugrožava okoliš.

Članak 54.

U slučajevima zaustavljanja ili parkiranja na javnoj cesti izvan naselja vozač je dužan uvijek kad za to postoji mogućnost zaustaviti ili parkirati vozilo izvan kolnika.

Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu, prometne nezgode ili drugog opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na kolniku dužan je poduzeti sve mjere da zaustavljeno vozilo ne dovede u opasnost druga vozila i da ga što prije ukloni s kolnika.

Ako je vozač zbog neispravnosti na vozilu, prometne nezgode ili iz drugog opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na tračnicama, dužan ga je s tračnica odmah ukloniti, a ako to nije moguće, odmah poduzeti potrebne mjere da osobe koje upravljaju vozilima koja se kreću po tračnicama na vrijeme budu upozorene na opasnost.

Članak 55.

Vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo na cesti dužan je zaustaviti ga, odnosno parkirati neposredno uz desni rub kolnika, a na cesti na kojoj se promet odvija samo u jednom smjeru može ga zaustaviti ili parkirati uz desni ili lijevi rub kolnika.

Vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestima koja se nalaze na sredini kolnika samo ako su ta mjesta obilježena odgovarajućim prometnim znakom ili oznakama na kolniku kao mjesto za parkiranje vozila.

Članak 56.

Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smiju se otvarati vrata ako se time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ako se ugrožava sigurnost prometa.

Članak 57.

Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:

- 1) na obilježenom pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,
- 2) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,
- 3) na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprečava promet vozila koja se kreću po tračnicama,
- 4) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,
- 5) u tunelima, moštovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima, te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,
- 6) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,
- 7) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika - manja od 4 m,
- 8) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljene prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,
- 9) na biciklističkoj stazi odnosno traku,
- 10) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku,
- 11) na nogostupu, odnosno na pješačkoj stazi,
- 12) ispred kolnog ulaza u zgradu, sklonište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i

ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu, te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točka 11. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.

Članak 58.

Osim u slučajevima iz članka 57. ovoga Zakona, vozač ne smije parkirati vozilo ni:

- 1) na djelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke i tramvajske pruge u istoj razini, i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prijelaza,
- 2) na udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog prijevoza putnika,
- 3) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu.

Članak 59.

Ovlaštena službena osoba odredit će da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz članka 57. ovoga Zakona, vozilo parkirano u pješačkoj zoni, kao i vozilo parkirano na mjestu rezerviranom za vozila invalida.

Ovlaštena službena osoba odredit će da se vozilo premjesti na drugo mjesto i u svim drugim slučajevima kada je zaustavljeno ili parkirano na mjestu na kojem ugrožava sigurnost prometa ili ometa ustaljen tok prometa.

Članak 60.

Premještanje vozila iz članka 59. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, premještanje vozila obavlja organizacija, trgovačko društvo ili pojedinac kojeg ovlašti nadležno tijelo lokalne samouprave.

Članak 61.

Troškove premještanja vozila u slučajevima iz članka 59. ovoga Zakona snosi vlasnik.

Radi osiguranja plaćanja troškova premještanja vozila, od vlasnika vozila koji nije sa prostora Županije Posavske, pravna ili fizička osoba koja je premjestila vozilo može tražiti jamčevinu, a ako vlasnik neće ili ne može položiti jamčevinu, može zadržati vozilo.

Visinu troškova premještanja vozila utvrđuje nadležno tijelo općine.

Članak 62.

Vozač je dužan motorno vozilo, traktor ili priključno vozilo, osim motocikla bez bočne prikolice, koje je zaustavljeno na kolniku, obilježiti posebnim znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolniku (sigurnosni trokut) i to:

- 1) kad je bio prisiljen svoje vozilo zaustaviti na mjestu ili dijelu ceste iz članka 57. ovoga Zakona,
- 2) kad je vozilo zaustavljeno na kolniku na takvu mjestu ili takvim vremenskim prilikama da ga vozači vozila koja nailaze istim smjerom ne mogu ili teško mogu pravodobno uočiti,
- 3) na autocesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

Znak iz stavka 1. ovoga članka postavlja se na kolnik iza zaustavljenog vozila, u okomitom položaju i na dovoljnoj udaljenosti koja na cesti izvan naselja ne može biti manja

od 100 m, tako da vozači vozila koja nailaze iz smjera na kojem je znak postavljen mogu pravodobno uočiti i po potrebi zaustaviti svoja vozila, odnosno sigurno obići zaustavljeno vozilo. Na isti način taj se znak postavlja i kad je na cesti zaustavljena kolona vozila, s tim što se umješto jednoga na kolnik postavljaju dva znaka, jedan pokraj drugoga. Ako je u motorno vozilo ugrađen uređaj za istodobno uključivanje svih pokazivača smjera, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, taj uređaj mora biti uključen.

Članak 63.

Prije nego napusti vozilo, vozač koji ostavlja vozilo na cesti dužan je poduzeti sve mjere kojima se sprečava da vozilo samo krene s mjesta na kojem je ostavljeno ili da ga neovlaštene osobe stave u pokret (isključiti rad motora, zatvoriti prozore, zaključati vozilo i ključeve uzeti sa sobom i sl.).

13. Presijecanje kolone pješaka

Članak 64.

Vozač ne smije vozilom presijecati kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organiziranu povorku koja se kreće kolnikom.

14. Vuča priključnih i zaprežnih vozila

Članak 65.

U prometu na javnoj cesti, vozilu na motorni pogon mogu biti pridodana najviše dva priključna vozila za prijevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prijevoz osoba, a na autocesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila - samo jedno priključno vozilo.

Vozilom na motorni pogon smije se vući samo priključno vozilo koje ne smanjuje njegovu stabilnost.

Članak 66.

U prometu na cesti traktorom se smije vući samo jedno zaprežno vozilo koje je preuređeno za traktorsku vuču.

Zaprežno vozilo koje vuče traktor u prometu na cesti mora imati kotače s pumpanim gumama.

Zaprežno vozilo vučeno traktorom u prometu na cesti mora biti priključeno traktoru pomoću krute zglobove veze tako da je tijekom vožnje osigurana stabilnost oba vozila i onemogućeno njihovo razdvajanje.

Članak 67.

U prometu na cesti radnim strojem smije se vući samo one priključke ili priključna vozila koji služe njihovoj namjeni.

Članak 68.

U prometu na cesti biciklom i mopedom smije se vući prikolica sa dva kotača pričvršćena tako da je osigurana stabilnost vozila. Prikolica ne smije biti šira od 80 cm, a ukupna masa ne smije biti veća od 50 kg. Na stražnjoj strani mora imati dva katadioptera propisana za priključna vozila.

15. Vuča neispravnih vozila

Članak 69.

Vozilom se smije vući drugo vozilo, osim priključnih vozila, samo ako se ono zbog neispravnosti ne može samo kretati.

Vozilom se ne smije vući motocikl bez bočne prikolice ili drugo slično vozilo na dva kotača.

Vučenim se vozilom ne smiju prevoziti osobe.

Članak 70.

Vozilo se smije vući noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, samo ako na svojoj stražnjoj strani ima upaljena crvena svjetla za označavanje vozila ili ako ga vuče motorno vozilo koje ima, i pri vući upotrebljava, žuto rotacijsko svjetlo.

Članak 71.

Za vrijeme vuče vozila iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona, oba vozila moraju biti označena znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolniku (sigurnosni trokut). Na vozilo koje vuče drugo vozilo trokut se postavlja s prednje, a na vučeno vozilo sa stražnje strane.

Članak 72.

Vozilo se na cesti može vući pomoću užeta, krute veze (rude) i oslanjanjem ili ovješanjem vozila o vučno vozilo.

Pomoću užeta ne smije se vući vozilo na kojem su neispravni uređaji za upravljanje ili uređaj za zaustavljanje, ni teretno motorno vozilo i autobus.

Krutom vezom ne smije se vući vozilo koje nema ispravan uređaj za upravljanje ili vozilo koje je teže od vučnog vozila, ako mu je neispravna radna kočnica.

Članak 73.

Ako se vozilo na motorni pogon vuče pomoću užeta ili krute veze, osoba koja upravlja vučnim vozilom mora imati vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom ili vrstom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.

Članak 74.

Vuča natovarenog teretnog vozila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s priključnim vozilom dopuštena je samo do prvog mjesta prikladnog za pretovar tereta, a iznimno i do prvog mjesta na kojem se može otkloniti neispravnost na vozilu.

Članak 75.

Razmak između vučnoga i vučenoga vozila, ako se vuče užetom, mora iznositi od tri do pet metara, a ako se vuče pomoću krute veze - može iznositi i manje od tri metra.

16. Uporaba svjetla u prometu

Članak 76.

Na vozilu u prometu na cesti moraju biti upaljena svjetla, i to:

- 1) na vozilu na motorni pogon - osim mopeda i motocikla bez bočne prikolice najmanje dva bijela ili žuta svjetla na prednjoj strani i paran broj crvenih svjetala na stražnjoj strani,
- 2) na mopedima i motociklu bez bočne prikolice najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani.

Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene

vidljivosti, na biciklu mora biti upaljeno jedno svjetlo bijele boje na prednjoj strani i jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, ili samo jedna svjetiljka koja je izrađena tako da se s prednje strane vozila vidi bijelo svjetlo, a sa stražnje strane vozila - crveno svjetlo.

Kad vozilo na motorni pogon vuče jedno ili dva priključna vozila, na stražnjoj strani posljednjega priključnog vozila moraju biti upaljena najmanje dva crvena svjetla, a ako širina priključnog vozila iznosi više od 1,6 m na prednjoj strani prvog priključnog vozila moraju biti upaljena dva bijela svjetla.

Članak 77.

Noću, a i danju u slučajevima smanjene vidljivosti, vozač vozila na motorni pogon mora, za vrijeme vožnje imati na vozilu upaljena najmanje kratka svjetla za osvjetljivanje ceste.

Na motociklu i mopedu, za vrijeme vožnje danju i noću, moraju biti upaljena najmanje kratka svjetla.

Članak 78.

Iznimno od odredbe članka 76. ovoga Zakona, ne moraju imati upaljena svjetla:

- 1) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano danju u uvjetima normalne vidljivosti kao i noću na osvjetljenom dijelu ceste, tako da se jasno vidi s dovoljne udaljenosti,
- 2) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno odre/enim mjestima na kolniku ili izvan njega, ili na ulicama sa slabijim prometom,
- 3) bicikli, mopedi i motocikli bez bočne prikolice koji nemaju akumulatore kad su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz sam rub kolnika.

Članak 79.

Vozilo na motorni pogon čija duljina ne premašuje 8 m, a širina 2 m, i kojem nije pridodano priključno vozilo može imati, kad je zaustavljeno ili parkirano na ulici u naselju, umjesto svjetla iz članka 76. stavak 1. točke 1. ovoga Zakona, upaljeno samo jedno svjetlo koje se s prednje strane vidi kao bijelo svjetlo, a sa stražnje strane kao crveno svjetlo, i da je postavljeno na strani suprotnoj od ruba kolnika uz koji je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

Članak 80.

Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, moraju nositi upaljena svjetla kad se kreću kolnikom izvan naselja:

- 1) skupina pješaka koja se kreće u organiziranoj koloni ili povorci-najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na čelu kolone, odnosno povorke i najmanje jedno crveno svjetlo na njezinu začelju,
- 2) vođači teglećih, tovarnih jahaćih životinja i goniči stoke - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo naprijed i najmanje jedno crveno svjetlo straga.

Članak 81.

Za osvjetljivanje ceste vozač vozila na motorni pogon u pravilu, upotrebljava duga svjetla.

Vozač vozila na motorni pogon dužan je umjesto dugih svjetala za osvjetljivanje ceste upotrebljavati kratka svjetla:

1. prije mimoilaženja s drugim vozilom na udaljenosti s koje prosudi da svjetlom svog vozila zaslijepljuje vozača vozila koje mu dolazi u susret, a pri mimoilaženju s drugim vozilom, kad vozač tog vozila prijeđe na kratka svjetla ili kad naizmjeničnim paljenjem i gašenjem svjetala upozorava da mu duga svjetla smetaju, a uvijek na udaljenosti manjoj od 200 metara,

2. za vrijeme dok se kreće za drugim vozilom na takvoj udaljenosti i u takvu položaju da dugim svjetlima svog vozila zaslijepljuje vozača vozila ispred sebe,
3. dok vozilom prolazi pokraj organizirane kolone ili povorke pješaka,
4. kad se kreće cestom koja se prostire neposredno pokraj plovnog puta ili pokraj željezničke ili tramvajske pruge u susret plovilu odnosno vozilu koje se kreće po tračnicama.

Članak 82.

Svjetla za označavanje vozila na motorni pogon upotrebljavaju se u uvjetima iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona kad je vozilo zaustavljeno ili parkirano na cesti.

Svjetla za označavanje vozila na motorni pogon moraju biti upaljena dok su upaljena bilo koja svjetla za osvjetljavanje ceste ili posebna svjetla za maglu.

Članak 83.

Po magli vozač vozila na motorni pogon mora na vozilu imati upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste, ili svjetla za maglu, ili oba svjetla istovremeno.

Svjetla za maglu mogu se upotrebljavati samo po magli.

Svjetla za maglu koja se nalaze na prednjoj strani vozila mogu biti bijele boje ili žute boje, a na stražnjoj strani crvene boje.

17. Razmak između vozila

Članak 84.

Vozač je dužan držati poseban razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava sigurnost prometa.

Članak 85.

Kad se na javnoj cesti izvan naselja, koja ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, kreću jedno za drugim vozila na motorni pogon čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg ili čija je duljina veća od 7 m, vozači su dužni između svakog od tih vozila držati razmak od najmanje 100 m.

Odredba iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na dio ceste na kojem je pretjecanje zabranjeno.

Ako se na cesti izvan naselja kreću u nizu dva ili više vozila koja prevoze opasne tvari, međusobni razmak između tih vozila ne smije biti manji od 200 metara.

18. Promet tramvaja i drugih vozila na tračnicama

Članak 86.

Odredbe članka 9. do 85. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju i na promet tramvaja i drugih vozila koja se na cesti kreću po tračnicama, osim ako to isključuju konstrukcijska svojstva tih vozila.

19. Promet bicikla, mopeda i motocikala

Članak 87.

Ako se dva vozača bicikla, mopeda ili motocikla kreću u skupini, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

Članak 88.

Vozač bicikla, mopeda i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne

umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istodobno obje ruke s upravljanja, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

Članak 89.

Vozač motocikla ili mopeda i osoba koje se prevoze na tim vozilima moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi zaštitnu kacigu.

20. Promet zaprežnih vozila i kretanje stoke

Članak 90.

Vozač zaprežnog vozila mora upravljati za sve vrijeme dok se kreće po cesti i dužan je vozilo držati što bliže desnom rubu kolnika.

Zaprežno vozilo ne smije se ostavljati bez nadzora na cesti.

Članak 91.

Vozač zaprežnog vozila mora za vrijeme vožnje na cesti upravljati zapregom tako da drži uzde u rukama ili da zapregu vodi hodajući pokraj ili ispred nje.

Vozač zaprežnog vozila mora voditi zapregu:

1. na nepreglednom i neosiguranom prijelazu ceste preko željezničke pruge,
2. pri prijelazu preko magistralne i regionalne ceste,
3. pri uključivanju u promet iz dvorišta ili s druge površine kada mu je vidik zaklonjen ili je vidljivost smanjena,
4. pri uključivanju u promet kada prelaze preko nogostupa ili biciklističke staze.

Članak 92.

U prometu na cesti u zaprežno vozilo smiju se upregnuti najviše dvije zaprege jedna iza druge.

Ako u prometu na cesti zaprežno vozilo vuku dvije zaprege vozač mora imati pratioca.

Članak 93.

Za zaprežno vozilo u prometu na cesti smije se privezati samo jedno grlo stoke sa stražnje strane.

Članak 94.

Stoku i druge životinje ne smije se voditi niti ostavljati na cesti bez nadzora.

Stoku koja se kreće po javnoj cesti gonič stoke mora držati što je moguće bliže desnom rubu ceste.

Članak 95.

Stoku u stadu, krdu ili pojedino grlo ne smije češtom goniti ili voditi osoba koja, s obzirom na uzrast i sposobnost, ne može nadzirati stoku i poduzimati potrebne radnje da se izbjegne opasnost.

Članak 96.

Na magistralnim cestama se ne smije goniti stoka.

Na magistralnim cestama osoba koja je navršila 16 godina smije voditi vezana najviše dva grla stoke i kretati se krajnjom desnom stranom kolnika.

Članak 97.

Na regionalnim i lokalnim cestama gonjenje stoke u stadu ili krdu mora nadzirati dovoljan broj goniča.

Goniči su dužni stado ili krdo nadzirati i ravnati tako da se ne ugrožava i u što manjoj mjeri ometa promet.

Veći broj stoke goniči moraju goniti u grupama koje ne smije biti duže od 50 m, a između njih mora biti razmak najmanje 50 m.

Na regionalnim i lokalnim cestama stoku ne smije goniti niti voditi osoba koja nije navršila 10 godina.

Članak 98.

Preko ceste gdje nema izgra/enih ili određenih prijelaza stoka se smije goniti ili voditi samo na preglednome dijelu ceste.

Prelaženje stoke u stadu ili krdu preko magistralne ili regionalne ceste moraju osiguravati najmanje dva goniča koji se nalaze s jedne i s druge strane prijelaza.

Kada se stoka goni noću preko magistralne ili regionalne ceste goniči moraju nositi svjetiljke s crvenim svjetlom koje mora biti jasno vidljivo drugim sudionicima u prometu na udaljenosti najmanje 150 m.

21. Kretanje pješaka

Članak 99.

Pješak se ne smije kretati ni zadržavati na kolniku. Na kolniku je zabranjeno igranje, vožnja dječjim biciklom, romobilom i koturaljkama, kao i sanjkanje, skijanje i slično.

Pješak se mora kretati nogostupom ili drugom površinom određenom za kretanje pješaka, odnosno površinom pokraj kolnika prikladnom za kretanje pješaka.

Članak 100.

Iznimno od članka 99. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, na cesti na kojoj ne poštovi nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka, ili na cesti na kojoj postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka kojom se pješaci ne mogu koristiti iz bilo kojeg razloga, pješaci se mogu kretati kolnikom.

Ako se pješak kreće kolnikom, on se mora kretati što bliže rubu kolnika, i to vrlo pažljivo, i na način kojim ne ometa i ne sprečava promet vozila.

Članak 101.

Kad se pješaci kreću kolnikom na kojem sigurnost prometa to zahtijeva, a osobito u slučaju slabe preglednosti ceste, smanjene vidljivosti ili jakog prometa vozila, dužni su kretati se jedan iza drugog.

Članak 102.

Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga Članka, pješak se može kretati uz desni rub kolnika samo kad je takvo kretanje za njega sigurnije (nepregledan zavoj, provalija, usjek, zasjek, odron i sl.).

Članak 103.

Pješak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, osobe koje se kreću pomoću pokretnih štolaca za nemoćne osobe te organizirana kolona pješaka moraju se kretati uz desni

rub kolnika u smjeru kretanja.

Članak 104.

Pješak je dužan preko kolnika i biciklističke staze ili trake prelaziti pažljivo i najkraćim putem nakon što se prije stupanja na kolnik uvjeri da to može učiniti na siguran način.

Na cesti koja ima obilježene pješačke prijelaze ili posebno izgrađene prijelaze, odnosno prolaze za pješake, pješak je dužan pri prelaženju ceste kretati se tim prijelazima, odnosno prolazima ako oni nisu od njega udaljeni više od 50 m u naselju, odnosno 100 m izvan naselja.

Članak 105.

Na obilježenom pješačkom prijelazu na kojem se prometom pješaka upravlja prometnim svjetlima za pješake, odnosno na raskrižju, pješak je dužan postupiti prema tim znakovima.

Na obilježenom pješačkom prijelazu ili raskrižju na kojem se prometom pješaka ne upravlja posebnim prometnim svjetlima za pješake, ali se prometom vozila upravlja prometnim svjetlima za vozila ili znacima koje daje ovlaštena osoba, pješaci mogu prelaziti preko kolnika samo dok je danim znakom dopušten prijelaz preko kolnika. Na obilježenom pješačkom prijelazu na kojem promet nije reguliran prometnim svjetlima ni znacima što ih daje ovlaštena osoba, pješak je dužan prije stupanja na pješački prijelaz obratiti pozornost na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju.

Članak 106.

Pješak koji namjerava prijeći preko kolnika na mjestu na kojem ne postoji obilježen pješački prijelaz ne smije stupiti na kolnik ako time ometa promet vozila.

Članak 107.

Organizirana kolona pješaka ne smije biti dulja od 50 m, osim pogrebne i odobrene povorke ili policijske ili vojne jedinice.

Kada se kolnikom kreće više organiziranih kolona pješaka razmak između kolona mora biti najmanje 50 m.

Noću i danju za vrijeme smanjene vidljivosti, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebno radi sigurnosti prometa, pješaci koji se kreću kolnikom u organiziranoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki, te policijskih ili vojnih jedinica, moraju se kretati u koloni po jedan.

22. Obveze vozača prema pješacima

Članak 108.

Ako se prometom na obilježenom pješačkom prijelazu upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan svoje vozilo zaustaviti ispred pješačkog prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz.

Ako se obilježeni pješački prijelaz iz stavka 1. ovog članka nalazi na ulazu na bočnu cestu, vozač koji skreće na tu cestu dužan je kretati se smanjenom brzinom i propustiti pješake koji su već stupili ili stupaju na pješački prijelaz, a prema potrebi, i zaustaviti svoje vozilo radi propuštanja pješaka.

Članak 109.

Ako se na obilježenom pješačkom prijelazu prometom ne upravlja uređajima za

davanje prometnih svjetala ni znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan takvom pješačkom prijelazu približavati se sigurnosnom brzinom tako da ne ugrožava pješake, odnosno tako da može zaustaviti svoje vozilo da bi propustio pješake koji su već stupili na pješački prijelaz.

Ako su pješaci djeca, stare i iznemogle osobe, slijepe osobe ili drugi invalidi, vozač je dužan zaustaviti vozilo i propustiti ih i kad tek stupaju na pješački prijelaz iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 110.

Vozač koji skreće na bočnu cestu na čijem ulazu ne postoji obilježen pješački prijelaz dužan je skretati smanjenom brzinom i ne smije ugroziti pješake koji su već stupili na kolnik.

23. Promet na prijelazu ceste preko željezničke pruge

Članak 111.

Vozač koji se vozilom približava prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini dužan je kretanje vozila prilagoditi tako da ga može zaustaviti pred uređajem za zatvaranje prometa na prijelazu ili pred uređajem za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, odnosno da može zaustaviti vozilo prije nego što stupi na željezničku prugu. Sudionici u prometu koji prelaze preko željezničke pruge u istoj razini dužni su to činiti s potrebnim oprezom.

Članak 112.

Sudionici u prometu dužni su zaustaviti se pred prijelazom ceste preko željezničke pruge u istoj razini ako je uređaj za zatvaranje prometa spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni ili zvučni znaci koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prijelazu ceste preko željezničke pruge približava vlak.

Članak 113.

Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem nema uređaja za zatvaranje prometa ni uređaja za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, sudionici u prometu moraju se zaustaviti te mogu prijeći preko željezničke pruge tek kad se uvjere da prugom ne nailazi vlak ili neko drugo vozilo koje se kreće po tračnicama.

24. Promet na autocesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila

Članak 114.

Auto-cestom se ne smiju kretati pješaci i stoka ni vozila koja se, prema odredbama ovog Zakona, ne smatraju motornim vozilima.

Auto-cestom se ne smiju kretati ni motorna vozila koja se ne mogu kretati brzinom većom od 40 km na sat.

Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnose se na vozila oružanih snaga i Ministarstva unutarnjih poslova, te vozila poduzeća za održavanje ceste kada daju posebne svjetlosne znakove (žuto trepćuće svjetlo).

Članak 115.

Na auto-cesti vozač ne smije zaustavljati motorno vozilo, osim na površinama izvan kolnika koje su za to posebno uređene i obilježene.

Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu ili iz drugih razloga prisiljen zaustaviti vozilo na kolniku auto-ceste dužan ga je zaustaviti na posebnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi i poduzeti potrebne mjere da vozilo što prije ukloni s kolnika.

Na auto-cesti vozač ne smije polukružno okretati vozilo niti se kretati unatrag.

Članak 116.

Na auto-cesti ne smije se uključiti motorno vozilo što vuče drugo vozilo koje se zbog ncispravnosti ili nedostatka pojedinih dijelova ne može kretati.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, vuča vozila dopuštena je auto-cestom ako je razlog za vuču nastao za vrijeme kretanja vozila po auto-cesti, ali samo krajnjom desnom prometnom trakom do prve priključne ceste kojom se vučeno vozilo može isključiti iz prometa na auto-cesti.

Članak 117.

Auto-cestom se vozila moraju kretati krajnjom desnom prometnom trakom koja nije zakrčena vozilima u koloni.

Odredba članka 23. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona ne primjenjuje se na vozila koja se kreću dijelom auto-ceste koji prolazi kroz naselje.

Članak 118.

Na auto-cesti s tri prometne trake ili više prometnih traka, namijenjenih za promet vozila u jednom smjeru, vozači teretnih vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg i skupova vozila duljina kojih premašuje 7 m, smiju se koristiti samo s dvije prometne trake koje se nalaze uz desni rub kolnika.

Članak 119.

Vozač koji se vozilom uključuje u promet na auto-cesti, uz obveze iz članka 18. do 20. ovoga Zakona, dužan je koristiti se posebnom trakom za ubrzavanje.

Vozač koji se vozilom isključuje iz prometa na auto-cesti dužan je svojim vozilom pravodobno zauzeti položaj na krajnjoj desnoj prometnoj traci i što prije preći na posebnu traku za usporavanje.

Članak 120.

Odredbe članka 114. do 119. ovoga Zakona i odgovarajuće kaznene odredbe, primjenjuju se i na promet na cesti namjenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

25. Promet u tunelu

Članak 121.

Vozač koji se vozilom kreće kroz tunel ne smije zaustavljati vozilo u tunelu niti smije polukružno okretati vozilo ili se vozilom kretati unatrag.

Članak 122.

Vozač vozila na motorni pogon dužan je za vrijeme kretanja kroz tunel držati na vozilu upaljena kratka svjetla za osvjetljenje ceste.

26. Vozila pod pratnjom

Članak 123.

Vozilima pod pratnjom, u smislu ovog Zakona, smatraju se vozila koja prate pripadnici policije i vojne policije s posebnim policijskim vozilima opremljenim uređajima za davanje posebnih zvučnih i svjetlosnih znakova crvene i plave boje, kao i ta policijska vozila, i to za vrijeme dok se ti znakovi daju.

Vozaču koji na cesti susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom i vozač kojeg

sustigne vozilo ili kolona vozila pod pratnjom dužni su zaustaviti svoje vozilo, noću umjesto dugih svjetala upotrebljavati kratka svjetla za osvjjetljenje ceste, držati se naredbi koje im daju osobe iz pratnje i kretanje nastaviti tek nakon što prođu sva vozila pod pratnjom.

Vozila pod pratnjom imaju pravo prednosti prolaska u odnosu na sva druga vozila (članak 32.), osim u odnosu na vozila koja se kreću raskrižjem na kojem se prometom upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe, i na njih se ne primjenjuju odredbe ovog Zakona o ograničenju brzine (članak 27. do 30.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu iz trake u traku (članak 45. stavak 1. točka 1., članak 49. i članak 50. stavak 1.), o zabrani presjecanja kolone pješaka (članak 64.) te obvezi vezivanja sigurnosnim pojasom (članak 138.) nisu se dužni kretati jedno iza drugog (članak 87.). Iznimno, pod uvjetom da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila pod kontrolom ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 21. do 23. a kada je obustavljen promet i članka 24.), uključivanje u promet (članak 20. stavak 1.), o zaustavljanju i parkiranju če polukružno okretanju (članak 54. stavak 1., članak 55. stavak 1. i 3., članak 57. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 58., članak 115. i članak 150 stavak 4.).

Radi omogućavanja nesmetanog prolaska vozilima iz stavka 1. ovog članka, pješaci su se dužni ukloniti dok ta vozila ne prođu.

27. Vozila s pravom prednosti prolaska

Članak 124.

Na vozila službe hitne pomoći, vatrogasne službe, unutarnjih poslova i vojne policije, kad posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znakove, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona o ograničenju brzine (članak 27. do 30.), o prednosti prolaska (članak 32.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženje iz jedne trake u drugu (članak 45. stavak 1. točka 1., članak 49. i članka 50. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 64. te obveze vezivanja sigurnosnim pojasom članak 138.).

Iznimno, uz uvjet da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila s prednošću prolaska ne primjenjuje se ni odredba o strani kretanja vozila (članak 21. do 23. a kada je obustavljen promet i članak 24.), uključivanju u promet (članak 20. stavak 1.) i o zaustavljanju i parkiranju, te polukružnom okretanju (članak 54. stavak 1., članak 55. stavak 1. i 3., članak 57. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 58., članak 115. i članak 150. stavak 4.).

Kad vozilo unutarnjih poslova i vojne policije upotrebom plavih svjetala osigurava prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, vozači su dužni obratiti pozornost i na vozila kojima se osigurava prolaz, propustiti ih i prema potrebi, zaustaviti svoja vozila dok ta vozila ne prođu.

Glede međusobnog prava prednosti prolaska vozila iz stavka 1. i 3. ovoga članka važe odredbe ovoga Zakona o prednosti prolaska.

Članak 125.

Iznimno od članka 124. ovoga Zakona, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila policije s ugrađenim uređajima za utvrđivanje prekršaja u prometu, na kojima nema posebnih uređaja za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 27. do 30.) i prelaženju iz trake u traku (članak 50. stavak 1.) kada neposredno slijede vozilo kojim je počinjen prekršaj.

Članak 126.

Osobni automobili kojima se koriste istražni suci i javni tužitelj za obavljanje očevida

povodom kaznenih djela te vozila ministarstva pravosuđa i uprave kojima se prevoze uhićene ili osuđene osobe, kada posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znake, imaju prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila osim vozila pod pratnjom i vozila iz članka 124. stavak 1. i 3. ovoga Zakona i na njih se, uz uvjet iz članka 124. stavak 2. ovoga Zakona ne primjenjuju odredbe ovog Zakona o zaustavljanju i parkiranju (članak 54. stavak 1., članak 55. stavak 1. i 3., članak 57. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 58. i članak 150. stavak 4.).

Članak 127.

Da bi omogućili prolaz vozilima iz članka 124. i 126. ovoga Zakona, pješaci su se dužni skloniti, a ostala vozila propustiti i prema potrebi zaustaviti se dok ta vozila ne prođu.

Članak 128.

Uređaji za davanje posebnih svjetlosnih i zvučnih znakova smiju se ugrađivati i upotrebljavati samo na vozilima kojima pripadnici policije obavljaju pratnju (članak 123. stavak 1.), te na vozilima s pravom prednosti prolaska iz članka 124. stavak 1. i 3. ovoga Zakona.

Na vozilima policije, osim uređaja iz stavka 1. ovoga članka, mogu se ugraditi i uređaji na kojima se ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza policijskih vozila (obvezno zaustavljanje, stop policijska, smanjite brzinu, prometna nezgoda, opasnost na cesti i sl.).

Vozila iz članka 124. ovoga Zakona mogu imati više plavih policijskih svjetala ugrađenih na najvišem dijelu vozila i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina, a vozila iz članka 126. ovoga Zakona samo jedno plavo rotacijsko svjetlo i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina.

28. Teret na vozilu

Članak 129.

Vozilo u prometu na cesti ne smije se opteretiti iznad svoje nosivosti koja je upisana u prometnu dozvolu ili preko dopuštenog opterećenja, ili preko najveće dopuštene mase ili preko mogućnosti koje dopuštaju osobine ceste i tehničko-konstruktivne mogućnosti vozila.

Teret na vozilu mora biti raspoređen, i prema potrebi, pričvršćen i pokriven da:

1. ne ugrožava sigurnost sudionika u prometu i ne nanosi štetu cesti i objektima na cesti,
2. ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom,
3. ne smanjuje vozaču preglednost nad cestom,
4. ne stvara suvišnu buku i da se ne rasipa po cesti,
5. ne zaklanja svjetlosne i svjetlosno-signalne uređaje na vozilu, registarske pločice i druge propisane oznake na vozilu.

Članak 130.

Teret na vozilu ne smije premašiti najudaljeniju točku na prednjoj strani vozila više od 1 metar.

Teret koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može premašiti najudaljeniju točku na stražnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu svoje duljine koja je kao kontinuirani teret oslonjena na tovarni prostor.

Ako se vozilom prevozi teret u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jednoosovinske prikolice, pod duljinom vozila podrazumjeva se ukupna duljina vozila i jednoosovinske prikolice.

Ako teret na vozilu premašuje 1 m najudaljeniju točku na stražnjoj strani vozila,

najizbočenija točka tereta mora biti označena crvenom tkaninom.

Najizbočenija točka tereta koji se prevozi teretnim motornim ili priključnim vozilom mora u slučaju iz stavka 4. ovoga članka biti označena pločom. Ta ploča je kvadratnog oblika, dimenzija 50x50 cm, obojena naizmjenično kosim trakama reflektirajuće narandžaste i bijele boje i postavljena okomito na uzdužnu os vozila.

Članak 131.

Noću, a i danju u slučajevima smanjene vidljivosti najizbočenija točka na teretu koji se prevozi vozilom mora biti označena:

1. u slučaju iz članka 130. stavak 4. ovog Zakona svjetlom i reflektirajućom tvari crvene boje,
2. kad teret na vozilu na motorni pogon ili na priključnom vozilu bočno premašuje više od 20 cm vanjski rub prednjeg ili stražnjeg svjetla za označavanje vozila - svjetlom i katadiopterom koji s prednje strane daju bijelo svjetlo, a sa stražnje strane crveno svjetlo.

Članak 132.

Na biciklu, mopedu i motociklu ne smije se prevoziti predmeti širi od 50 cm sa svake strane vozila.

Na prikolici bicikla i mopeda ne smiju se prevoziti predmeti širi od 80 cm.

29. Prijevoz osoba vozilima

Članak 133.

U vozilu ili na vozilu smije se prevoziti u prometu na cesti onoliko osoba koliko ima ugrađenih sjedala, odnosno koliko je upisano u prometnoj dozvoli.

Ako se u osobnom automobilu prevoze djeca, dvoje djece do 10 godina života smatra se jednom osobom.

Članak 134.

Na prikolicama iz članka 68. ovoga Zakona i u tovamom sanduku mopeda ili motocikla, ne smije se prevoziti osobe.

Osobe se mogu prevoziti u bočnoj prikolici motocikla.

Članak 135.

Vozač ne smije prevoziti osobe u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti iznutra, osim vozilima Ministarstva unutarnjih poslova, oružanih snaga i tijela za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija i to samo za službene potrebe.

Članak 136.

Vozač bicikla, mopeda i motocikla ne smije prevoziti osobu koja je pod utjecajem alkohola, a vozač osobnog automobila ne smije takvu osobu prevoziti na prednjem sjedištu niti dijete mlađe od 12 godina.

Članak 137.

Osoba koja se prevozi vozilom ne smije ni na koji način ometati vozača u upravljanju vozilom, niti utjecati na vozača da upravlja vozilom na način kojim se smanjuje sigurnost prometa.

Članak 138.

Vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni

sigurnosni pojasevi, dužni su koristiti pojas na način koji je odredio proizvođač sigurnosnih pojasa.

Članak 139.

Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, naginjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili traktorskim priključcima.

Iznimno, na vanjskim dijelovima vozila mogu se voziti osobe koje obavljaju poslove na vozilima vatrogasne službe, vozilima komunalne djelatnosti i elektrodispečerske službe ako su na tim vozilima ugrađene platforme za stajanje i držači.

Članak 140.

Motornim ili priključnim vozilom za prijevoz putnika u javnom gradskom i prigradskom prometu i autobusom kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe u gradskom prometu, iznimno od članka 133. stavak 1. ovoga Zakona, smiju se prevoziti osobe i stojeći.

Članak 141.

Motornim ili priključnim vozilima u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se prevoziti najviše pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljanju druge radove.

Osobe koje nisu navršile 14 godina smiju se prevoziti na vozilima iz stavka 1. ovoga članka samo uz pratnju punoljetne osobe.

Članak 142.

Na teretnom vozilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se, uz odobrenje prevoziti do pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove, radnike od mjesta stanovanja do mjesta rada i obratno, te od jednog mjesta rada na drugo.

Prijevoz osoba na vozilima iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti i u drugim opravdanim slučajevima.

Članak 143.

Teretno vozilo kojim se prevoze osobe u prostoru za smještaj tereta uz odobrenje mora imati: sjedala pričvršćena za karoseriju široka najmanje 45 cm, stranicu na stražnjoj strani karoserije visoku najmanje 120 cm, čvrst vanjski naslon visok najmanje 120 cm, nosač cerade s dva otvara za prozračivanje, jedan na prednjoj a drugi na stražnjoj strani te stepenice za ulazak i izlazak osoba.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovog članka i broj osoba koje se mogu prevoziti, utvrđuje stanica za tehnički pregled vozila.

Članak 144.

Na radnom stroju i njegovom vozilu za vrijeme kretanja po cesti smije se nalaziti vozač i pratitelj.

Na motokultivatoru za vrijeme kretanja po cesti smiju se nalaziti samo vozač, a na priključnom vozilu motokultivatora smiju se nalaziti najviše tri osobe koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge poslove.

Članak 145.

Odobrenje iz članka 142 ovoga Zakona izdaje policijska uprava na čijem području prijevoz počinje.

Odobrenje nije potrebno kada se prijevoz obavlja radi pružanja hitne pomoći pri

spašavanju ljudi ili imovine ili kada se obavlja vozilima unutarnjih poslova ili oružanih snaga.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka važi najdulje šest mjeseci. Vozač mora kod sebe imati odobrenje i pokazati ga na zahtjev ovlaštene osobe.

Članak 146.

U parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, pješačkim zonama i slično, na cesti kojom je zabranjen ili se ne odvija promet vozila, u pravilu samo u turističke svrhe, traktor ili neko drugo vučno vozilo na motorni pogon, smije vući najviše četiri priključna vozila uređena za prijevoz osoba i na njima uz odobrenje prevoziti osobe sjedeći (turistički vlak).

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove prometa.

Članak 147.

U prometu na cesti zabranjeno je prevoziti osobe:

1. teretnim vozilom kojem tovarni sanduk nema stranice,
2. vozilom s automatskim istovarivačem,
3. priključnim vozilom za prijevoz tereta koje vuče teretno vozilo,
4. prikolicom za stanovanje (kamp-prikolica),
5. priključnim vozilom koje vuče traktor, kada traktor vuče više od jednog priključnog vozila, osim u slučaju iz članka 146. ovoga Zakona (turistički vlak).

Članak 148.

Osobe koje se prevoze teretnim vozilom u prostoru za smještaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili radni stroj ne smiju stajati u vozilu, sjediti na stranicama, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu stranica vozila.

30. Pokusne vožnje

Članak 149.

Za pokusne vožnje pri kojima se, radi ispitivanja svojstava proizvedenih ili preinačenih vozila na motorni pogon mora odstupiti od pojedinih odredaba o sigurnosti prometa na cestama, potrebno je odobrenje.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje policijska uprava na čijem području vožnja počinje.

U odobrenju za pokusnu vožnju određuje se koje mjere osiguranja organizator mora poduzeti o svom trošku, te naznačuje osobe koje se moraju nalaziti u vozilu za vrijeme pokusne vožnje.

IV. PROMETNI ZNAKOVI

1. Opće odredbe

Članak 150.

Ceste se moraju obilježavati propisanim prometnim znakovima kojima se sudionici u prometu upozoravaju na opasnost koja im prijeti na određenoj cesti ili dijelu te ceste, stavljaju do znanja ograničenja, zabrane i obveze kojih se sudionici u prometu moraju držati i daju potrebne obavijesti za siguran i nesmetan tok prometa.

Prometnim znakovima moraju se obilježiti i opasnosti privremenog karaktera, osobito one koje nastanu zbog iznenadnog oštećenja ili onesposobljavanja ceste, te privremena

ograničenja i privremene zabrane u prometu, i ti se znakovi moraju ukloniti čim prestanu razlozi zbog kojih su postavljeni.

Prometni znakovi jesu: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredaba i znakovi obavijesti, s dopunskom pločom koja je sastavnim dijelom prometnog znaka i koja pobliže određuje značenje prometnog znaka ili bez nje, zatim prometna svjetla, oznake na kolniku, nogostupi i sl., te svjetlosne i druge oznake na cesti.

Sudionici u prometu dužni su držati se ograničenja, zabrana i obveza izraženih pomoću postavljenih prometnih znakova.

Članak 151.

Prometni znakovi postavljaju se i održavaju tako da ih sudionici u prometu mogu na vrijeme i lako uočiti i danju i noću i pravovremeno postupiti u skladu s njihovim značenjem.

Prometni znakovi moraju se ukloniti, dopuniti ili zamijeniti ako njihovo značenje ne odgovara izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti.

Članak 152.

Na prometni znak i na stup na koji je znak postavljen zabranjeno je stavljati bilo što što nije u svezi sa značenjem prometnog znaka.

Zabranjeno je neovlašteno postavljati, uklanjati, zamjenjivati ili oštećivati prometne znakove i opremu ceste, ili mijenjati značenje prometnih znakova.

Članak 153.

Na cesti se ne smiju postavljati ploče, znakovi, svjetla, stupovi ili drugi slični predmeti kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju neki prometni znak ili slične na neki prometni znak, ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvrćaju njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.

2. Znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredaba i znakovi obavijesti

Članak 154.

Znakovi opasnosti služe da se sudionici u prometu na cesti upoznaju na opasnost koja prijti na odre/enom mjestu, odnosno dijelu ceste i da se obavijeste o prirodi te opasnosti.

Znakovi izričitih naredaba stavljaju do znanja sudionicima u prometu na cesti-zabrane, ograničenja i obveze.

Znakovi obavijesti pružaju sudionicima u prometu potrebne obavijesti o cesti kojom se kreću i druge obavijesti koje im mogu biti korisne.

Članak 155.

Znakovi opasnosti i znakovi izričitih naredaba moraju biti prevučeni reflektirajućim tvarima ili osvijetljeni vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila, odnosno na magistralnoj cesti - i znakovi obavijesti.

Znakovi opasnosti, izričitih naredaba i obavijesti koji se postavljaju ili zamjenjuju na autocestama i tunelima, moraju biti izvedeni tako da im se, s obzirom na trenutne uvjete i okolnosti prometa na autocesti ili njezinom dijelu ili tunelima duljim od 500 m, može mijenjati značenje.

3. Prometna svjetla i svjetlosne oznake

Članak 156.

Za upravljanje prometom upotrebljavaju se uređaji koj ima se daju prometni znakovi trobojnim prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje.

Na uređajima za davanje znakova trobojnim svjetlima, svjetla se postavljaju po okomitoj osi, jedno ispod drugoga, i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dolje. Ako je ovaj uređaj postavljen i iznad prometne trake, svjetla mogu biti postavljena po vodoravnoj osi, jedno pokraj drugoga i to: crveno lijevo, žuto u sredini, a zeleno desno. Ta su svjetla u obliku kruga, a zeleno svjetlo može biti i u obliku jedne strelice ili više strelica smještenih u krugu crne boje.

Članak 157.

Na uređajima za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima:

1. crveno i zeleno svjetlo ne smiju biti upaljena istovremeno,
2. žuto svjetlo može biti upaljeno kao samostalno svjetlo u vremenskim razmacima od prestanka zelenog do pojave crvenog svjetla ili istovremeno s crvenim svjetlom prije pojave zelenog svjetla,
3. zeleno svjetlo mora biti upaljeno kao samostalno svjetlo. Promjena zelenog svjetla u žuto može se označiti treptanjem zelenog svjetla tri puta.

Članak 158.

Uređaju za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima može se dodati dopunsko prometno svjetlo u obliku zelene svijetleće strelice ili više takvih znakova.

Dopunska svjetla iz stavka 1. ovoga članka smještaju se s odgovarajuće strane prometnog svjetla i to na visini na kojoj se nalazi zeleno svjetlo.

Članak 159.

Na uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima kojima se na kolniku s više od dvije prometne trake obilježene uzdužnim crtama prometom upravlja za svaku prometnu traku posebno i koji se nalazi iznad prometne trake - crveno svjetlo znači zabranu prometa uzduž prometne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svjetlo - slobodan prolaz dotičnom prometnom trakom.

Crveno svjetlo iz stavka 1. ovoga članka ima oblik prekriženih crta, a zeleno svjetlo oblik strelice s vrhom okrenutim nadolje.

Članak 160.

Za upravljanje prometom pješaka mogu se upotrebljavati i posebni uređaji za davanje znakova dvobojnim prometnim svjetlima crvene i zelene boje i uređaji za davanje zvučnih signala. Ta svjetla moraju biti postavljena po okomitoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svjetlo gore, a zeleno svjetlo dolje

Svjetla iz stavka 1. ovoga članka sastoje se od svijetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pješaka, ili od tamne površine na kojoj se nalazi svijetleća silueta pješaka crvene ili zelene boje.

Ta svjetla ne smiju biti upaljena istodobno.

Članak 161.

Ako se rubovi kolnika na javnoj cesti obilježavaju svjetlosnim prometnim oznakama, desna strana kolnika obilježava se oznakama crvene boje, a lijeva strana oznakama bijele boje.

Rubovi kolnika na dijelu ceste kroz tunel moraju biti obilježeni oznakama iz stavka 1. ovoga članka.

Ako vrhovi pješačkih otoka, otoka za usmjeravanje prometa i drugi objekti na kolniku

nisu noću dovoljno osvijetljeni, moraju se obilježiti svjetlima, refleksnim staklima ili reflektirajućim tvarima žute boje.

4. Oznake na kolniku

Članak 162.

Oznake na kolniku služe za upravljanje prometom na cestama i za obavještanje i vođenje sudionika u prometu.

Oznake na kolniku mogu se postaviti same ili uz druge prometne znakove ako je potrebno da se značenje tih znakova jače istakne, odnosno potpunije odredi ili objasni.

Oznake na kolniku čine crte, strelice, natpisi ili druge oznake.

Oznake na kolniku mogu imati i reflektirajuća svojstva.

Članak 163.

Oznake na kolniku postavljaju se na cestama sa suvremenim kolnikom.

Na javnoj cesti, izvan naselja, suvremenim kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije prometne trake, te trake moraju biti odvojene odgovarajućom crtom na kolniku, a na magistralnoj cesti obilježene i rubnim crtama.

5. Obilježavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge

Članak 164.

Na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti postavljeni odgovarajući prometni znakovi.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, znakovi iz toga stavka ne moraju biti postavljeni na mjestu križanja pješačkih staza sa željezničkom prugom u istoj razini.

Članak 165.

Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini, osim prometnih znakova iz Članka 164. ovoga Zakona, postavljaju se i branici i polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka ako to zahtjeva gustoća prometa ili drugi uvjeti na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

Uvjeti u kojima uređaj i iz stavka 1. ovoga članka moraju biti postavljeni utvrđuju se zakonom ili propisom donesenim na temelju zakona.

Članak 166.

Svjetlosni znakovi kojima se nagovještava približavanje vlaka na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini daju se naizmjeničnim paljenjem dvaju crvenih treptavih svjetala koja su u obliku kruga.

Članak 167.

Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem postoji uređaj za davanje svjetlosnih znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom se uređaju može dodati i uređaj za davanje zvučnih znakova.

Na prijelazima zemljane ceste s manjim intezitetom prometa i pješačke staze preko željezničke pruge u istoj razini sudionici u prometu mogu se osigurati samo uređajem za davanje zvučnih znakova.

Članak 168.

Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini branici ili polubranici

moraju biti naizmjenice obojeni crvenom i žutom bojom.

Branici i polubranici te prometni znakovi postavljeni na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti opskrbljeni refleksnim staklima ili presvučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje.

Branici i polubranici moraju biti opremljeni treptavim crvenim svjetlom.

Članak 169.

Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se pri nailasku vlaka branici ili polubranici automatski spuštaju, a i na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se branicima ili polubranicima rukuje ručno, i to s mjesta s kojeg se oni ne vide, mora se postaviti uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova kojima se sudionici u prometu obavještavaju o spuštanju branika ili polubranika.

6. Obilježavanje radova i zapreka na cesti

Članak 170.

Poduzeće nadležno za održavanje ceste dužno je voditi brigu i poduzimati primjerene mjere glede omogućavanja odvijanja sigurnog i nesmetanog prometa.

Dio ceste na kojem su nastale zapreke koje se ne mogu odmah ukloniti ili na kojem se izvode radovi mora se vidljivo obilježiti i na njemu se moraju osigurati sudionici u prometu.

Dio ceste iz stavka 2. ovoga članka obilježava se postavljanjem odgovarajućih prometnih znakova, a sudionici u prometu osiguravaju postavljanjem branika.

Branici moraju biti obojeni naizmjenice crvenom i bijelom bojom, opskrbljeni refleksnim staklima ili prevučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje, a noću, te danju u slučaju smanjene vidljivosti, na njima moraju biti postavljena i treptava svjetla narančaste boje.

Članak 171.

Poduzeće ili druga osoba koja je zbog radova na cesti ili iz drugih razloga (odroni, klizišta, snježni zapusi i drugo) prinu/ena organizirati naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova, regulira ovo propuštanje postavljanjem privremenih uređaja za davanje znakova prometnim svjetlima.

7. Znaci koje daju ovlaštene osobe

Članak 172.

Sudionici u prometu moraju postupati po zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama ovlaštenih osoba ili drugih osoba koje, na temelju ovlaštenja iz zakona, kontroliraju i upravljaju prometom na cestama (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na cesti tako da ih sudionici u prometu, kojima su znaci namijenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.

Znaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se davati i iz vozila.

Članak 173.

Znaci što ih sudionicima u prometu daju ovlaštene osobe jesu znaci koji se daju rukama i položajem tijela, zvučni znaci i svjetlosni znaci.

Znaci iz stavka 1. ovoga članka moraju se davati tako da njihovo značenje za sudionike u prometu bude jasno i nedvojbeno.

V. DUŽNOSTI U SLUČAJU PROMETNE NEZGODE

Članak 174.

Osoba koja se zatekne na mjestu prometne nezgode u kojoj ima ozlijeđenih osoba dužna je ukazati pomoć osobama ozlijeđenim u prometnoj nezgodi.

Članak 175.

Sudionik u prometnoj nezgodi u kojoj je netko izgubio život ili je ozlijeđen ili je nastala veća materijalna šteta, a vozač i kada je nastala samo manja materijalna šteta dužan je:

1. ostati na mjestu prometne nezgode, s tim što se može privremeno udaljiti samo radi pružanja pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nezgodi ili ako mu je samome potrebna liječnička pomoć, odnosno radi obavještanja policije,
2. poduzeti sve što je u njegovoj moći da se otklone nove opasnosti koje mogu nastati na mjestu prometne nezgode i da se omogući normalan tok prometa, te da nastoji da se ne mijenja stanje na mjestu nezgode i da se sačuvaju postojeći tragovi, uz uvjet da poduzimanje tih mjera ne ugrožava sigurnost prometa,
3. o prometnoj nezgodi obavijestiti najbližu policijsku upravu i vratiti se na mjesto prometne nezgode i sačekati dolazak ovlaštene osobe koja obavlja očevid.

Pravna ili fizička osoba koja je obaviještena o prometnoj nezgodi u kojoj je neka osoba ozlijeđena dužna je o tome odmah obavijestiti najbližu organizaciju zdravstva i policijsku upravu.

Članak 176.

Vozači sudionici u prometnoj nezgodi, u kojoj je pruzročena manja materijalna šteta na vozilima, dužni su odmah ukloniti vozila s kolnika, omogućiti nesmetano odvijanje prometa, o prometnoj nezgodi obavijestiti najbližu policijsku upravu i moraju pričekati dolazak ovlaštene službene osobe koja obavlja očevid.

Članak 177.

Vozači sudionici prometne nezgode, dužni su razmijeniti osobne podatke i podatke o vozilima.

Ako na mjestu prometne nezgode iz stavka 1. ovoga članka nije prisutan vlasnik, odnosno vozač drugog vozila koje je sudjelovalo u prometnoj nezgodi, prisutni vozač - sudionik u prometnoj nezgodi, dužan je odsutnom vlasniku, odnosno vozaču drugog vozila dostaviti svoje ime i prezime i adresu stana.

Članak 178.

Vozač koji je vozilom sudjelovao u prometnoj nezgodi u kojoj ima poginulih ili ozlijeđenih osoba, a i druga osoba koja je neposredno sudjelovala u takvoj nezgodi, imaju pravo tražiti osobne podatke i adresu od osoba koje su bile prisutne kad se nezgoda dogodila.

Članak 179.

Vozač koji se zatekne ili naiđe na mjesto prometne nezgode dužan je na zahtjev službene osobe prevesti osobu ozlijeđenu u prometnoj nezgodi do najbliže organizacije zdravstva.

Vozač je dužan postupiti po odredbi stavka 1. ovoga članka i prije dolaska ovlaštene službene osobe, osim ako se nezgoda dogodila na mjestu na kojem se može očekivati brzi dolazak vozila hitne pomoći ili ako vozač zaključí da se nestručnim i neodgovarajućim načinom prijevoza stanje ozlijeđene osobe može pogoršati.

Članak 180.

Ako je organizacija zdravstva obaviještena o prometnoj nezgodi ili je primila na

liječenje osobu ozlijeđenu u prometnoj nezgodi, dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu na čijem se području dogodila prometna nezgoda.

Ako osoba ozlijeđena u prometnoj nezgodi umre od zadobivenih ozljeda, organizacija zdravstva dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu na čijem se području dogodila prometna nezgoda.

Članak 181.

Ako je vozilo zbog prometne nezgode ili neispravnosti onesposobljeno za daljnje kretanje na cesti, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je vozilo, teret, stvari, ili drugi materijal rasut po cesti odmah ukloniti s kolnika.

Ako vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila nije u stanju postupiti prema stavku 1. ovoga članka, ovlaštena službena osoba koja se zatekne na mjestu nezgode ili na mjestu gdje se nalazi neispravno vozilo naredit će organizaciji nadležnoj za održavanje ceste da na sigurno mjesto ukloni vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal s kolnika.

Organizacija nadležna za održavanje ceste dužna je hitno poduzeti sve potrebne mjere za uklanjanje i čuvanje vozila s teretom, stvari ili drugoga rasutog materijala s kolnika i osigurati prohodnost ceste.

Ako organizacija nadležna za održavanje ceste ne postupi po odredbi stavka 3. ovoga članka, a zbog onesposobljenosti vozila ili zapreka na kolniku stvorenih od tereta stvari ili drugog materijala bude onemogućeno kretanje drugim sudionicima u prometu, ovlaštena službena osoba poduzet će druge odgovarajuće mjere da se omogući normalan tok prometa.

Troškove uklanjanja i čuvanje vozila, tereta, stvari ili drugog materijala kao i poduzimanje drugih odgovarajućih mjera iz stavka 4. ovoga članka snosi organizacija nadležna za održavanje cesta, a ona ima pravo na naknadu od onoga tko ih je prouzročio.

Članak 182.

Osoba koja je sudjelovala u prometnoj nezgodi ne smije uzimati alkoholna pića, opojne droge ni lijekove na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, dok se ne obavi očevid.

Ovlaštena osoba koja obavlja očevid prometne nezgode u kojoj ima ozlijeđenih osoba ili je nastala materijalna šteta, podvrgnut će neposredne sudionike nezgode ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata ili će ih uputiti na stručni pregled radi provjere da li imaju alkohola ili opojnih droga u organizmu. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da vozači - neposredni sudionici prometne nezgode imaju alkohola ili opojnih droga u organizmu, ovlaštena osoba koja obavlja očevid odredit će da im se uzme krv ili urin, radi analize.

Ako u prometnoj nezgodi ima poginulih osoba, ovlaštena osoba koja obavlja očevid odredit će da se vozačima neposrednim sudionicima nezgode uzme krv ili urin da bi se utvrdilo jesu li pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, a drugim sudionicima nezgode nakon što se odgovarajućim sredstvima ili aparatima ili stručnim pregledom utvrdi prisutnost alkohola ili opojnih droga.

U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka liječnik može odlučiti da se krv ili urin ne uzimaju ako bi zbog toga nastupile štetne posljedice za zdravlje sudionika u prometnoj nezgodi.

Članak 183.

Ovlaštene službene osobe dužne su izaći na mjesto prometne nezgode o kojoj su obaviješteni.

Ovlaštena osoba koja obavlja očevid dužna je organizirati popis imovine koja na mjestu događaja ostaje iza osobe koja je u prometnoj nezgodi poginula ili teže ozlijeđena, obavijestiti organizaciju koja uklanja vozila i stvari s ceste ili zainteresiranu osobu i pružiti

pomoć radi zaštite imovine ako na mjestu događaja nema osobe koja tu imovinu može preuzeti.

VI. ŠPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA CESTAMA

Članak 184.

Športske i druge priredbe ili slične aktivnosti na cesti ne smiju se održavati bez odobrenja. Odobrenje izdaje policijska uprava na čijem području se održava priredba ili obavlja aktivnost.

Ako se športska, ili druga priredba održava ili aktivnost obavlja na cesti na području dviju ili više policijskih uprava, odobrenje izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ako se radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti zabranjuje promet, odobrenje se izdaje uz prethodnu suglasnost tijela nadležnog za poslove cestovnog prometa na čijem se području zabranjuje promet, a u slučaju iz stavka 2. ovoga članka uz suglasnost Ministarstva prometa, veza, trgovine, turizma i poduzetništva.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka za športske i druge priredbe i aktivnosti na cesti, koje se održavaju u uvjetima normalnog odvijanja prometa, nije potrebno odobrenje.

Članak 185.

U slučaju iz članka 184. stavka 3. ovoga Zakona ako za druge sudionike u prometu nije osigurana zaobilazna cesta, zahtjev će se odbiti.

Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka održavanje automobilske, motociklističke ili biciklističke utrke na cesti može se odobriti i kad u određenom cestovnom pravcu nema zaobilazne ceste (brdske utrke i dr.), ali samo u vrijeme kada se tom cestom drugi sudionici u prometu najmanje kreću. U tom se slučaju promet može zabraniti najdulje dva sata.

Članak 186.

Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se najkasnije 15 dana prije održavanja športske i druge priredbe ili obavljanja aktivnosti.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja mora se priložiti program priredbe, odnosno aktivnosti, pravila natjecanja, pregled mjera koje organizator predviđa za osiguranje sudionika u prometu, sudionika i gledatelja športske i druge priredbe ili aktivnosti i znak kojim će vozila iz pratnje natjecatelja biti označena.

Članak 187.

Zahtjev za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti odbit će se ako organizator, prema prosudbi nadležnog tijela unutarnjih poslova, nije u stanju provesti mjere iz članka 186. stavka 2. ovoga Zakona.

Ako bi zbog održavanja športske ili druge priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti trebalo obustaviti promet važnijim prometnim pravcima ili bi se priredbom, odnosno aktivnošću u većoj mjeri ugrožavalo ili ometao promet na cesti, zahtjev za izdavanje odobrenja može se odbiti.

Članak 188.

U odobrenju za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti određuju se mjere osiguranja koje organizator mora poduzeti.

Kada se promet na cesti ograničava ili se zabranjuje radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti odobrenje sadrži i obvezu organizatora da o mjerama ograničavanja ili zabrane prometa obavijesti javnost putem sredstava javnog priopćavanja, najkasnije 48 sati prije početka priredbe, odnosno aktivnosti.

Članak 189.

Organizator ne smije početi s održavanjem športske ili druge priredbe ili aktivnosti na cesti ako nisu poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju.

Ako se utvrdi da organizator nije poduzeo sve mjere osiguranja određene u odobrenju priredbe, odnosno aktivnost će se zabraniti.

Članak 190.

Organizator je dužan prekinuti održavanje športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti:

1. ako su ugroženi sudionici ili gledatelji,
2. ako se u većoj mjeri naruši javni red i mir,
3. ako nastupe okolnosti zbog kojih priredba, odnosno aktivnost ne bi bila odobrena,
4. ako organizator ne provodi određene mjere osiguranja,
5. ako to zahtijevaju drugi razlozi sigurnosti.

Ako organizator ne prekine priredbu, odnosno aktivnost u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska stanica naredit će organizatoru da priredbu, odnosno aktivnost prekine i poduzet će potrebne mjere da se naredba izvrši.

Članak 191.

Natjecatelje na športskoj priredbi na cesti mogu pratiti samo vozila označena posebnim znakom koji utvrdi organizator.

Članak 192.

Nakon završetka športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti organizator je dužan odmah:

1. ukloniti s ceste sve prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,
2. postaviti na cestu sve prometne znakove i druge znakove, predmete i objekte koji su bili uklonjeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,
3. popraviti i dovesti u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte, ako su oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti.

Ako organizator ne postupi po točki 1. i 2. stavka 1. ovoga članka policijska uprava poduzet će odgovarajuće mjere da se o trošku organizatora uklone, odnosno postave prometni znakovi i druge oznake, predmeti i objekti na cesti.

VII. OGRANIČENJE PROMETA

Članak 193.

Ministar unutarnjih poslova u suglasnosti s ministrom prometa, veza, trgovine, turizma i poduzetništva može na određenoj cesti ili dijelu ceste, u određene dane ili u određenom vremenskom razmaku propisati zabranu ili ograničenja prometa svih ili pojedinih vrsta vozila, ograničiti brzinu kretanja vozila, ako su te zabrane ili ograničenja neophodni radi sprečavanja ili uklanjanja opasnosti za sudionike u prometu, ili ako to zahtijevaju razlozi neometanog prometa, odnosno ako se može opravdano očekivati da će promet biti osobito velik ili otežan.

Ministar unutarnjih poslova u suglasnosti s ministrom prometa, veza, trgovine, turizma i poduzetništva propisat će kada se smatra da postoje zimski uvjeti na cestama, vrstu vozila kojima je zabranjen ili ograničen promet, te način uporabe zimske opreme na vozilima u zimskim uvjetima.

Članak 194.

U slučajevima kada to zahtijevaju razlozi sigurnosti i neometanog odvijanja prometa ili razlozi održavanja javnog reda i mira, policijska uprava može zabraniti promet ili odrediti posebno ograničenja prometa na određenim cestama i dijelovima ceste za vrijeme dok postoje razlozi zbog kojih se poduzimaju te mjere.

VIII. VOZAČI

Članak 195.

Vozilom na motorni pogon i tramvajem u prometu na cesti može samostalno upravljati samo osoba koja ima vozačku dozvolu, inozemnu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu.

Vozač je dužan za vrijeme upravljanja vozilom na motorni pogon i tramvajem koristiti se pomagalima koja su upisana u vozačku dozvolu.

Članak 196.

Vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti mora biti tjelesno i duševno sposoban upravljati vozilom, te za to imati potrebno znanje i vještinu.

Članak 197.

Vozač koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili je u takvom psihičkom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom, a i vozač pod utjecajem opojnih lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti.

Članak 198.

Vozač ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti niti početi upravljati vozilom ako je pod utjecajem alkohola.

Smatrat će se da je pod utjecajem alkohola osoba za koju se analizom krvi ili krvi i urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi više od 0,5 g/kg ili ako je prisutnost alkohola u organizmu utvrđena odgovarajućim sredstvima ili aparatima (alkometrom i dr.) za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,5 g/kg, ili kod kojega se bez obzira na udio alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake alkoholne poremećenosti.

Ne smije uzimati alkoholna pića niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholne poremećenosti:

1. vozač motornog vozila kategorije C i D - dok upravlja vozilom te kategorije,
2. vozač vozila kojim se obavlja javni prijevoz - dok tim vozilom obavlja javni prijevoz,
3. vozač vozila kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje - dok upravlja vozilom obavljajući poslove tog zanimanja,
4. instruktora vožnje - dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom.

2. Osposobljavanje kandidata za vozače

Članak 199.

Auto-škole i druge pravne i fizičke osobe koje školuju ili osposobljavaju kandidate za vozače (u daljnjem tekstu: auto-škole) dužni su obuku izvoditi na način kojim će se osigurati da kandidati nauče i usvoje prometna pravila i etičke norme ponašanja u prometu, ovladaju tehnikom upravljanja vozilom i steknu ostala znanja i vještine potrebne za sigurno

sudjelovanje u prometu.

Županijska tijela i tijela jedinica lokalne samouprave, pravne osobe koje se bave obrazovanjem i poslovima osiguranja, te stručne organizacije iz članka 208. i 280. ovoga Zakona, dužni su trajno organizirati i pridonositi edukaciji, stjecanju osnovnih znanja i prometnom odgoju pučanstva, a osobito djece i mladeži u predškolskim i školskim ustanovama.

Poduzeća i druge pravne i fizičke osobe koje se bave javnim informiranjem, dužni su se u obavljanju svojih redovnih djelatnosti baviti pitanjima iz oblasti sigurnosti prometa i pridonositi obaviještenosti i odgoju pučanstva radi podizanja opće prometne kulture.

Članak 200.

Osposobljavanje kandidata za vozača jedinstveni je nastavni proces koji obuhvaća nastavne predmete, prometna i sigurnosna pravila, upravljanje vozilom na motorni pogon i pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nezgodi.

Propisom ministra unutarnjih poslova, poslove jedinstvenog procesa iz stavka 1. ovoga članka, te stručnog usavršavanja i stručnog nadzora kao javne ovlasti, povjerava se stručnoj organizaciji iz članka 208. ovoga Zakona.

Članak 201.

Osposobljavanje kandidata za vozače provode auto-škole koje ovlasti Ministarstvo unutarnjih poslova nakon što stručna organizacija iz članka 208. ovoga Zakona utvrdi da ispunjavaju uvjete određene zakonom i propisima donesenim na temelju zakona. Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnim nezgodama, organizira i provodi Crveni križ i druge organizacije po odobrenju Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 202.

Auto-škole mogu sprovoditi osposobljavanje osoba za vozače vozila ako:

1. je osiguran stručan voditelj i broj stručnih djelatnika u radnom odnosu potreban za uspješno ostvarivanje nastavnih planova i programa osposobljavanja prema planu i godišnjem programu rada,
2. postoji potreban prostor, nastavna sredstva i pomagala, te oprema koja omogućuje nesmetano osposobljavanje kandidata za vozače.

Članak 203.

Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnih predmeta prometna i sigurnosna pravila i upravljanje vozilom na motorni pogon realizira instruktor vožnje.

Instruktor vožnje je osoba sa završenom stručnom spremom za zanimanje instruktora vožnje i kojoj je izdana dozvola instruktora vožnje određene kategorije ili vrste vozila.

Za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju vozilom na cesti, instruktor vožnje dužan je imati pri sebi dozvolu instruktora vožnje one kategorije ili vrste vozila kojom se obavlja osposobljavanje i vozačku dozvolu i dužan ih je pokazati na zahtjev ovlaštene službene osobe. Dozvolu instruktora vožnje izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 204.

Nastavu iz predmeta i sigurnosna pravila može izvoditi i osoba koja ima višu ili visoku stručnu spremu pravne, prometne ili odgojno-obrazovne struke.

Nastavu iz predmeta pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nezgodi može izvoditi liječnik osposobljen za obučavanje iz pružanja prve pomoći.

Članak 205.

Kandidat za vozača koji se priprema za polaganje vozačkog ispita može radi osposobljavanja, i prije položenog vozačkog ispita upravljati na cesti vozilom one kategorije ili vrste za koju priprema ispit, ako vozilom upravlja pod nadzorom instruktora vožnje. Za vrijeme upravljanja vozilom kandidat za vozača mora imati pri sebi uvjerenje da je tjelesno i duševno sposoban za upravljanje vozilom i dužan ga je pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

Članak 206.

Program osposobljavanja kandidata za vozača vozila obuhvaća:

1. prometna pravila na cestama, prometne znakove i njihovo značenje, znake koje daju ovlaštene osobe i opasnosti koje nastaju zbog nepropisanog poduzimanja radnji u prometu (pogrešna procjena brzine, nepropisno pretjecanje, neustupanje prava prednosti prolaza i sl.),
2. izvođenje motornim vozilom radnji važnih za uspješno i sigurno upravljanje vozilom u skladu s pravilima prometa i uvjetima na cesti i u prometu,
3. osnove funkcioniranja uređaja na motornom vozilu značajnih za sigurnost prometa na cesti (uređaji za zaustavljanje, uređaji za upravljanje, uređaji za davanje svjetlosnih znakova za osvjetljivanje ceste i vozila, pneumatici i sigurnosni pojasevi),
4. utjecaj nedovoljnog znanja i vještine za upravljanje vozilom, alkohola i opojnih droga i lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, umora, bolesti i drugih nepovoljnih psihofizičkih stanja, prirodnih čimilaca (snijeg, magla i dr. vremenski uvjeti) stanje vozila i ceste na sigurnost prometa,
5. sadržaje koji pridonose razvijanju humanih odnosa i odnosa uzajamnog poštovanja i razumijevanja među svim sudionicima u prometu, na načelima optimalne sigurnosti i solidarnosti, a i postupanje u slučaju prometne nezgode dužnosti u slučaju nezgode, radnje u kojima se sprečava nastupanje smrti zbog ozljeda, način prijevoza ozlijeđenih osoba).

O uspješno završenoj obuci po programu osposobljavanja kandidata za vozača iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

Članak 207.

Vozilo na kojem se na cesti kandidat za vozača osposobljava u upravljanju vozilom mora biti označeno posebnim pločicama.

Pločice iz stavka 1. ovoga članka imaju oblik kvadrata, plave su boje i na njima je bijelom bojom ispisano slovo "L".

3. Vozački ispit i provjera osposobljenosti ili znanja

Članak 208.

Poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja vozačkih ispita kao javne ovlasti, obavlja stručna organizacija kojoj je to povjereno propisom ministra unutarnjih poslova.

Ako stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja povjerene joj poslove stručno i u skladu s propisima, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove iz stavka 1. ovoga članka i poslove iz članka 200. stavka 2. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ministarstvo unutarnjih poslova općim aktima uređuje jedinstveno organiziranje procesa osposobljavanja, stručnog usavršavanja i stručnog nadzora, imenovanja i organiziranja rada komisija za provođenje vozačkih ispita, provjeru stručne osposobljenosti instruktora vožnje i osoba koje izvode nastavu iz predmeta prometna i sigurnosna pravila i ovlaštenih ispitivača, provjeru znanja vozača kojima je izrečena zaštitna mjera sukladno ovom Zakonu, uređuje i obavlja poslove u svezi sa organiziranjem stručnog usavršavanja, te vodi

dokumentaciju i evidenciju u svezi sa poslovima koje obavlja.

U obavljanju poslova iz stavka 3. ovog članka, stručna organizacija prati i koordinira rad, i usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć auto-školama, obavlja stručni nadzor nad autoškolama i druge stručne poslove koji su joj povjereni.

Ako stručna organizacija utvrdi da auto-škola ili ovlaštene ispitivač ne obavljaju poslove u skladu s propisima i općim aktima iz stavka 3. ovoga članka, Ministarstvo unutarnjih poslova rješenjem će im privremeno zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje nedostataka.

Ako auto-škola, odnosno ispitivač ne otklone utvrđene nedostatke u određenom roku, oduzet će auto-školi ovlaštenje za rad, a ispitivaču dopuštenje (licencu).

Članak 209.

Vozačke ispite provode komisije od najmanje dva člana koje imenuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Član ispitne komisije može biti samo osoba koja ima dopuštenje (licencu) Ministarstva unutarnjih poslova.

Kada član ispitne komisije ne obavlja vozačke ispite u skladu sa propisima Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će mu dopuštenje (licencu) za ispitivača.

Odlukom o imenovanju komisija uređuju se obavljanje administrativnih poslova te prava i obveze članova komisija.

Visinu naknade za vozački ispit utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova na prijedlog stručne organizacije iz članka 208. ovoga Zakona.

Članak 210.

Vozački se ispiti mogu provoditi kod pravnih i fizičkih osoba koje ispunjavaju prostorne i tehničke uvjete, te druge kriterije za rad ispitne komisije.

Članak 211.

Vozački ispit može polagati samo kandidat za vozača koji je u auto-školi osposobljen za polaganje vozačkog ispita i ako udovoljava i drugim uvjetima za stjecanje prava na upravljanje vozilom.

Na vozačkom ispitu utvrđuje se da li je kandidat za vozača stekao znanja i vještine propisane programom iz članka 206. ovoga Zakona.

O položenom vozačkom ispitu komisija iz članka 208. ovoga Zakona izdaje uvjerenje.

Članak 212.

Vojna osoba i djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova koji su u oružanim snagama, odnosno Ministarstvu unutarnjih poslova osposobljeni za upravljanje vozilima iz članka 218. ovoga Zakona, vozački ispit mogu polagati u oružanim snagama, odnosno Ministarstvu unutarnjih poslova prema propisu što ga donose ministar obrane odnosno ministar unutarnjih poslova.

Program osposobljavanja kandidata za vozače iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća, najmanje sadržaj iz članka 206. ovoga Zakona.

Članak 213.

U školama koje ispunjavaju uvjete iz članka 209. i 210. ovoga Zakona, a školuju osobe za zanimanje vozača, Ministarstvo unutarnjih poslova imenuje komisiju za polaganje vozačkog ispita.

Komisija iz stavka 1. ovoga članka može ispitivati samo kandidate za vozače koji su osposobljeni u tim školama.

Članak 214.

Osobe iz članka 203. stavka 1., članka 204. stavka 1. i članka 209. stavka 2. ovoga Zakona koje izvode nastavu i ispite dužne su pristupiti provjeri stručne osposobljenosti najmanje jedanput u pet godina.

Provjeru stručne osposobljenosti iz stavka 1. ovoga članka provodi stručna organizacija iz članka 208. ovoga Zakona.

Članak 215.

Upravni nadzor nad radom auto-škola i ispitnih komisija, te stručni i upravni nadzor nad organizacijom iz članka 208. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

4. Stjecanje prava na upravljanje vozilima

Članak 216.

Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

Iznimno, od stavka 1. ovoga članka, djeca s navršениh devet godina koja su u školama osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršениh devet godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Zaprežnim vozilom smije upravljati magistralnom i regionalnom cestom samo osoba koja je navršila 16 godina, a na ostalim cestama osoba koja je navršila 10 godina.

Članak 217.

Pravo na upravljanje vozilom na motorni pogon i tramvajem može steći osoba koja udovoljava ovim uvjetima:

1. da je duševno i tjelesno sposobna upravljati vozilom
2. da je navršila 18 godina,
3. da je položila vozački ispit za upravljanje vozilima određene kategorije,
4. da joj odlukom nadležnog organa nije zabranjeno upravljanje vozilom.

Iznimno od odredbe točke 2. stavka 1. ovoga članka, pravo na upravljanje:

- autobusima, trolejbusima i tramvajima može steći osoba koja je navršila 21 godinu života,
- motociklima s motorom čiji obujam ne premašuje 125 ccm, traktorima i radnim strojevima može steći osoba koja je navršila 16 godina
- mopedima i motokultivatorima može steći osoba koja je navršila 14 godina.

Pravo na upravljanje motornim vozilima kategorije D može steći vozač koji ima pravo upravljati motornim vozilom kategorije C:

1. ako je upravljao motornim vozilima kategorije C najmanje dvije godine,
2. ako je upravljao motornim vozilima kategorije B i C ukupno najmanje tri godine, od čega motornim vozilima C kategorije najmanje jednu godinu.

Ministar unutarnjih poslova može propisati posebne uvjete glede dobnih granica za vozače motornih vozila kategorije C u skupnom prijevozu ljudi te uvjete za upravljanje i način prijevoza na vozilima na motorni pogon policije.

Ministar obrane može propisati uvjete za upravljanje i način prijevoza na vozilima oružanih snaga Federacije.

Članak 218.

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje tramvajem, traktorom, radnim strojem i

mopedom, te motornim i priključnim vozilima koja se svrstavaju u kategorije A, B, C, D i E kategorije.

U kategoriju A spadaju motocikli.

U kategoriju B spadaju i motorna vozila, osim vozila kategorije A čija najveća masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača.

U kategoriju C spadaju motorna vozila za prijevoz tereta čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500kg.

U kategoriju D spadaju motorna vozila za prijevoz osoba koja, osim sjedala za vozača, imaju više od osam sjedala.

U kategoriju E spadaju skupovi vozila čija vučna vozila spadaju u kategoriju B, C ili D, a priključna su vozila najveće dopuštene mase veće od 750 kg.

Vozači motornih vozila kategorije B i C ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodane lake prikolice, a vozači motornih vozila kategorije B i vozilima te kategorije kad im je pridodano priključno vozilo čija masa nije veća od mase vučnog vozila, ako najveća dopuštena masa tih vozila, odnosno skupa vozila nije veća od 3.500 kg.

Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ima pravo upravljati motornim vozilima kategorije B i C, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B.

Vozač kojem je izdana vozačka dozvola bilo koje kategorije ima pravo upravljati i traktorom, radnim strojem i mopedom.

Članak 219.

Vozačka dozvola izdat će se osobi, na njezin zahtjev, ako udovoljava uvjetima iz članka 217. ovoga Zakona.

Vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od 10 godina sa mogućnošću produženja.

Vozačima s navršениh 65 godina života, vozačka dozvola izdaje se ili produžava na tri godine.

Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodna zdravstvena kontrola u kraćem razdoblju, vozačka dozvola se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Ovaj rok ne može biti kraći od jedne godine.

Članak 220.

U vozačku dozvolu upisuju se vrste vozila i sve kategorije motornih i priključnih vozila kojima vozač ima pravo upravljati prema odredbama članka 218. ovoga Zakona.

Vozač ima pravo upravljati samo onim vozilima i kategorijama vozila koje su upisane u vozačkoj dozvoli.

Članak 221.

Osobama iz članka 212. ovoga Zakona vozačku dozvolu izdaje policijska uprava po mjestu prebivališta.

Članak 222.

Stranac koji privremeno boravi u Županiji, državljanin Bosne i Hercegovine s teritorija Županije koji boravi ili prebiva u inozemstvu, pa privremeno dođe u Županiju, mogu na temelju važeće vozačke dozvole koju izda nadležni organ strane države (u daljnjem tekstu. inozemna vozačka dozvola), uz uvjet reciprociteta, upravljati vozilom na motorni pogon na teritoriju Županije za vrijeme od tri mjeseca od dana ulaska na područje Županije.

Članak 223.

Inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije D neće se priznati osobama koje nemaju 21 godinu, a inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije B i C - osobama koje nemaju 18 godina.

Članak 224.

Stranac kojem je odobren produžen boravak ili trajno nastanjenje u Županiji i državljanin Bosne i Hercegovine s teritorije Županije koji se iz inozemstva vrati u Županiju da u njoj stalno ostane, a i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u BiH, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, te stranih dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovu važeće inozemne vozačke dozvole za vrijeme od 6 mjeseci od dana ulaska na područje Županije.

Osobama iz stavka 1. ovoga članka važeća inozemna vozačka dozvola zamijenit će se, uz uvjete iz članka 217. stavka 1. točke 1., 2. i 4. i stavka 2. i 3. ovoga Zakona, na njihov zahtjev, bez polaganja vozačkog ispita, vozačkom dozvolom za upravljanje onom kategorijom ili vrstom vozila u koju spadaju vozila za čije su upravljanje ovlaštene inozemnom vozačkom dozvolom. Iznimno i uz uvjet reciprociteta, od osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u BiH pri zamjeni inozemne vozačke dozvole neće se zahtijevati dokazi o udovoljenju uvjetima iz članka 217. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Inozemna vozačka dozvola iz čijeg se teksta ne može zaključiti za koju je kategoriju, odnosno vrstu vozila izdana ili da li joj nije protekao rok važenja više od 6 mjeseci, može se zamijeniti u smislu stavka 2. ovoga članka samo ako podnositelj zahtjeva priloži ispravu iz koje se vidi kojim vozilima može upravljati, odnosno da joj nije protekao rok važenja više od 6 mjeseci.

Članak 225.

Odredbe članka 222., 223. i članka 224. stavka 1. ovoga Zakona o upravljanju vozilima na temelju inozemne vozačke dozvole na odgovarajući se način primjenjuju i na upravljanje vozilima na temelju važeće međunarodne vozačke dozvole.

Međunarodna vozačka dozvola priznaće se samo ako su je izdali nadležni organ ili organizacije strane države. Ta se dozvola ne može zamijeniti vozačkom dozvolom.

Članak 226.

Vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Županiji može se na njegov zahtjev izdati i me/unarodna vozačka dozvola.

Međunarodna vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od 1 godine od dana izdavanja, odnosno do dana važenja vozačke dozvole, ukoliko je do isteka njene važnosti manje od 1 jedne godinc.

Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole, dok ta mjera traje.

Međunarodna vozačka dozvola izdana u Županiji Posavskoj ne može se koristiti za upravljanje vozilima na teritoriju Županije Posavske.

Nadzor nad izdavanjem me/unarodnih vozačkih dozvola i vođenjem registra obavljaju Policijske uprave.

Članak 227.

Kad upravlja vozilom, vozač mora pri sebi imati odgovarajuću vozačku dozvolu i

dužan ju je pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

Vlasnik odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi iz članka 197. i 198. ovoga Zakona, a ni osobi koja nema pravo upravljati vozilom, odnosno osobi koja nema pravo upravljati vrstom ili kategorijom vozila u koju spada to vozilo.

Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno dužna je, na zahtjev ovlaštene službene osobe, dati podatke o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje.

Članak 228.

Oblik, veličinu, boju, sadržaj, vrstu i kvalitetu materijala obrasca vozačke dozvole propisuje ministar unutarnjih poslova.

Podaci koji se unose u vozačku dozvolu ispisuju se latiničnim pismom.

O izdanim vozačkim dozvolama vodi se evidencija.

Članak 229.

Vozačku dozvolu izdaje i produžava njezin rok važenja policijska uprava na čijem području osoba koja traži dozvolu ili produženje ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili produženi boravak ili je trajno nastanjen.

Članak 230.

Vozač vozila na motorni pogon i tramvaja koji promišljeni prebivalište ili adresu stanovanja, dužan je tu promjenu prijaviti policijskoj upravi u roku od 15 dana od te promjene, radi upisa te promjene u evidenciju vozača.

5. Zdravstveni pregledi vozača

Članak 231.

Kandidati za vozače dužni su se prije početka osposobljavanja podvrgnuti zdravstvenom pregledu.

Vozači su dužni podvrgnuti se i nadzornim zdravstvenim pregledima.

Nadzorni zdravstveni pregledi su redovni i izvanredni

Članak 232.

Redovnim nadzornim zdravstvenim pregledima, prije svakog produženja vozačke isprave, podvrgavaju se vozači:

1. koji upravljaju motornim vozilima kojima se obavljajavni prijevoz i vozači tramvaja,
2. koji upravljaju teretnim motornim vozilima, odnosno traktorom i priključnim vozilom,
3. kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe,
4. kojima je izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilima D kategorije,
5. kojima je, zbog zdravstvenih razloga, vozačka isprava izdana s kraćim rokom važenja,
6. koji su navršili 65 godina života.

Članak 233.

Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled upućuje se vozač za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga više nije sposoban sigurno upravljati motornim vozilom.

Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled uputit će se i vozač kod kojega je utvrđen udio alkohola u organizmu više od 1,1 g/kg ili je utvrđeno da je pod utjecajem droga, kao i vozača koji se odbije podvrci ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata ima li u

organizmu alkohola ili droga.

Zahtjev za upućivanje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled može podnijeti svako tijelo nadležno za nadzor prometa na cesti (unutarnji poslovi, inspekcije i sl.), javni tužitelj, sud, sudac za prekršaje, poduzeće i druga pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača upućuje policijska uprava i policijska postaja.

Članak 234.

Zdravstvene preglede obavljaju organizacije zdravstva koje odredi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 235.

Uvjerenje o duševnoj i tjelesnoj sposobnosti za upravljanje vozilima organizacije zdravstva iz članka 234. ovoga Zakona izdaju se na osnovu pregleda u kojem, pored liječnika specijaliste opće medicine ili medicine rada sudjeluje liječnik specijalist za očne bolesti, liječnik specijalist neuropsihijatar ili psihijatar i psiholog.

Zdravstvenu sposobnost vozača kojima je zbog zdravstvenih razloga vozačka dozvola izdana sa kraćim rokom važenja, utvrđuje liječnik specijalist za one bolesti zbog kojih mu je zdravstvena sposobnost ograničena.

Na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu, pored liječnika specijalista iz stavka 2. ovoga članka, sudjeluje i liječnik specijalist za bolest zbog koje je vozač upućen na pregled.

Članak 236.

Pravne i fizičke osobe koje zapošljavaju vozača ne smiju dopusti da njihovim vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgao nadzornom zdravstvenom pregledu.

Članak 237.

Naknadu za nadzorni zdravstveni pregled vozača kojima je upravljanje vozilom osnovno zanimanje, plaća pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

Ostali vozači samo plaćaju naknadu za redovni nadzorni zdravstveni pregled i naknadu za izvanredni nadzorni zdravstveni pregled, ako se na izvanrednom pregledu utvrdi da nisu sposobni za vozača ili da su ograničeno sposobni.

Ako se na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da je vozač sposoban za vozača, naknadu za taj pregled plaća policijska uprava koja ga je uputila na taj pregled.

Visinu naknade za zdravstveni pregled utvrđuje ministar zdravstva.

Članak 238.

Ako se na nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da vozač više nije sposoban upravljati vozilom za koje mu je izdata vozačka dozvola, organizacija zdravstva dužna je izdati uvjerenje i dostaviti ga odmah policijskoj upravi koja vozača vodi u evidenciji, odnosno koja je vozača uputila na pregled.

Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da kandidat za vozača nije duševno ili tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, organizacija zdravstva u kojoj je pregled obavljen dužna je obavijestiti u roku od 8 dana policijsku upravu na području koje kandidat za vozača ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili produženi boravak ili je trajno nastanjen.

Ako se na zdravstvenom pregledu ili liječenju utvrdi ili opravdano sumnja da vozač

boluje od bolesti zbog koje se ne može izdati vozačka dozvola, organizacija zdravstva ili osoba koja vozaču pruža zdravstvenu zaštitu dužna je u roku od 8 dana o tome obavijesti policijsku upravu prema mjestu prebivališta vozača, odnosno mjestu privremenog ili produženog boravka ili trajnog nastanjenja stranca.

Za liječnika i organizaciju zdravstva iz stavka 3. ovog članka ne važi obveza čuvanja liječničke (profesionalne) tajne.

Članak 239.

Organizacije zdravstva koje obavljaju zdravstvene preglede kandidata za vozače i vozača, dužne su voditi evidenciju o tim pregledima.

Članak 240.

Zdravstvenu sposobnost vozača i kandidata za vozače koji nisu zadovoljni ocjenom organizacije zdravstva u kojoj su pregledani, te vozača i kandidata za vozača čija je zdravstvena sposobnost različito ocijenjena u jednoj ili više organizacija zdravstva, utvrđuje drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo koju osniva ministar zdravstva.

Kandidata za vozača, kojem je izdano uvjerenje da je duševno i tjelesno sposoban za upravljanje vozilima a za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga nije sposoban za vozača, policijska uprava uputit će na zdravstveni pregled povjerenstvu iz stavka 1. ovoga članka.

Naknadu za zdravstveni pregled u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka plaća vozač, odnosno kandida za vozača.

Naknadu za zdravstveni pregled iz stavka 2. ovoga članka plaća kandidat za vozača, ako se utvrdi da nije sposoban za upravljanje vozilom. Ako se utvrdi da je kandidat za vozača sposoban za upravljanje vozilom, naknadu plaća policijska uprava, koja ga je uputila na pregled.

Članak 241.

Pravne i fizičke osobe, županijska tijela i tijela lokalne samouprave, dužni su brinuti se o tome da vozači njihovih vozila udovoljavaju propisanim zdravstvenim uvjetima i drugim uvjetima potrebnim za sigurno upravljanje vozilima.

6. Trajanje upravljanja motornim vozilom

Članak 242.

Vozač koji upravlja autobusom ili teretnim motornim vozilom ili skupom motornih vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg ne smije neprekidno upravljati vozilom duže od 5 sati.

Neprekidnim upravljanjem vozilom iz stavka 1. ovoga članka smatra se vrijeme za koje vozač nije imao prekid od najmanje pola sata.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vozač autobusa u javnom gradskom i prigradskom prijevozu putnika smije neprekidno upravljati vozilom do najdulje 7 sati, uz uvjet da na polaznim postajama ima odmor od najmanje 5 minuta.

Ukupno trajanje upravljanja motornim vozilima iz stavka 1. i 3. ovoga članka ne smije bit dulje od 8 (osam) sati u toku 24 sata.

Odredbe stavka 1., 2. i 4. ovoga članka shodno se primjenjuju i na instruktora vožnje kada obavlja obuku iz nastavnog predmeta upravljanje vozilom.

Članak 243.

Vozač koji upravlja vozilom iz članka 242. stavka 1. ovoga Zakona mora, prije

početka svojega radnoga dana, imati neprekidan odmor od najmanje 12 sati, a vozač koji upravlja vozilom iz članka 242. stavka 3. ovoga Zakona mora, prije početka svojega radnog dana, imati neprekidan odmor od najmanje 11 sati.

Ako se u upravljanju vozilom iz članka 242. stavka 1. ovoga Zakona smjenjuju dva vozača i nalazi urešen ležaj koji omogućuje jednom od njih da se odmara u ležećem položaju, svaki vozač mora imati neprekidni odmor od 8 sati u toku svakih 30 sati putovanja.

Neprekidan odmor vozač mora koristiti izvan vozila.

Iznimno od odredbe iz stavka 3. ovoga članka, ako se u vozilu nalazi uređen ležaj koji omogućuje vozaču da se odmara u ležećem položaju vozač može koristiti odmor na takvom ležaju uz uvjet da se za to vrijeme vozilo ne kreće.

Kad upravlja motornim vozilom, vozač iz stavka 1. ovoga članka, mora pri sebi imati individualnu nadzornu knjižicu i u nju upisivati svoje aktivnosti i dužan ju je pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, individualnu nadzornu knjižicu ne mora imati vozač ako je u vozilu ugrađen uređaj koji osigurava upis vremena vožnje članova posade, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, a i vremena odmora, brzine vozila i prijeđene udaljenosti.

Članak 244.

Vozač koji upravlja autobusom, teretnim motornim vozilom ili skupom vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 20 tona, kada u toku 24 sata prelazi više od 500 km, mora biti zamijenjen drugim vozačem najkasnije nakon 8 sati upravljanja u smislu odredaba članka 242. ovoga Zakona, odnosno nakon pređenih 500 km puta.

Članak 245.

Odredbe ovoga Zakona o trajanju upravljanja motornim vozilom i odmorima vozača primjenjuje se i na vozače motornih vozila registriranih u inozemstvu kad tim vozilima upravljaju na teritoriju Županije, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

IX. VOZILA

1. Opće odredbe

Članak 246.

Vozila u prometu na cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima glede dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja te imati ispravne propisane uređaje i opremu.

Vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja mogu sudjelovati u prometu na javnoj cesti ako udovoljavaju posebnim uvjetima, koji omogućuju siguran i nesmetan promet, utvrđen u posebnim propisima.

Članak 247.

Vozila registrirana u inozemstvu mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Županije ako imaju ispravne uređaje i opremu propisane međunarodnim konvencijama o prometu na cestama, a glede dimenzija, najveće dopuštene mase i osovinskog opterećenja - ako udovoljavaju uvjetima propisanim za vozila registriranim u Županiji.

2. Registracija vozila na motorni pogon i priključnih vozila.

Članak 248.

Vozila na motorni pogon i priključna vozila smiju sudjelovati u prometu na cesti ako su registrirana i ako imaju važeću prometnu dozvolu, a vozila registrirana u Županiji ako imaju i važeću knjižicu vozila.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ne moraju biti registrirana vozila na motorni pogon ipriključna vozila koja su prepravljena ili popravljena i kojima se obavlja pokusna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih svojstava ili koja se kreću od sjedišta poduzeća u kojem su proizvedena do skladišta, te vozila na motorni pogon i priključna vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta do mjesta u kojem će biti registrirana - uz uvjet da su osigurana i označena posebnim pločicama za privremeno označavanje takvih vozila u prometu na cesti (pokusne pločice).

Za vozila iz stavka 2. ovoga članka izdaje se potvrda o uporabi pokusnih pločica.

Kad upravlja motornim vozilom koje je označeno pokusnim pločicama, vozač mora pri sebi imati važeću potvrdu i dužan ju je pokazati na zahtjev ovaštene osobe.

O registriranim vozilima i izdatim pokusnim pločicama vodi se evidencija.

Članak 249.

Registrirati se mogu samo ona vozila na motorni pogon i priključna vozila za koja se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.

Za registrirano vozilo izdaju se prometna dozvola, registarske pločice i knjižica vozila.

Vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom mora pri sebi imati prometnu dozvolu. Prometna dozvola i knjižica vozila ne smiju se ostavljati u vozilu bez nadzora vozača.

Članak 250.

Za registrirana vozila izdaje se jedna od ovih vrsta registarskih pločica:

1. registarske pločice za vozila na motorni pogon, priključna vozila, traktore, motokultivatore, za motorna i priključna vozila koja ne zadovoljavaju propisane uvjete u pogledu dimenzija (dužine, širine i visine), odnosno čija je najveća dopuštena masa veća od 40 tona, odnosno čija je sopstvena masa veća od dozvoljenih osovinskih opterećenja,
2. registarske pločice za motocikle i mopede,
3. registarske pločice za vozila na motorni pogon i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija međunarodnih organizacija sa diplomatskim ili posebnim statusom u Bosni i Hercegovini,
4. registarske pločice za vojna vozila,
5. privremene registarske pločice.

Vozilo registrirano u Županiji ne smije napustiti teritorij BiH ako ne nosi na zadnjoj strani istaknutu međunarodnu oznaku BiH.

Članak 251.

Vozila na motorni pogon u prometu moraju imati po dvije registarske, odnosno pokusne pločice.

Iznimno, od stavka 1. ovoga članka, motocikli, radni strojevi, mopedi i priključna vozila moraju imati po jednu pločicu.

Pločice i međunarodna oznaka iz članka 250. stavka 2. ovoga Zakona na vozilu moraju biti postavljene tako da se dobro vide i da budu čitljive.

Članak 252.

Vozila oružanih snaga registriraju se po propisu što ga donosi ministar obrane, a vozila unutarnjih poslova po propisu što ga donosi ministar unutarnjih poslova.

Članak 253.

Vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Županiji i njihova osoblja, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika, odnosno stranaca kojima je odobren produžen boravak ili trajno nastanjenje u Županiji, a i vozila državljana BiH s teritorija Županije koji se vrate iz inozemstva u Županiju da u njoj stalno ostanu, mogu sudjelovati u prometu samo ako su registrirana u Županiji.

Vozila registrirana u inozemstvu koja su vlasništva stranaca na privremenom boravku u Županiji ili državljani BiH s teritorija Županije koji iz inozemstva privremeno dođu u Županiju mogu sudjelovati u prometu najdulje tri mjeseca od dana ulaska u Županiju.

Članak 254.

Motorna i priključna vozila registrirana u stranoj zemlji mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Županije samo ako imaju važeću prometnu dozvolu i registarske pločice što ih je izdao nadležni organ zemlje u kojoj je vozilo registrirano, i međunarodnu oznaku zemlje registracije.

Strano priključno vozilo koje nije registrirano mora na stražnjoj strani imati registarsku pločicu s ponovljenim registarskim brojem vučnog vozila.

Članak 255.

Za vozila stranaca kojima je odobren produženi boravak prometna se dozvola izdaje sa rokom važenja do dana do kojeg im je odobren produženi boravak, odnosno na vrijeme na koje im je odobren privremeni uvoz vozila ukoliko je taj rok kraći od odobrenog boravka.

Članak 256.

Pravne i fizičke osobe mogu privremeno registrirati svoja vozila na motorni pogon i priključna vozila.

Vozilo koje u Županiju uđe sa stranim registarskim pločicama, na kojima oznake i broj nisu u skladu sa odredbama međunarodnih ugovora što ih je sklopila Bosna i Hercegovina mora se privremeno registrirati.

Privremena registracija vozila iz stavka 1. ovoga članka ne može se izvršavati na vrijeme kraće od 60 dana, a ni duže od 12 mjeseci.

Vozila iz stavka 2. ovoga članka mogu se privremeno registrirati i na vrijeme kraće od 60 dana. Za privremeno registrirana vozila izdaje se privremena prometna dozvola sa rokom važenja privremene registracije.

Članak 257.

Vlasnik vozila, koji ne izvrši redovni tehnički pregled u roku od 15 dana od dana proteka važenja redovnog tehničkog pregleda, odnosno važenja prometne dozvole dužan je odjaviti vozilo, vratiti prometnu dozvolu i registarske pločice policijskoj upravi koje vozilo vodi u evidenciji.

Vlasnik vozila dužan je u roku od 8 dana odjaviti registrirano vozilo te vratiti prometnu dozvolu vozila i registarske pločice, ako je vozilo uništeno ili otpisano ili ako je vlasnik promijenio prebivalište, odnosno sjedište, a kad je vozilo otuđeno ili nestalo dužan je vratiti prometnu dozvolu. U istom roku vlasnik vozila dužan je prijaviti promjenu bilo kojeg podatka koji je upisan u prometnoj dozvoli ili knjižici vozila.

Članak 258.

Registracija vozila na motorni pogon i priključnih vozila te izdavanje pokusnih pločica

obavlja policijska uprava na čijem području vlasnik ima prebivalište ili sjedište.

Pokusne se pločice mogu izdavati prema mjestu, odnosno sjedištu poduzeća u kojem je vozilo proizvedeno ili u kojem je neregistrirano vozilo kupljeno.

Poslove registracije vozila i izdavanje pokusnih pločica mogu obavljati i stanice za tehnički pregled vozila, ako ispunjavaju propisane uvjete i imaju ovlaštenja.

Protiv rješenja stanice za tehnički pregled vozila kojim se odbija zahtjev za registraciju može se izjaviti žalba policijskoj upravi na čijem se području nalazi stanica za tehnički pregled vozila.

Pokusne pločice mogu izdavati poduzeća koja se bave prodajom vozila na malo, samo za neregistrirana vozila koja prodaju, od mjesta u kojem su kupljena, odnosno preuzeta do mjesto gdje će biti registrirana, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju ovlaštenje.

Ovlaštenje iz stavka 2. i 4. ovoga članka izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova nakon što stručna organizacija iz članka 280. ovoga Zakona, ako joj je to povjereno propisom ministra unutarnjih poslova, utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

Članak 259.

Za registraciju vozila vlasnik ne plaća upravnu pristojbu kada za to plaća naknadu u stanici za tehnički pregled vozila.

Članak 260.

Za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila, stanica za tehnički pregled mora imati i samo u tu svrhu upotrebljavati pečat prema propisima o pečatima i žigovima sa grbom Županije.

Članak 261.

Administrativne poslove u svezi s tehničkim pregledima i poslove registracije u stanicama za tehnički pregled vozila obavljaju osobe sa najmanje srednjom stručnom spremom i koje imaju uvjerenje stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona da su za to osposobljene, a za poslove registracije vozila i dopuštenje (licencu) Ministarstva unutarnjih poslova.

3. Tehnički pregled vozila

Članak 262.

Radi provjere tehničke ispravnosti vozila na motorni pogon i priključnih vozila, osim radnih strojeva, obavljaju se tehnički pregledi tih vozila.

Tehnički pregledi vozila jesu redovni, preventivni i izvanredni.

Na tehničkom pregledu utvrđuje se ima li vozilo propisane uređaje i opremu, jesu li ti uređaji i oprema ispravni, te da li udovoljavaju propisanim uvjetima za sudjelovanje u prometu na cesti.

O obavljenom tehničkom pregledu vozila vodi se evidencija.

Članak 263.

Nova motorna i priključna vozila, traktori i mopedi (u daljnjem tekstu: vozila) što sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od prvog tehničkog pregleda i registracije vozila.

Vozila stara dvije i više godine, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom svakog 12 mjeseca od posljednjeg redovnog tehničkog pregleda.

Rok važenja redovnog tehničkog pregleda označava se s posebnim znakom -

naljepnicom, na prednjoj strani vozila.

Članak 264.

Na vozilima koja se daju u najam (rent a car), vozilima kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače, vozilima kojima se obavlja taksi prijevoz, autobusima, teretnim vozilima za prijevoz opasnih tvari, teretnim vozilima čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg i priključnim vozilima, obavljaju se preventivni tehnički pregledi.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu lake prikolice, prikolice za stanovanje (karavana - kamp-prikolica), prikolice traktora, vozila preuređena za prijevoz pčela, za zabavne radnje i vozila radionice.

Preventivni tehnički pregled vozila obavljaju se dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled) i u propisanim rokovima (periodični preventivni tehnički pregled).

Članak 265.

Poduzeće i druge pravne i fizičke osobe kad proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila ili stavljaju u promet vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila dužni su vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvoditi, stavljati u promet, održavati, odnosno popravljati prema propisanim uvjetima nužnim za sigurno sudjelovanje vozila u prometu.

Pravne i fizičke osobe koje su ovlaštene za servisiranje i popravljanje vozila, nakon popravka vozila kojem su u prometnoj nezgodi ili na neki drugi način oštećeni sklopovi i uređaji koji su bitni s gledišta sigurnosti prometa, odnosno vozila kojima su izvršili obimniji popravak ure/a/a za upravljanje ili uređaja za zaustavljanje vozila ili ugradnju, preinaku ili popravak uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, dužne su takvo vozilo podvrgnuti izvanrednom tehničkom pregledu i vlasniku odnosno korisniku vozila izdati potvrdu da je vozilo ispravno za sigurno sudjelovanje u prometu.

Izvanrednom tehničkom pregledu vlasnici su dužni podvrgnuti i vozila na motorni pogon ili priključno vozilo koje je isključeno iz prometa.

Na izvanredan tehnički pregled uputit će se i vozilo za koje se opravdano sumnja da mu je ovjerena tehnička ispravnost, a nije bilo na tehničkom pregledu ili da tehnički pregled nije propisno obavljen.

Vozilo iz stavka 3. i 4. ovoga članka upućuje na izvanredni tehnički pregled ovlaštena službena osoba.

Članak 266.

Tehničke preglede vozila obavljaju stanice za tehničke preglede stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona koje za to ispunjavanju propisane uvjete i imaju ovlaštenja.

Tehničke preglede vozila mogu obavljati i stanice za tehničke preglede koje su te preglede obavljale prema propisima prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova na prijedlog stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona koja će predhodno utvrditi da li stanica za tehnički pregled ispunjava propisane uvjete.

Članak 267.

Tehničke preglede vozila obavljaju osobe sa završenom stručnom spremom za zanimanje nadzornik tehničke ispravnosti vozila i imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima najmanje "B" kategorije (u daljnjem tekstu: nadzornik) i dopuštenje (licencu) Ministarstva unutarnjih poslova.

Nadzornik može biti osoba sa završenom najmanje srednjom stručnom spremom strojarškog, automehaničarskog ili autoelektričarskog smjera, položenim posebnim ispitom za nadzornika tehničke ispravnosti vozila kod organizacije za osposobljavanje osoba za

zanimanje nadzornika, vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilom najmanje "B" kategorije i dopuštanjem (licencom) Ministarstva unutarnjih poslova.

Program ispita iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Ministar unutarnjih poslova na prijedlog stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona.

Članak 268.

Naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prema kategorijama vozila, jednaka je na teritoriju Županije.

Visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Ministar unutarnjih poslova na prijedlog stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona.

Članak 269.

Naknadu za redovni, preventivni i izvanredni tehnički pregled vozila iz članka 265. stavak 2. i 3. ovoga Zakona plaća vlasnik vozila.

Vlasnik vozila plaća naknadu i za izvanredni tehnički pregled iz članka 265. stavka 3 i 4. ovoga Zakona, ako se utvrdi da vozilo nije ispravno ili je tehnička ispravnost ovjerena, a vozilo nije bilo na tehničkom pregledu.

Članak 270.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je obavljati tehnički pregled vozila na propisanim, ispitanim i ispravnim uređajima i opremi, prema propisima o tehničkim pregledima i tehničkoj ispravnosti vozila.

Članak 271.

Stanica za tehnički pregled vozila ne smije ovjeriti tehničku ispravnost vozila ni vozilo na redovnom tehničkom pregledu označiti kao ispravno, ako vozilo nije tehnički ispravno i ako za njega nisu plaćene propisane obveze (porez, obvezatno osiguranje, carine, naknade za cestu i drugo).

Članak 272.

Ako nadzornik na tehničkom pregledu utvrdi da su uređaji za upravljanje ili za zaustavljanje ili za pogon na tekući plin na vozilu neispravni toliko da bi takvo vozilo ugrozilo sigurnost prometa na cestama, zabranit će vozaču da se vozilo uključi u promet na cesti dok se ne uklone neispravnosti. Ako se vozač takvim vozilom uključi u promet na cesti, stanica za tehnički pregled vozila obavijestit će o tome najbližu policijsku upravu.

Članak 273.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je voditi propisane evidencije, obrađivati podatke o tehničkim pregledima i utvrđenim neispravnostima vozila i dostavljati ih policijskoj upravi na čijem području ima sjedište, a održ/ene podatke i stručnoj organizaciji iz članka 280. ovoga Zakona, odnosno prema propisima o registraciji i tehničkim pregledima vozila.

Članak 274.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je održavati u ispravnom i urednom stanju objekte, uređaje i opremu.

Uređaji i oprema za tehnički pregled vozila podvrgavaju se ispitivanju prema propisima o mjerilima i meterološkim uvjetima najmanje svakih 12 mjeseci, a nadzoru najmanje svaka tri mjeseca.

Ispitivanje uređaja i opreme prema stavku 2. ovoga članka obavlja organizacija koja je za to ovlaštena prema propisima o mjerilima, a nadzor obavlja stručna organizacija iz članka

280. ovoga Zakona.

Članak 275.

Upravni nadzor nad radom stanice za tehnički pregled vozila obavlja Ministarstvo za unutarnjih poslova.

Članak 276.

Ako ovlašteni djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova utvrd da stanica za tehnički pregled vozila koristi neispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da tehničke preglede vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili ako poslove povjerene stanici za tehnički pregled vozila ne obavlja prema propisima i prema općim aktima stručne organizacije iz članka 280. ovoga Zakona, rješenjem će joj privremeno zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti prigovor Ministarstvu unutarnjih poslova. Prigovor ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako stanica za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

Članak 277.

Ako ovlašteni djelatnik iz članka 276. ovoga Zakona u obavljanju nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila utvrdi da nadzornik odnosno, referent za poslove registracije vozila, tehničke preglede vozila ili poslove registracije vozila, ne obavlja stručno i u skladu s propisima, ministar unutarnjih poslova može mu oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od jedne godine.

Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila na kome nije izvršen tehnički pregled ili ovjeri tehničku ispravnost vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon na tekući plin ili da za vozilo nisu plaćene propisane obveze, ministar unutarnjih poslova oduzet će mu dopuštenje (licencu) za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

Članak 278.

Nadzornik i osobe koje obavljaju upravne poslove u svezi s tehničkim pregledima dužni su pristupiti provjeri stručnosti svake druge godine.

Provjeru stručnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi stručna organizacija iz članka 280. ovoga Zakona.

Članak 279.

Nadzorniku i osobi koja obavlja upravne poslove, odnosno poslove registracije vozila koja ne pristupi provjeri stručnosti ili na toj provjeri ne zadovolji, stanica za tehnički pregled ne smije dopustiti obavljanje poslova tehničkog pregleda za vrijeme dok na toj provjeri ne zadovolji.

Članak 280.

Poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja tehničkog pregleda vozila organiziranje poslova registracije vozila u stanicama za tehnički pregled vozila i izdavanja pokusnih pločica kao javne ovlasti, obavlja stručna organizacija, koju na temelju javnog natječaja ovlasti Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ako stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja povjerene poslove stručno i u skladu s propisima, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove iz stavka 1. ovoga članka, kao i stručni

nadzor obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ministarstvo unutarnjih poslova općim aktom, uređuje odnose od interesa za jedinstveno organiziranje i obavljanje tehničkih pregleda i registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila te izdavanja pokusnih pločica; utvrđuje mrežu i kriterije o dovoljnom broju stanica za tehnički pregled vozila s obzirom na njihovu međusobnu udaljenost i kapacitet, normative i vrednovanje rezultata rada djelatnika stanica za tehničke preglede; utvrđuje program i način provjere stručnosti iz članka 278. ovoga Zakona; uređuje i obavlja i druge poslove na temelju Zakona.

Stručna organizacija prati i koordinira rad, usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć stanicama za tehničke preglede, obavlja stručni nadzor i druge stručne poslove koji joj propisima Ministra unutarnjih poslova budu povjereni te surađuje s istim ili sličnim tijelima u zemlji i svijetu.

Drugi međusobni odnosi stručne organizacije, stanica za tehnički pregled vozila, te poduzeća iz članka 258. stavak 5. ovoga Zakona, uređuju se ugovorom.

Upravni i stručni nadzor nad radom organizacije iz stavka 1. ovoga članka obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 281.

Ako stručna organizacija utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila koristi neispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da tehničke preglede vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili da stanica ne obavlja poslove u skladu s općim aktima, Ministarstvo unutarnjih poslova rješenjem će joj privremeno zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Ako stanica za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

4. Ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila

Članak 282.

Vozila na motorni pogon i priključna vozila koja se serijski ili pojedinačno proizvode, preinačuju ili bitnije popravljaju moraju glede konstrukcijskih osobina i uređaja bitnih za sigurno sudjelovanje u prometu, biti podvrgnuta ispitivanju prije puštanja u promet. Tom ispitivanju podliježu i motori, šasije i rezervni dijelovi koji su bitni za sigurnost prometa (dijelovi uređaja za upravljanje, za zaustavljanje, za spajanje vučnog i priključnog vozila, za davanje svjetlosnih znakova, za osvjetljivanje ceste i sl.).

Vozila za koja nisu poznati tehnički podaci potrebni za tehnički pregled i registraciju podvrgavaju se ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja vozila radi utvrđivanja tih podataka.

O tehničkim podacima utvrđenim u postupku iz stavka 1. i 2. ovoga članka izdaje se potvrda o ispitivanju.

Članak 283.

Ispitivanje u slučajevima iz članka 282. ovoga Zakona kao i ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila prema drugim propisima obavlja organizacija koju ovlasti Ministarstvo unutarnjih poslova.

Organizacija iz stavka 1. ovoga članka dužna je obavljati ispitivanja u skladu s propisima, normativima i tehničkim upustvima.

Članak 284.

Potvrdu iz članka 282. stavak 3. ovoga Zakona o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja serijskih ili pojedinačnih osobina i uređaja preinačenog ili bitnij popravljeneog vozila, motora, šasije ili rezervnog dijela pribavlja vlasnik vozila.

Članak 285.

Ako je za vozilo izdana potvrda s tehničkim podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju vozila ili je izdana potvrda o ispitivanju od dvije ili više organizacija s različitim podacima, ispitivanje konstrukcijskih osobina uređaja vozila, obaviti će povjerenstvo koje odredi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 286.

Iznimno, od članka 282. ovoga Zakona ispitivanje rezervoara plina na vozilu kojem je ugrađen uređaj za pogon na tekući plin, obavlja inspekcija parnih kotlova.

Ispitivanje uređaja i opreme za plinski pogon može obavljati i organizacija za ispitivanje kvaliteta robe.

Članak 287.

Upravni i stručni nadzor na poslovima ispitivanja konstrukcijskih osobina i uređaja vozila obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

X. POSEBNE SIGURNOSNE MJERE

Članak 288.

Ovlaštena službena osoba može vozača, putnika na motociklu ili prednjem sjedištu osobnog automobila, a pod uvjetom da svojim ponašanjem ometa ili ugrožava promet - i drugog sudionika u prometu - podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.) ili ga odvesti na stručni pregled radi provjere ima li alkohola u organizmu, ili pokazuje li znake alkoholne poremećenosti odnosno nalazi li se pod utjecajem opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju uporebljavati prije ni za vrijeme vožnje.

Sudionici u prometu iz stavka 1. ovoga članka dužni su podvrgnuti se ispitivanju, odnosno stručnom pregledu.

Krv i urin analizirat će se kod sudionika u prometu koji poriče da je pod utjecajem alkohola ili da u organizmu ima alkohola ili poriče da se nalazi pod utjecajem opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, ako zbog toga ne bi nastupile štetne posljedice za njegovo zdravlje.

Ako je ispitivanjem provedenim prema odredbama ovoga članka utvrđeno da je sudionik u prometu pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, troškove ispitivanja snosi sudionik u prometu.

Članak 289.

Policijska uprava oduzet će vozačku dozvolu vozaču i instruktoru za kojeg se pregledom utvrdi da je postao tjelesno ili duševno nesposoban za upravljanje vozilima, za vrijeme dok ta nesposobnost traje.

Vozaču ili instruktoru vožnje koji ima pravo upravljati motornim vozilom više kategorija, a to mu pravo za pojedine kategorije bude ograničeno zbog razloga predviđenih u stavku 1. ovoga članka, poništiti će se u vozačkoj dozvoli te kategorije ili će se izdati na njegov zahtjev nova vozačka dozvola u kojoj će se upisati one kategorije vozila kojima ima pravo upravljati.

Vozaču ili instruktoru vožnje koji se ne podvrgne kontrolnom zdravstvenom pregledu na koji je upućen, vozačka će se dozvola oduzeti dok se tom pregledu ne podvrgne.

Članak 290.

Ovlaštena službena osoba će privremeno oduzeti vozačku dozvolu ili isključiti iz prometa vozača kojeg zatekne da upravlja vozilom ili da pokuša upravljati, ako je očito u takvu psihofizičkom stanju (umor, bolest, utjecaj opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje) da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (članak 197.) ili da nema pomagala za koja je navedeno u vozačkoj dozvoli da ih mora koristiti tijekom upravljanja (članak 195. stavak 2.).

Ovlaštena službena osoba postupit će na način iz stavka 1. ovoga članka i prema vozaču iz članka 198. ovoga Zakona.

Ovlaštena službena osoba isključit će iz prometa i vozača kojeg zatekne da upravlja vozilom, a nema vozačke dozvole određene kategorije ili da upravlja vozilom u vrijeme kad mu je vozačka dozvola oduzeta.

Ovlaštena službena osoba postupit će na način iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka i prema instruktoru vožnje koji u organizmu ima alkohola ili pokazuje znake alkoholne poremećenosti za vrijeme kad osposobljava kandidata za vozača te kad ga zatekne da osposobljava kandidata za vozača, a nema vozačku dozvolu određene kategorije ili u vrijeme kada mu je vozačka dozvola oduzeta.

Ovlaštena službena osoba postupit će na način iz stavka 1. ovoga članka prema vozaču iz članka 242. ovoga Zakona koji neprekidno upravlja vozilom duže od pet sati, odnosno koji u roku od 24 sata upravlja vozilom duže od osam sati te prema vozaču iz članka 244. ovoga Zakona koji vozilom u toku 24 sata prijeđe više od 500 km odnosno koji upravlja vozilom duže od osam sati.

Ovlaštena službena osoba postupit će na način iz stavka 1. ovoga članka prema sudioniku u prometu iz članka 288. stavak 2. ovoga Zakona koji odbije da se podvrgne ispitivaču odnosno stručnom pregledu.

Ovlaštena službena osoba, odnosno policijska uprava čija je ovlaštena službena osoba oduzela vozačku dozvolu prema odredbama stavka 1., 2., 4., 5. i 6. ovoga članka dužni su vozaču vratiti dozvolu čim prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najkasnije u roku od 24 sata od sata oduzimanja.

Ako vozač ne preuzme oduzetu vozačku dozvolu u roku od tri dana od dana oduzimanja, vozačka dozvola dostavit će se organu u čijoj se evidenciji vodi.

Ovlaštena službena osoba koja je oduzela vozačku dozvolu po odredbama stavka 1., 2., 4., 5. i 6. ovoga članka dužna je vozaču izdati potvrdu koja sadrži: ime i prezime vozača, broj vozačke dozvole, dan i sat njezina oduzimanja i način i mjesto njezina vraćanja.

Članak 291.

Ovlaštena službena osoba može učinitelja prekršaja kojeg je očito počinio iz neznanja, pozvati na prometnu poduku.

Članak 292.

Policijska uprava na čijem je području prebivalište sudionika u prometu koji je po drugi put u roku od jedne godine kažnjen za prekršaj iz ovoga Zakona pozvat će na predavanje i prikazivanje filma o posljedicama koje proizlaze iz nepoštivanja ili nepoznavanja prometnih propisa.

Ako vozač iz stavka 1. ovoga članka u istom roku ponovno počini prekršaj iz ovoga Zakona, policijska uprava na čijem području prebiva, uputit će ga stručnoj organizaciji iz članka 208. ovoga Zakona na provjeru poznavanja prometnih znakova i vještine upravljanja

vozilom.

Članak 293.

Sudionik u prometu koji se ne odazove pozivu na prometnu poduku ili poziv obveznog prisustvovanja predavanju i prikazivanju filmova sa sadržajem o posljedicama koje proizilaze iz nepoštivanja ili nepoznavanja prometnih propisa odnosno provjeri poznavanja prometnih propisa, prometnih znakova i vještine upravljanja vozilom, kaznit će se dvostrukom kaznom od one koja je ovim Zakonom propisana za prekršaj zbog kojeg je pozvan, odnosno upućen.

Ako je sudionik u prometu iz stavka 1. ovoga članka vozač ili ako vozač ne pokaže dovoljno znanja na provjeri, privremeno će mu se oduzeti i vozačka dozvola i zadržati sve dok se ne podvrgne primjeni tih mjera, ili ne pokaže dovoljno poznavanja prometnih propisa, prometnih znakova ili vještina upravljanjem vozilom, prema programu polaganja vozačkih ispita.

O mjerama iz stavka 1. i 2. ovoga članka koje su izrečene vozaču čije je zanimanje upravljanje vozilom, policijska uprava koja provodi mjeru obavještavanja izvijestit će pravnu ili fizičku osobu kod koje je vozač zaposlen, odnosno tijelo koje je izdalo odobrenje za obavljanje javnog prijevoza, odnosno dozvolu instruktora vožnje.

Članak 294.

Osobi iz članka 214. ovoga Zakona koja odbije podvrgnuti se provjeri ili koja pri provjeri ne pokaže potrebnu stručnu osposobljenost, oduzet će se licenca, odnosno zabraniti rad sve dok se ne podvrgne provjeri ili na toj provjeri ne pokaže dovoljno znanja.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje na provjeri ne pokažu potrebno znanje mogu se, na svoj zahtjev, podvrgnuti ponovnoj provjeri nakon proteklih 15 dana od dana provjere.

Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka i nakon tri provjere ne pokažu dovoljno znanja, ne mogu pristupiti ponovnoj provjeri dok ne protekne šest mjeseci od dana posljednje provjere.

Članak 295.

Vozač kojem je vozačka dozvola oduzeta ili zadržana (članak 289. 293. i 294.) ili je isključen iz prometa (članak 290.) ne smije u prometu na cesti upravljati vozilom za vrijeme trajanja isključenja, odnosno za vrijeme dok mu je vozačka dozvola oduzeta ili zadržana.

Članak 296.

Ako ovlaštena osoba zatekne vozilo koje zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa drugu sudioniku u prometu, ili na kojem je teret nepravilno smješten odnosno nedovoljno osiguran, ili kojim se bez dozvole prevozi teret čije dimenzije, odnosno masa premašuju najveće dopuštene dimenzije, odnosno masu ili osovinsko opterećenje, ili koje se kreće cestom na kojoj je kretanje te vrste vozila zabranjeno, ili se kreće bez zimske opreme na dijelu ceste i u vrijeme kad je zimska oprema obavezna, naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom i otkloni neispravnost ili da vozilo odveze do određenog mjesta gdje može otkloniti neispravnost, odnosno da vozilom nastavi kretanje na cesti na kojoj je kretanje te vrste vozila dopušteno, odnosno da upotrijebi zimsku opremu.

Ovlaštena službena osoba može narediti vozaču da vozilo odveze u stanicu za tehnički pregled vozila radi utvrđivanja neispravnosti. Ako se na tom pregledu utvrdi da vozilo nije tehnički ispravno, troškove pregleda snosi vozač.

Ako vozač ne postupi po naređenju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ovlaštena službena osoba isključit će vozilo iz prometa.

Ovlaštena službena osoba isključit će iz prometa i vozilo koje nije registrirano ili koje nema propisane registarske pločice ili koje nije u propisanom roku podvrgnuto redovnom ili

izvanrednom tehničkom pregledu.

Članak 297.

Ovlaštena službena osoba koja je isključila vozila iz prometa vozaču će privremeno oduzeti registarske pločice.

Policajska uprava čija je ovlaštena službena osoba privremeno oduzela registarske pločice dužne su ih vozaču vratiti kada prestanu razlozi zbog kojih su oduzete.

Ako vozač u roku od 30 dana ne otkloni razloge zbog kojih je vozilo isključeno iz prometa i ne preuzme oduzete registarske pločice, a iste će se dostaviti tijelu koje vozilo vodi u evidenciji, a ako je privremeno oduzeto vozilo pokrenuti će se prekršajni postupak.

Ovlaštena službena osoba koja je privremeno oduzela registarske pločice po odredbama ovoga članka dužna je vozaču o tome izdati potvrdu koja sadrži naziv i sjedište organa čiji je radnik oduzeo registarske pločice, vrstu i registarski broj vozila, naziv organa koji je izdao prometnu dozvolu, ime i prezime vlasnika vozila i njegovu adresu, ime i prezime vozača i njegovu adresu, razlog oduzimanja, datum, vrijeme, cestu i mjesto oduzimanja, način i vrijeme vraćanja te pečat organa i potpis ovlaštene službene osobe.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 298.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM - 2.500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne organizira i ne obavlja nadzor nad stanjem i održavanjem javnih cesta ili objekata na njima, nad postavljanjem prometnih znakova ili posebnih uređaja za osvijetljavanje i označavanje obilježenih pješačkih prijelaza i nad osiguravanjem uvjeta za siguran i nesmetan promet na javnoj cesti (članak 5.),
2. ako naredi ili dopusti da se njezinim vozilom na motorni pogon vuče priključno vozilo protivno odredbama članka 65. ovoga Zakona,
3. ako naredi ili dopusti vučenje natovarenog teretnog vozila sa priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora sa priključnim vozilom, protivno odredbama članka 74. ovoga Zakona,
4. ako naredi ili dopusti da se na njezino vozilo ugrade ure/aji za davanje posebnih svjetlosnih ili zvučnih znakova ili da se takvo vozilo upotrebljava u prometu na cesti protivno odredbama članka 128. ovoga Zakona,
5. ako naredi ili dopusti da se njezino vozilo u prometu na cesti optereti preko svoje nosivosti, ili preko dopuštenog opterećenja, ili preko najveće dozvoljene mase ili preko mogućnosti koje dopuštaju osobine ceste i tehničko konstrukcijske mogućnosti vozila ili ako se njegovim vozilom prevozi teret koji nije raspoređen ili pričvršćen na način određen u članku 129. ovoga Zakona,
6. ako glede obilježavanja cesta prometnim znakovima ne postupi po odredbama članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
7. ako ne postavi ili ne održava prometne znakove na cesti tako da budu lako uočljivi danju i

- noću ili ako ne ukloni, ne dopuni ili ne zamijeni prometne znakove koji ne odgovaraju izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti prometa (članak 151.),
8. ako na cesti postavi ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične predmete kojima se zaklanja ili umanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju ili slične na neki prometni znak, ili zaslijepljuju sudionike u prometu, ili odvrćaju njihovu pažnju u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa (članak 153.),
 9. ako na javnoj cesti izvan naselja, sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje samo dvije prometne trake iste ne odvoji odgovarajućom uzdužnom crtom na kolniku, a na magistralnoj cesti ih ne obilježi i rubnim crtama (članak 163. stavak 2.),
 10. ako ne postavi odgovarajuće prometne znakove ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini (članak 164. stavak 1.),
 11. ako postupi protivno odredbama članka 168. ovoga Zakona,
 12. ako ne postavi ure/aj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini u slučajevima iz članka 169. ovoga Zakona,
 13. ako ne postupi prema odredbama članka 170. stavka 1. 2. i 3. ovoga Zakona,
 14. ako ne obavijesti nadležnu policijsku upravu o prijemu osobe ozlijeđene u prometnoj nezgodi ili o smrti osobe ozlijeđene u prometnoj nezgodi (članak 180.),
 15. ako poslije prometne nezgode, na zahtjev ovlaštene osobe, ne poduzme mjere za hitno uklanjanje vozila, tereta, stvari ili drugog rasutog materijala sa ceste ili ne osigura prohodnost ceste (članak 181. stavak 3.),
 16. ako naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač za kojega se može zaključiti da zbog umora, bolesti, psihičkog stanja ili uporabe droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, nije u stanju sigurno upravljati vozilom (članak 197.),
 17. ako naredi ili dopusti da vozač, odnosno instruktor vožnje koji u organizmu ima alkohola ili pokazuje znake alkoholne poremećenosti otpočne upravljati vozilom, odnosno da osposobljava kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom (članak 198. stavak 3.),
 18. ako povjerene joj poslove ne obavlja stručno ili ih obavlja protivno propisima (članak 208. i 280.),
 19. ako naredi ili dopusti da njezinim vozilom upravlja osoba koja nema pravo upravljati vozilom ili nema pravo upravljati vozilom one vrste ili kategorije u koju spada vozilo (članak 227. stavak 2.),
 20. ako naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgao nadzornom zdravstvenom pregledu (članak 236.),
 21. ako naredi ili dopusti da vozač autobusa ili teretnog motornog vozila ili skupa vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg neprekidno upravlja vozilom duže od pet sati (članak 242. stavak 1.),
 22. ako ne osigura vozaču koji upravlja autobusom, teretnim motornim vozilom ili skupom vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg neprekidan odmor od najmanje 12 sati prije početka njegovog radnog dana (članak 243. stavak 1.),
 23. ako ne osigura da se vozač koji upravlja autobusom, teretnim vozilom ili skupom vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 20 tona, kad u tijeku 24 sata prelazi više od 500 km, zamjeni drugim vozačem najkasnije poslije osam sati upravljanja vozilom, odnosno poslije pređenih 500 km puta (članak 244.),
 24. ako u prometu na cesti upotrebljava vozilo koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, ure/aje za zaustavljanje, ure/aje za spajanje vučnog vozila i priključnog

- vozila, tahograf i gume (članak 246. stavak 1.),
25. ako na vozilu koristi registarske pločice koje nisu izdate za to vozilo (članak 249. stavak 2.),
 26. ako ne vrati registarske pločice vozila kome nije produžena važnost prometne dozvole ili tehničkog pregleda ni poslije 15 dana od proteka njenog ili ako u propisanom roku ne odjavi vozilo, odnosno ne prijavi promjenu podataka upisanih u prometnoj dozvoli ili knjižici vozila (članak 257.),
 27. ako proizvodi, održava, popravlja vozila ili stavlja u promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove vozila protivno odredbama članka 265. stavka 1. ovoga Zakona,
 28. ako pusti u promet vozila ili njihove dijelove protivno odredbama članka 282. ovoga Zakona,
 29. ako naredi ili dopusti da vozač kome je oduzeta ili zadržana vozačka dozvola upravlja vozilom u prometu na cesti za vrijeme za koje mu je vozačka dozvola oduzeta ili zadržana (članak 295.),
 30. ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje vozilo koje je isključeno iz prometa (članak 296. stavak 3. i 4.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 300,00 - 900,00 KM, plativo u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate, kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 300,00 - 900,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne samouprave.

Novčanom kaznom od 500,00 - 1.500,00 KM, plativo u KM, odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba koja samostalno obavlja osobnim radom i sredstvima zanatsku ili drugu djelatnost.

Ako je prekršajem iz stavka 1. ovoga članka izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda, pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 2.500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate, odgovorne osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka kaznit će se kaznom od 500,00 - 1.000,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate, a fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 800,00 - 1.500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate.

Članak 299.

Novčanom kaznom od 500,00 - 1.500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako naredi ili dopusti da se na kolniku i nogostupu ostave njezina oštećenja, dotrajala ili neregistrirana vozila ili da se ostave, nanesu ili bace na kolnik i nogostup otpaci ili predmeti i stvari što mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili zagaditi okoliš, ili ne ukloni s kolnika i nogostupa vozila, otpatke, predmete i stvari (članak 10. stavak 1. i 2.),
2. ako protivno odredbama članka 11. ovoga Zakona ošteti ili zauzme javnu cestu ili njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik ili pločnik ili njegove dijelove,
3. ako naredi ili dopusti da se traktorom u prometu na cesti vuče zaprežno vozilo koje nije preuređeno za traktorsku vuču ili da se vuče više od jednog zaprežnog vozila, ili da u prometu na cesti sudjeluje zaprežno vozilo koje vuče traktor, a nema kotače sa pumpanim

- gumama ili ako zaprežno vozilo nije priključeno traktoru krutom zglobnom vezom (članak 66.),
4. ako naredi ili dopusti da se radnim strojem u prometu na cesti vuku priključci koji ne služe njihovoj namjeni (članak 67.),
 5. ako naredi ili dopusti da se neispravno vozilo vuče protivno odredbama članka 72. stavak 2. ovoga Zakona,
 6. ako naredi ili dopusti da se njezinim vozilom prevozi teret protivno odredbama članka 130. ovoga Zakona,
 7. ako ne osigura da teret bude na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, označen na način utvr/en u članku 131. ovoga Zakona,
 8. ako naredi ili dopusti da se u vozilu prevozi više osoba nego što ima ugrađenih sjedala odnosno više nego što je upisano u prometnoj dozvoli, odnosno knjižici vozila (članak 133.),
 9. ako naredi ili dopusti da se prevoze osobe u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti iznutra (članak 135.),
 10. ako naredi ili dopusti da se na teretnom motornom vozilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor prevoze osobe suprotno članku 142. ovoga Zakona,
 11. ako naredi ili dopusti da se za vrijeme kretanja po cesti na radnom stroju ili njegovom priključku ili na motokultivatoru i njegovom priključnom vozilu prevoze osobe suprotno odredbama članku 144. ovoga Zakona,
 12. ako naredi ili dopusti da se na turističkom vlaku prevoze osobe suprotno odredbama članku 146. ovoga Zakona,
 13. ako naredi ili dopusti da se u prometu na cesti prevoze osobe teretnim motornim vozilom ili priključnim vozilom na kojima je to zabranjeno (članak 147.),
 14. ako bez odobrenja obavlja pokusnu vožnju na cesti vozilom na motorni pogon ili ako ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju (članak 149.),
 15. ako neovlašteno postavi, ukloni ili ošteti prometni znak ili izmjeni značenje prometnog znaka (članak 152. stavak 2.),
 16. ako znakove opasnosti i znakove izričitih naredbi ne presvuče reflektirajućim tvarima ili ne osvijetli vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti i cesti rezerviranoj za promet motornih vozila, odnosno na magistralnoj cesti i znakove obavijesti (članak 155. stavak 1) ili postavlja znakove kojima se ne može mijenjati značenje (članak 155. stavak 2.),
 17. ako rubovi kolnika na dijelu ceste kroz tunel, kao i rubove pješačkih otoka za usmjeravanje prometa i druge objekte na kolniku koji noću nisu dovoljno osvijetljeni ne obilježi na način propisan u članku 161. stavak 2. i 3. ovoga Zakona,
 18. ako prilikom izvođenja radova na cesti postavi branike koji nisu obojeni, odnosno osvijetljeni na način propisan u članku 170. stavak 4. ovoga Zakona,
 19. ako pri izvođenju radova na cesti ili iz drugih razloga, kada organizira naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova jednom prometnom trakom, ne regulira propuštanje vozila prema članku 171. ovoga Zakona,
 20. ako na cesti, bez odobrenja, održava športsku ili drugu priredbu ili aktivnosti (članak 184.),
 21. ako na cesti počnu športsku ili drugu priredbu ili aktivnost prije nego što su poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju (članak 189. stavak 1.),
 22. ako ne prekinu športsku ili drugu priredbu ili aktivnost na cesti u slučajevima iz članka 190. ovoga Zakona,
 23. ako posebnim znakom ne označi vozilo koje prati natjecatelje na športskoj priredbi na cesti (članak 191.),
 24. ako nakon završetka športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti ne ukloni sa ceste prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su bili postavljeni

- radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti, ili ako ne popravi i ne dovede u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte koji su bili oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanju aktivnosti (članak 192.),
25. ako neovlašteno osposobljava kandidate za vozače (članak 201.),
 26. ako dopusti da kandidate za vozače vozila osposobljava osoba koja ne ispunjava uvjete propisane u članku 203. i 204. ovoga Zakona,
 27. ako vozilo na kome se kandidat za vozača osposobljava za praktično upravljanje vozilom ne obilježi posebnim pločicama (članak 207.),
 28. ako ne vodi ili neuredno vodi registar izdatih međunarodnih vozačkih dozvola ili izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbama članka 226. stavak 2. i 4. ovoga Zakona,
 29. ako dozvoli da se kandidat za vozača osposobljava bez zdravstvenog pregleda (članak 231. stavak 1.),
 30. ako obavlja zdravstvene preglede a nije za to određena (članak 234.),
 31. ako dopusti da zdravstvene preglede kandidata za vozača obavljaju osobe koje nemaju određene specijalnosti (članak 235.),
 32. ako ne izda i ne dostavi nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj stanici uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti vozača za kojeg se utvrdi da nije sposoban sigurno upravljati vozilom na cesti ili ako ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku stanicu o duševnoj ili tjelesnoj nesposobnosti kandidata za vozača i vozača (članak 238.),
 33. ako naredi ili dopusti da njezinim motornom vozilom u prometu sudjeluje vozač bez individualne nadzorne knjižice (članak 243. stavak 5.),
 34. ako naredi, ili dopusti da se u prometu na cestama upotrebljava vozilo koje nema propisanu opremu ili ispravne propisane uređaje, osim uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog ili priključnog vozila, tahografa i guma (članak 246. stavak 1.),
 35. ako naredi ili dopusti da njezina neregistrirana vozila sudjeluju u prometu na cestama (članak 248. stavak 1.),
 36. ako naredi ili dopusti da njezina vozila sudjeluju u prometu na cestama bez pokusnih pločica ili poslije isteka važenja pokusnih pločica (članak 248. stavak 2.),
 37. ako naredi ili dopusti da njezino vozilo koje je bilo privremeno registrirano sudjeluje u prometu na cestama nakon isteka važenja privremene registracije (članak 256.),
 38. ako neovlašteno izdaje pokusne pločice ili ih ne izdaje u skladu sa propisima (članak 258. stavak 2. i 4.),
 39. ako za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila upotrebljava pečat suprotno članku 260. ovoga Zakona,
 40. ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje njezino vozilo kojem nije ovjeren tehnički pregled (članak 263.),
 41. ako ne obavi preventivni tehnički pregled (članak 264.),
 42. ako obavlja tehnički pregled vozila, a za to nema ovlaštenje ili ga obavlja za vrijeme privremene zabrane rada (članak 266., 276. i 281.),
 43. ako naredi ili dopusti da tehnički pregled vozila, odnosno poslove u svezi s tehničkim pregledima i poslove registracije vozila obavlja osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 267. i 261. ovoga Zakona,
 44. ako naredi ili dopusti da se tehnički pregled vozila obavlja na uređajima i opremi koji za to nisu propisani i ispitani, ispravni, ili suprotno propisima o tehničkim pregledima i tehničkoj ispravnosti vozila (članak 270.),
 45. ako ne vodi propisanu evidenciju ili ne obrađuje podatke ili te podatke ne dostavlja policijskoj upravi odnosno policijskoj stanici, te stručnoj organizaciji (članak 273.),
 46. ako ne održava u ispravnom i u urednom stanju objekt, uređaje i opremu stanice za tehnički pregled vozila ili uređaje i opremu ne podvrgava obveznom pregledu i kontroli

(članak 274.),

47. ako naredi ili dopusti da tehničke preglede ili poslove registracije vozila obavlja nadzornik, odnosno referent kojem je oduzeto dopuštenje (članak 277.) ili nadzornik odnosno osoba koja obavlja administrativne poslove ili poslove registracije vozila u stanici za tehnički pregled koji nisu zadovoljili na provjeri stručnosti (članak 279.),

48. ako naredi ili dopusti da se u prometu na cesti koristi vozilo s ugrađenim uređajima za pogon na tekući plin za koji nije izdana potvrda o ispitivanju rezervoara (članak 286.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 150,00 - 500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 150,00 - 500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne samouprave.

Novčanom kaznom od 250,00 - 500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba koja samostalno obavlja osobnim radom i sredstvima zanatsku ili drugu djelatnost.

Ako je prekršajem iz stavka 1. ovoga članka izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda, pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom od 700,00 - 1.500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate, odgovome osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 300,00 - 1.000,00 KM, plativo u KM ili u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate, a fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 - 1.000,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate.

Članak 300.

Novčanom kaznom od 300,00 - 500,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj:

1. vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene (članak 28.),
2. vozač pod utjecajem alkohola koji počne upravljati ili upravlja vozilom u prometu na cesti (članak 198. stavak 1.), odnosno vozač ili instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola ili pokazuje znake alkoholne poremećenosti (članak 198. stavak 3.),
3. osoba koja u prometu na cesti upravlja vozilom prije stjecanja prava na upravljanje (članak 217.),
4. vozač koji upravlja vozilom koje nije registrirano (članak 248),
5. vozač ili instruktor vožnje koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili stručnom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina (članak 288. stavak 2. i 3.),
6. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom dok mu je vozačka dozvola oduzeta ili zadržana, odnosno dok je isključen iz prometa (članak 295.).

Za prekršaje iz stavka 1. točke 1., 2., 5. i 6. izriče se zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole u trajanju od 3 mjeseca.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kojim je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili je izazvana prometna nezgoda, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom od 400,00 - 800,00 KM, a vozaču će se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole u trajanju od 6 mjeseci.

Članak 301.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se za prekršaj:

1. vozač koji ne zaustavi vozilo kada naiđe na vozilo kojim se prevoze djeca, kad je to vozilo zaustavljeno na kolniku radi ulaženja ili izlaženja djece (članak 16. stavak 4.),
2. vozač koji na cesti postupa suprotno odredbama članka 24. stavka 2 ovog Zakona,
3. vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za više od 30 km na sat veća od dopuštene brzine, odnosno vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene brzine (članak 28., 29. i 30.),
4. vozač koji glede pravila prednosti prolaska postupo suprotno odredbama članka 32. ovoga Zakona,
5. vozač koji na mjestu na kojem se prometom upravlja uređajem za davanje znakova prometnim svjetlima, ne zaustavi svoje vozilo na znak crvenog svjetla (članak 34. stavak 1. točka 1.),
6. vozač koji otpočne ili obavi preticanje ili obilaženje suprotno odredbama članka 45. stavka 1. ovoga Zakona,
7. vozač koji obavi preticanje prometnom trakom namijenjenom prometu iz suprotnog smjera, ispred vrha prijevoja ili u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna (članak 47.),
8. vozač koji pretječe vozilo koje se zaustavilo ispred obilježenog pješačkog prijelaza radi propuštanja pješaka (članak 49.),
9. vozač koji ne zaustavi vozilo ispred obilježenog pješačkog prijelaza kad mu je datim znakom zabranjen prolaz (članak 108. stavak 1.),
10. sudionik u prometu koji postupi suprotno odredbama članka 112. ovog Zakona,
11. sudionik u prometu koji ne postupi po zahtjevu izraženog pomoću znaka ili po naredbi ovlaštenih osoba iz članka 172. stavka 1. ovoga Zakona,
12. vozač koji ne ostane na mjestu prometne nezgode (članak 175. stavak 1. i članak 176.),
13. osoba koja je neposredno sudjelovala u prometnoj nezgodi, ako uzima alkoholna pića ili opojne droge ili lijekove na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, prije nego što se obavi očevid (članak 182. stavak 1.),
14. vozač koji upravlja vozilom pod uticajem opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje ili je bolestan, ili u takvom duševnom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom (članak 197.),
15. vlasnik vozila koji ne da podatke ili daje krive podatke o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje (članak 227. stavak 3.),
16. vozač koji upravlja vozilom kojem je istekao rok važenja tehničkog pregleda (članak 263.).

Za prekršaje iz stavka 1. točka 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. izriče se i zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole u trajanju od mjesec dana.

Za prekršaje iz stavka 1. točke 12. i 14. izriče se i zaštitna mjera oduzimanje vozačke dozvole u trajanju od tri mjeseca.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kojim je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili je izazvana prometna nezgoda, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 150,00 - 500,00 KM, a vozaču će se uz kaznu izreći i zaštitna mjera oduzimanje vozačke dozvole u trajanju od četiri mjeseca.

Članak 302.

Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se na

mjestu izvršenja prekršaja.

1. vozač koji se nesmanjenom brzinom kreće pored vozila javnog prijevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenog na stajalištu, i time ugrozi osobe koje u to vozilo ulaze ili iz njega izlaze (članak 16. stavak 1.),
2. vozač koji ne zaustavi vozilo iza vozila javnog prijevoza putnika ili iza autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenog na stajalištu kad osobe moraju prijeći preko prometne trake ili biciklističke staze kojom se njegovo vozilo kreće (članak 16. stavak 3.),
3. vozač koji namjerava na cesti obaviti neku radnju vozilom, a prethodno se nije uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili za imovinu (članak 18. stavak 2.),
4. vozač koji pri uključivanju u promet postupi suprotno odredbama članka 20. stavak 1. ovoga Zakona,
5. vozač koji za kretanje svog vozila koristi cestu, odnosno kolnik ili prometnu traku, odnosno stazu koja nije namijenjena za promet one vrste vozila kojoj to vozilo pripada (članak 21.),
6. vozač koji se ne kreće desnom stranom kolnika u smjeru kretanja (članak 22. stavak 1.), ili koji vozilo u kretanju drži suprotno odredbama članka 22. stavak 2. ovog Zakona,
7. vozač koji se kreće vozilom suprotno odredbama članka 23. ovog Zakona,
8. vozač koji se na cesti s kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje tri prometne trake, kreće prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u pravcu kretanja vozila (članak 24. stavak 1.),
9. vozač koji brzinu kretanja svog vozila ne prilagodi osobinama i stanju ceste i drugim uvjetima (članak 26. stavak 1.),
10. vozač koji smanji brzinu kretanja vozila do te mjere da svojim vozilom čini smetnje normalnom toku prometa (članak 26. stavak 2.),
11. vozač koji mijenja način upravljanja vozilom suprotno odredbama članka 27. ovog Zakona,
12. vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za 10 do 30 km na sat veća od dopuštene brzine, odnosno vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za 30 do 50 km na sat veća od dopuštene brzine (članak 28., 29. i članak 30. stavak 1.),
13. vozač koji prilikom skretanja postupi suprotno odredbama članka 31. ovoga Zakona,
14. vozač koji postupi suprotno odredbi članka 33. ovoga Zakona,
15. vozač koji na raskrižju postupi suprotno odredbi članka 35. ovoga Zakona,
16. vozač koji prilikom napuštanja raskrižja u slučaju iz članka 36. ovoga Zakona ne propusti sve sudionike u prometu koji se kreću u smjeru kojim je promet otvoren,
17. vozač koji na raskrižju postupi suprotno odredbi članka 37. ovoga Zakona,
18. vozač koji obavlja mimoilaženje suprotno odredbama članka 38. ovoga Zakona,
19. vozač koji obavlja pretjecanje ili obilaženje kad, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu, ili na tehnička svojstva vozila, ugrožava druge sudionike u prometu (članak 41. stavak 2.),
20. vozač koji obavlja pretjecanje s desne strane (članak 42. stavak 1.),
21. vozač koji s lijeve strane pretječe vozilo koje je na kolniku zauzelo takav položaj i čiji vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo (članak 42. stavak 1.),
22. vozač koji s lijeve strane pretječe vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenim na sredini kolnika ili ako ga pretječe sa desne strane kad između toga vozila i desnog ruba kolnika ne postoji prometna traka (članak 42. stavak 2.),
23. vozač koji obilazi suprotno odredbi članka 43. ovoga Zakona,

24. vozač koji u slučaju iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona ne pomakne svoje vozilo k desnom rubu kolnika,
25. vozač koji povećava brzinu kretanja svog vozila dok ga drugo vozilo pretječe (članak 44. stavak 2.),
26. vozač koji u slučajevima iz članka 44. stavka 3. ovog Zakona ne pomakne svoje vozilo što više udesno, odnosno ne zaustavi svoje vozilo na prikladnom mjestu,
27. vozač koji pri pretjecanju ili obilaženju ne drži svoje vozilo na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi (članak 45. stavak 2.),
28. vozač koji pretječe drugo vozilo suprotno odredbama članka 48. ovog Zakona,
29. vozač koji pretječe drugo vozilo koje se približava obilježenom pješačkom prijelazu ili koje prelazi pješački prijelaz (članak 49.),
30. vozač koji postupi suprotno odredbama članka 50. stavka 1. ovog Zakona,
31. vozač koji vozilo zaustavljeno na kolniku ne obilježi posebnim znakom ili na način propisan u članku 62. ovoga Zakona,
32. vozač koji vozilom presijeca kolonu pješaka koja se kreće kolnikom (članak 64.),
33. vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila (članak 84. i 85.),
34. vozač koji u odnosu na pješaka koji je stupio ili stupa na obilježeni pješački prijelaz postupi suprotno odredbama članka 108. stavka 2. i članka 109. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
35. vozač koji prilikom skretanja vozilom na bočnu cestu na čijem ulazu ne postoji obilježen pješački prijelaz postupi suprotno odredbi članka 110. ovoga Zakona,
36. vozač koji se približava vozilom prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini, na način suprotan odredbama članka 111. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno sudionik u prometu koji prelazi preko željezničke pruge na način suprotan odredbi članka 111. stavka 2. ovoga Zakona,
37. vozač koji postupi suprotno odredbi članka 113. ovoga Zakona,
38. vozač koji postupi suprotno odredbi članka 115. ovoga Zakona,
39. vozač vozila koji prilikom uključivanja na autocestu, odnosno isključivanja s autoceste, postupi suprotno odredbama članka 119. ovoga Zakona,
40. vozač koji vozilom na cesti kroz tunel izvodi radnje čije je izvođenje u tunelu zabranjeno (članak 121.),
41. sudionik u prometu koji u odnosu na vozila pod pratnjom postupi suprotno odredbama članka 123. ovoga Zakona,
42. sudionik u prometu koji u odnosu na vozila s pravom prednosti prolaska postupi suprotno odredbama članka 124., 126. i 127. ovoga Zakona,
43. vozač koji se vozilom kreće suprotno značenju prometnog svjetla iz članka 159. stavak 1. ovoga Zakona,
44. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje je isključeno iz prometa (članak 296., stavak 3. i 4.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kojim je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 300,00 KM.

Članak 303.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju koji odredi nadležna finansijska institucija na dan uplate, kaznit će se na mjestu izvršenja prekršaja:

1. osoba koja postupi suprotno odredbi članka 10. stavka 1. ovoga Zakona,
2. osoba koja s kolnika ili nogostupa ne ukloni vozilo, otpatke, predmete i stvari koje je ostavila, nanijela ili bacila, ili koje su s njezina vozila pale, ili ih je pri zaustavljanju vozila

- stavila na cestu (članak 10. stavak 2. i 3.),
3. osoba koja postupi suprotno odredbama članka 11. ovoga Zakona,
 4. osoba koja postupi suprotno odredbama članka 53. stavka 2. ovoga Zakona,
 5. vozač koji prilikom vučenja priključnog vozila postupi suprotno odredbama članka 65. ovoga Zakona,
 6. pješak, odnosno vodič ili gonič stoke koji postupi suprotno odredbi članka 80. ovoga Zakona,
 7. gonič ili vlasnik stoke koji pusti ili ostavi stoku na cesti bez nadzora (članak 94. stavak 1.),
 8. vozač vozila koje vuče drugo vozilo, ako postupi suprotno odredbama članka 116. ovoga Zakona,
 9. vozač koji u prometu na cesti ima ugrađene ili upotrebljava posebne ure/aje suprotno odredbi članka 128. ovoga Zakona,
 10. vozač koji vozilom prevozi teret kojim se ugrožava sigurnost sudionika u prometu ili nanosi šteta cesti ili objektima na cesti (članak 129. stavak 2. točka 1.),
 11. vozač koji tijekom vožnje postupi suprotno odredbi članka 137. ovoga Zakona,
 12. sudionik u prometu koji se ne pridržava ograničenja, zabrana ili obveza izraženih postavljenim prometnim znacima (članak 150. stavak 4.),
 13. osoba koja postupi suprotno odredbi članka 152. ovoga Zakona,
 14. osoba koja postupi suprotno odredbi članka 153. ovoga Zakona,
 15. vozač koji postupi suprotno odredbama članka 177. ovoga Zakona,
 16. osoba koja je bila prisutna tijekom prometne nezgode ako odbije dati osobne podatke (članak 178.),
 17. vozač koji na zahtjev ovlaštene službene osobe ne preveze osobu ozlijeđenu u prometnoj nezgodi do najbliže zdravstvene ustanove (članak 179. stavak 1.),
 18. vozač ili vlasnik vozila ako ne postupi prema odredbama članka 181. ovoga Zakona,
 19. vozač koji upravlja vozilom one vrste ili kategorije koja nije upisana u njegovoj vozačkoj dozvoli (članak 220. stavak 2.),
 20. vozač koji postupi suprotno odredbama članka 224. stavka 1. ovog Zakona,
 21. vlasnik vozila koji svoje vozilo da na upravljanje osobi iz članka 227. stavka 2. ovoga Zakona,
 22. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahograf, gume ili nema tahograf, ili ako ga za vrijeme vožnje ne uključi (članak 246. stavak 1.),
 23. vozač vozila koje je privremeno registrirano ako tim vozilom upravlja poslije isteka roka važenja privremene registracije (članak 256.),
 24. vlasnik vozila koji ne vrati registarske pločice vozila kojem nije produžena važnost prometne dozvole ili tehničkog pregleda ni poslije 15 dana od proteka važenja ili ako u propisanom roku ne odjavi vozilo, odnosno ne prijavi promjenu podataka upisanih u prometnoj dozvoli ili knjižici vozila (članak 257.),
 25. sudionik u prometu, osim vozača i instruktora vožnje, koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili stručnom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina (članak 288. stavak 2.i3.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kojima je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 80,00 - 250,00 KM.

Članak 304.

Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn koje objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se na mjestu izvršenja

prekršaja:

1. vozač čije vozilo, suprotno odredbama članka 17. stavka 1. ovoga Zakona, ima na prednjoj strani svjetlosne, svjetlosno-signalne ili reflektirajuće uređaje ili materije, koji daju svjetla crvene boje, a na zadnjoj strani svjetla bijele boje,
2. vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je do 10 km na sat veća od dopuštene brzine, odnosno vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za 10 do 30 km na sat veća od dopuštene brzine (članak 28. i 29. i članak 30. stavak 1.),
3. vozač koji obavlja mimoilaženje suprotno odredbama članka 39. ovoga Zakona ili postupi suprotno odredbi članka 40. ovoga Zakona,
4. vozač koji ne da zvučni ili svjetlosni znak upozorenja kad je to dužan učiniti ili ih nepotrebno upotrijebi (članak 51. i 52.),
5. vozač koji pri zaustavljanju ili parkiranju vozila ne postupi po odredbama članka 54. ovoga Zakona,
6. vozač koji zaustavi ili parkira vozilo suprotno odredbama članka 55. ovoga Zakona,
7. vozač koji zaustavi ili parkira svoje vozilo suprotno odredbama članka 57. i 58. ovoga Zakona,
8. vozač koji na cesti ostavi vozilo, a ne poduzme sve mjere kojima se sprečava da vozilo samo krene ili da ga neovlaštene osobe stave u pokret (članak 63.),
9. vozač traktora koji u prometu na cesti vuče zaprežno vozilo koje nije preuređeno za traktorsku vuču ili vuče više od jednog zaprežnog vozila, ili vuče zaprežno vozilo koje nema kotače s pumpanim gumama, ili koje nije priključeno traktoru krutom zglobnom vezom (članak 66.),
10. vozač koji vuče neispravno vozilo suprotno odredbama članka 69., 70. i 71., te članka 72. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
11. osoba koja upravlja vučenim vozilom koje se vuče pomoću užeta ili krute veze, ako nema odgovarajuću vozačku dozvolu (članak 73.),
12. vozač koji vuče natovareno teretno vozilo s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktor s priključnim vozilom suprotno odredbama članka 74. ovoga Zakona,
13. vozač koji neispravno vozilo vuče pomoću užeta, ako je razmak između vučnog i vučenog vozila kraći od 3 m (članak 75.),
14. vozač koji noću ili u slučaju smanjene vidljivosti postupi suprotno odredbama članka 76., 77. i 78. ovoga Zakona,
15. vozač koji glede uporabe kratkih svjetala postupi suprotno odredbama članka 81. stavak 2. ovoga Zakona,
16. vozač koji upotrebljava svjetla za označavanje vozila suprotno odredbama članka 82. ovoga Zakona,
17. vozač koji po magli ne upotrebljava propisana svjetla ili ako ta svjetla upotrebljava na način suprotan odredbama članka 83. ovoga Zakona,
18. vozač bicikla, mopeda i motocikla koji postupi suprotno odredbama članka 88. ovoga Zakona,
19. vozač zaprežnog vozila koji ne upravlja zaprežnim vozilom što se kreće po cesti ili koji zaprežno vozilo ostavi bez nadzora na cesti (članak 90.),
20. vozač zaprežnog vozila koji u prometu na cesti u zaprežno vozilo upregne više od dvije zaprege jednu iza druge ili u prometu na cesti zapregom vuče više od jednog vozila, ili za zaprežno vozilo priveže više od jednog grla stoke, ili ga ne priveže sa stražnje desne strane, ili ako nema pratioca (članak 92. i 93.),
21. osoba koja na magistralnoj cesti goni stoku ili vodi vezana više od dva grla stoke ili dva grla stoke ne vodi krajnjom desnom stranom kolnika (članak 96.),

22. gonič stoke koji postupi suprotno odredbama članka 97. ovoga Zakona,
23. pješak koji na obilježenom pješačkom prijelazu ili raskrižju na kojem se prometom pješaka upravlja prometnim svjetlima za pješake ne postupi po tim znakovima (članak 105. stavak 1.) ili postupi suprotno odredbama članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
24. pješak koji prilikom prelaženja preko kolnika na mjestu na kojem nije obilježen pješački prijelaz, ometa promet vozila (članak 106.),
25. pješak, gonič stoke i vozač vozila koje se ne smatra motornim vozilom ili vozač motornog vozila koje ne može razviti brzinu od najmanje 40 km na sat, ako se kreću autocestom ili cestom namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila (članak 114. stavak 1. i 2.),
26. vozač vozila koji se na autocesti ne kreće krajnjom desnom prometnom trakom kada ta traka nije zakrčena vozilima u koloni (članak 117. stavak 1.),
27. vozač vozila koji postupi suprotno odredbi članka 118. ovoga Zakona,
28. vozač vozila koji za vrijeme kretanja kroz tunel ne drži upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste (članak 122.),
29. vozač koji upravlja vozilom koje je opterećeno suprotno odredbama članka 129. stavka 1. ovoga Zakona,
30. vozač koji optereti vozilo kojim upravlja suprotno odredbama članka 129. stavka 2. točke 2. do 5. ovoga Zakona,
31. vozač koji glede smještaja tereta na vozilu ili označavanja tereta postupi suprotno odredbama članka 130. ovoga Zakona,
32. vozač koji teret na vozilu noću, kao i danju u slučaju smanjene vidljivosti, ne označi na način iz članka 131. ovoga Zakona,
33. vozač koji prevozi osobe u zatvorenom prostoru vozila koji se ne može otvoriti iznutra (članak 135.),
34. vozač koji prevozi osobe suprotno odredbi članka 136. ovoga Zakona,
35. vozač ili druga osoba koja se za vrijeme vožnje ne veže sigurnosnim pojasom (članak 138.),
36. vozač koji na teretnom motornom vozilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor prevozi osobe suprotno odredbama članka 142. i 143. ovoga Zakona,
37. vozač koji u prometu na cesti prevozi osobe na teretnom motornom vozilu ili na priključnom vozilu na kojem je zabranjeno prevoziti osobe (članak 147),
38. osoba koja se prevozi teretnim motornim vozilom u prostoru za smještaj tereta ili priključnim vozilom koje vuče traktor ili radni stroj ako stoji u vozilu, sjedi na stranicama vozila, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu stranica vozila (članak 148.),
39. vozač koji bez odobrenja vozilom na motorni pogon obavlja pokusnu vožnju na cesti ili ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju ili za vrijeme pokusne vožnje prevozi osobe koje nisu navedene u odobrenju (članak 149.),
40. vozač koji upravlja vozilom u pratnji natjecatelja ako vozilo ne označi posebnim znakom (članak 191.),
41. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom, a nije mu izdana vozačka dozvola ili je njegovoj vozačkoj dozvoli istekao rok važenja, ili ne koristi pomagala koja su upisana u njegovu vozačku dozvolu (članak 195.),
42. osoba koja osposobljava kandidata za vozača vozila, a ne ispunjava za to propisane uvjete i instruktor vožnje ako nema kod sebe dozvolu instruktora vožnje i vozačku dozvolu ili ih ne pokaže na zahtjev ovlaštene službene osobe (članak 203.),
43. vozač koji upravlja biciklom ili zaprežnim vozilom suprotno odredbama članka 216. ovoga Zakona,
44. vozač koji ne postupi prema odredbi članka 230. ovoga Zakona,
45. vozač koji upravlja autobusom ili vozilom čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500

- kg ili instruktor vožnje ako obavlja obuku iz nastavnog predmeta upravljanje vozilom duže od vremena propisanog u članku 242. ovoga Zakona,
46. vozač koji postupa suprotno odredbama članka 243. ovoga Zakona,
 47. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nema ispravne propisane ure/aje i opremu, osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, tapografa i guma (članak 246. stavak 1.),
 48. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nije označeno pokusnim pločicama (članak 248. stavak 2.),
 49. vozač vozila registriranog u stranoj zemlji ako nema važeću prometnu dozvolu, registarske pločice ili međunarodnu oznaku zemlje registracije ili ako vuče strano neregistrirano priključno vozilo koje nije označeno ponovljenim brojem vučnog vozila (članak 254.),
 50. vozač ili vlasnik koji vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu (članak 265. stavak 2. i 3.),
 51. vozač koji uključi u promet na cesti vozilo kojem je to nadzornik na tehničkom pregledu zabranio (članak 272.),
 52. vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom suprotno odredbi članka 282. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kojim je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 180,00 KM.

Članak 305.

Novčanom kaznom od 20,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate kaznit će se na mjestu izvršenja prekršaja:

1. vozač koji upravlja vozilom za prijevoz djece koje nije obilježeno posebnim znakom (članak 16. stavak 5.),
2. vozač koji prije obavljanja radnji iz članka 18. ovoga Zakona ne upozori o svojoj namjeri druge sudionike u prometu ili to ne učini pravodobno (članak 19. stavak 1.), ili postupi protivno odredbi članka 19. stavak 2. ovoga Zakona,
3. vozač koji prilikom kretanja vozila unazad postupi protivno odredbama članka 25. ovoga Zakona,
4. vozač koji poslije izvršenog pretjecanja vozilom ne zauzme položaj na prometnoj traci kojom se do tada kretao (članak 46.),
5. osoba koja na zaustavljenom ili parkiranom vozilu otvara vrata i time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ugrožava sigurnost prometa (članak 56),
6. vozač radnog stroja ako u prometu na cesti vuče priključke koji ne služe njegovoj namjeni (članak 67.),
7. tko biciklom ili mopedom u prometu na cesti vuče priključno vozilo protivno odredbi članka 68. ovoga Zakona,
8. vozač bicikla i mopeda ako postupi protivno odredbi članka 87. ovoga Zakona,
9. vozač motocikla i mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilom, ako u prometu na cesti ne nose zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje (članak 89.),
10. vozač zaprežnog vozila koji za vrijeme vožnje na cesti ne drži uzde u rukama ili ne vodi zapregu prema odredbama članka 91. ovoga Zakona,
11. gonič stoke koji stoku ne drži što bliže desnom rubu ceste (članak 94. stavak 2.),
12. gonič koji postupi protivno odredbama članka 98. ovoga Zakona,
13. pješak koji se nepotrebno zadržava na kolniku ili se na kolniku igra, sanjka, skija i sl. ili se na cesti koja ima nogostup ili drugu površinu određenu za kretanje pješaka kreće

- kolnikom (članak 99.),
14. pješak koji u slučaju iz članka 100. stavka 2. ovoga Zakona ometa ili sprečava promet vozila,
 15. pješak koji se po kolniku kreće protivno odredbama članka 101., 102. i 103. ovoga Zakona,
 16. pješak koji preko kolnika i biciklističke staze ili trake prelazi na način protivan odredbama članka 104. ovoga Zakona,
 17. vodič organizirane kolone pješaka i pješaci ako se ne kreću u koloni po jedan, noću i danju za vrijeme smanjene vidljivosti, te u drugim slučajevima kada je to potrebno radi sigurnosti prometa, a vodič i ako je kolona duža od 50 metara ili je razmak između kolona manji od 50 metara (članak 107.),
 18. vozač bicikla, mopeda ili motocikla koji prevozi predmete šire od 50 cm sa svake strane vozila, kao i vozač bicikla i mopeda koji na priključnom vozilu prevozi predmete šire od 80 cm (članak 132.),
 19. vozač koji vozilom prevozi osobe protivno članku 133. i 134. ovoga Zakona,
 20. osoba koja se prevozi vozilom ako na bilo koji način ometa vozača u upravljanju vozilom ili ako utječe na njega da upravlja vozilom na način kojim se umanjuje sigurnost prometa (članak 137.),
 21. osoba koja za vrijeme kretanja vozila u prometu na cesti iskače, otvara vrata, naginje se izvan vozila, ili se vozi na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima ili uskače u vozilo (članak 139.),
 22. vozač koji za vrijeme kretanja po cesti prevozi osobe protivno članku 141. i 144. ovoga Zakona,
 23. vozač koji u prometu na cesti nema kod sebe odobrenje za prijevoz osoba teretnim motornim vozilom, odnosno priključnim vozilom koje vuče traktor ili to odobrenje ne pokaže na zahtjev ovlaštene službene osobe (članak 145.),
 24. vozač koji na turističkom vlaku prevozi osobe protivno članku 146. ovoga Zakona,
 25. kandidat za vozača koji za vrijeme upravljanja vozilom nema pri sebi ili odbije pokazati potvrdu da je duševno i tjelesno sposoban za upravljanje vozilom (članak 205. stavak 2.),
 26. instruktor vožnje koji na cesti osposobljava kandidata za vozača na vozilu koje nije označeno posebnim pločicama (članak 207. stavak 1.),
 27. vozač koji nema kod sebe odgovarajuću važeću vozačku dozvolu ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe (članak 227. stavak 1.),
 28. vozač koji nema kod sebe važeću potvrdu za korištenje pokusnih pločica, ili ako je ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe (članak 248. stavak 4.),
 29. vozač koji nema kod sebe važeću prometnu dozvolu za vozilo kojim upravlja ili prometnu dozvolu ili knjižicu vozila ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe ili ih ostavi u vozilu bez nadzora (članak 249. stavak 3.),
 30. vozač vozila koji nema propisan broj registarskih pločica ili na kome su te pločice ili međunarodna oznaka postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitljive (članak 251.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kojim je izazvana neposredna opasnost za drugog sudionika u prometu ili prometna nezgoda, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom od 40,00 - 120,00 KM, plativo u KM odnosno u HKn po srednjem tečaju kojeg utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija na dan uplate.

Članak 306.

Novčane kazne naplaćene prema ovom Zakonu prihod su Županije Posavske, a koriste se prema odluci Vlade Županije Posavske za financiranje preventivnih aktivnosti u cestovnom prometu.

Osoba koja je kažnjena za prekršaj iz ovoga Zakona, snosi i sve troškove koji su tim

prekršajem izazvani ili su nastali radi utvrđivanja i dokazivanja tog prekršaja.

Članak 307.

Novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja naplaćuju ovlaštene službene osobe Ministarstva unutarnjih poslova.

Sudioniku u prometu koji ne plati novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, ovlaštena službena osoba izdat će uplatnicu kojom sudionik može kaznu platiti u roku od 8 dana.

Radi osiguranja izvršenja kazne ili zaštitne mjere, odnosno prisustva u prekršajnom postupku, ovlaštena službena osoba može od stranca privremeno zadržati putovnicu do okončanja postupka, a najduže do 48 sati.

Članak 308.

Ako je zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole izrečena instruktoru vožnje, on se ne smije baviti obukom kandidata za vozače u praktičnom upravljanju vozilom dok traje izrečena zaštitna mjera.

Članak 309.

O izrečenim kaznama, zaštitnim mjerama, mjerama sigurnosti, prometnim nezgodama i njihovim posljedicama, te o vozačima vozila i vozilima, vode se evidencije.

Evidencije iz stavka 1. ovoga članka vodi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Tijelo koje izrekne kaznu odnosno zaštitnu mjeru ili mjeru sigurnosti, dužno je o izrečenoj kazni, odnosno mjeri obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova u roku od 8 dana od pravomoćnosti, odnosno izvršnosti.

S podacima iz evidencije iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti pravosudni organi, tijela koja vode prekršajni postupak, Ministarstvo unutarnjih poslova, znanstvene, zdravstvene i druge institucije, organizacije i tijela koja se bave pitanjima sigurnosti prometa, te pravne i fizičke osobe koje obavljaju javni prijevoz za vlastite potrebe.

Članak 310.

Trajanje zaštitne mjere oduzimanja vozačke dozvole računa se od dana oduzimanja na temelju pravomoćnog rješenja o izricanju te mjere.

Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne računa se u vrijeme trajanja zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 311.

Uz uvjet reciprociteta, protiv osobe koja ima prebivalište u Županiji Posavskoj, a u stranoj zemlji počini prometni prekršaj po propisima te zemlje, pokrenut će se u Županiji Posavskoj prekršajni postupak, ako to zahitjeva nadležni strani organ, a osoba za isti prekršaj može biti kažnjena po propisima Županije Posavske, ako za taj prekršaj nije bila kažnjena u zemlji u kojoj je prekršaj počinjen.

Članak 312.

Ako vozač koji ima inozemnu vozačku dozvolu počini na teritoriju Županije Posavske prekršaj za koji je ovim Zakonom propisano da se mora izreći zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole, tom se vozaču, mjesto oduzimanja vozačke dozvole može izreći zaštitna mjera zabrane korištenja inozemne vozačke dozvole na teritoriju Županije Posavske.

Zabrana korištenja inozemne vozačke dozvole upisat će se u inozemnu vozačku dozvolu osobe kojoj je izrečena, a njeno se trajanje računa od dana kada je upisana.

Članak 313.

Ako maloljetnik počini prekršaj propisa o sigurnosti prometa na cestama, novčanom kaznom propisanom za počinjeni prekršaj kaznit će se roditelj, usvojitelj, odnosno staratelj maloljetnika, ako je prekršaj učinjen kao posljedica propusta dužnosti staranja o maloljetniku.

Članak 314.

Instruktor vožnje pod čijim se nadzorom kandidat za vozača obučava u upravljanju vozilom u prometu na cesti kaznit će se za prekršaj što ga počini kandidat za vozača, osim ako nije bio u mogućnosti spriječiti prekršaj.

XII. OVLAŠTENJA ZA DONOŠENJE PROPISA ZA IZVRŠENJE OVOGA ZAKONA

Članak 315.

Ministar unutarnjih poslova i drugi resorni ministri donijet će odgovarajuće propise za provedbu ovoga Zakona u roku od šest (6) mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 316.

Auto-škole dužne su uskladiti organizaciju i djelatnost prema odredbama ovoga Zakona u roku dva (2) mjeseca od dana stupanja na snagu odgovarajućih provedbenih propisa iz članka 315. ovoga Zakona.

Auto-škole koje ne ispune propisane uvjete za osposobljavanje kandidata za vozače prestaju sa radom u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 317.

Instruktori vožnje koji su uvjete za osposobljavanje kandidata za vozače stekli po ranijim propisima i koji imaju 20 godina vozačkog iskustva, 5 godina radnog iskustva na poslovima instruktora vožnje, a navršili su 50 godina života, mogu osposobljavati kandidate za vozače, iako nemaju završenu stručnu spremu za zanimanje instruktora vožnje.

Članak 318.

Stanice za tehničke preglede vozila dužne su uskladiti organizaciju i djelatnost u roku od dva (2) mjeseca od stupanja na snagu odgovarajućih provedbenih propisa iz članka 280. stavak 3. i članka 315. ovoga Zakona.

Stanice za tehničke preglede koje ne usklade svoj rad u roku iz stavka 1. ovoga članka, prestaju s radom danom isteka tog roka.

Članak 319.

Djelatnicima koji su prije stupanja na snagu ovoga Zakona položili za ispit kontrolora, Ministarstvo unutarnjih poslova izdat će dopuštenje (licencu).

Članak 320.

Stručne organizacije iz članka 208. i 280., te organizacije iz članka 283. ovoga Zakona, dužne su organizirati svoju djelatnost i donijeti akte propisane ovim Zakonom u roku od 30 dana od dana dobijanja ovlaštenja.

Članak 321.

Odredbe o knjižici vozila započet će se primjenjivati sa prestankom primjene Memoranduma o razumijevanju o Pravilniku i napucima za registraciju i registarske pločice

motornih vozila u Bosni i Hercegovini.

Članak 322.

Obrasce, registre, registarske i druge pločice u svezi s vozačkim dozvolama i registracije vozila izradje Ministarstvo unutarnjih poslova ili organizacija koju ono za to ovlasti.

Obrasce i registre u svezi s tehničkim pregledima vozila propisuje Ministar unutarnjih poslova a izrađuje stručna organizacija iz članka 280. ovoga Zakona.

Cijene obrazaca, registara i drugih pločica iz stavka 1. ovoga članka određuje Ministar unutarnjih poslova.

Članak 323.

Ministri ovlaštteni ovim Zakonom za donošenje odluka i propisa donijet će ih u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministri koji su ovim Zakonom ovlaštteni za donošenje provedbenih propisa, ovlašćuju se da u njima mogu propisati i prekršaje, te odrediti novčane kazne za te prekršaje.

Članak 324.

Do donošenja propisa za izvršenje ovoga Zakona primjenjivat će se odgovarajući dosadašnji propisi, ako nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Članak 325.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sigurnosti prometa na cestama ("Narodni list HR H-B", broj 26/94, 36/94 i 22/95).

Članak 326.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
SKUPŠTINA
Broj: 01-02-4/99
Domaljevac, 03. ožujka 1999. godine
PREDSJEDNIK
Vitimir Čošković v.r